

T.C
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM / ANA SANAT DALI
İÇ MİMARLIK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TARİHİ BİNALARIN YENİDEN KULLANIMLARINDA
“HACOPULO PASAJI” ÖRNEĞİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Salih SALBACAK
İç Mimar

DANIŞMAN
Prof. Cengiz EREN

İSTANBUL - OCAK 2007

T.C
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANABİLİM / ANA SANAT DALI
İÇ MİMARLIK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TARİHİ BİNALARIN YENİDEN KULLANIMLARINDA
“HACOPULO PASAJI” ÖRNEĞİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Salih SALBACAK
İç Mimar

DANIŞMAN
Prof. Cengiz EREN

İSTANBUL - OCAK 2007

Bugüne kadarki eğitimimi sağlayıp, her türlü maddi ve manevi desteği, büyük...çok büyük özveri ile sağlayan, her durumda anlayış gösteren sevgili Anneme ve Ablama,

yüksek lisans çalışmama yön vererek gereken bilgi akışını sağlayan değerli hocam Sn. Prof. Cengiz EREN' e,

akademik personel olarak çalıştığım kurumda, her türlü konuda desteğini esirgemeyen değerli hocam Sn. Prof Dr. Nuri DOĞAN' a,

yüksek lisans çalışmalarım sırasında desteğini esirgemeyen değerli hocam Sn. Yrd Doç Dr. Saadet AYTIS' a,

çalışmamın proje safhasında yardımını esirgemeyen kıymetli hocam Sn. Yrd Doç Dr Canan ERSELÇUK' a ,

çalışmamın son halini almasında yardımını esirgemeyen kıymetli hocam Sn. Yrd Doç Dr İpek FİTÖZ' e,

çalışmamı tamamlamam sırasında her türlü konuda destek ve yardımcı oldukları için arkadaşlarıma ve sevgili yeğenlerim Begüm'e ve Berke' ye

teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER:

ÖZET.....	III
SUMMARY.....	IV
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VII
RESİM LİSTESİ.....	VIII

GİRİŞ	XI
Çalışmanın Amacı.....	XV
Çalışmanın Kapsamı.....	XIV
Çalışmanın Yöntemi.....	XIV

1.BÖLÜM: TARİHİ YAPILARIN YENİDEN KULLANIMLARINDA TASARIM KRİTERLERİ

1.1 Binaların Yeniden Kullanımını Gerektiren Nedenler	1
1.1.1 Tarihsel-Kültürel Nedenler.....	1
1.1.2 Ekonomik Nedenler	2
1.1.3 Çevresel Faktörler	2
1.2 Binanın Tasarımda Veri Olabilecek Nitelikleri	2
1.3 Binaya Uygun İşlevin Seçimindeki Faktörler	3
1.3.1 Binanın Mekansal Oluşumu ve Hacimsel Boyutları	3
1.3.2 Binanın Bulunduğu Konum.....	4
1.4 Binanın Yeniden İşlevlendirilmesinde Kullanılabilecek Yöntem Önerisi	4

2.BÖLÜM: HACOPULO PASAJININ ANALİZİ

2. 1 Pasajın Konumu.....	5
2. 2 Pasajın Tarihi Geçmişi.....	6
2. 3 Yapının Kent Dokusu ile İlişkisi.....	18
2. 4 Pasajın Mimari Özellikleri.....	24

2.4.1 Pasajın Plan Özellikleri.....	24
2.4.1.2 A Blok.....	25
2.4.1.2 B Blok.....	28
2.4.1.3 C Blok.....	29
2.4.2 Cephe Özellikleri.....	30

3.BÖLÜM: HACOPULO PASAJININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ SÜRECİ

3.1 Beyoğlu'nun Tarihsel Değişimi.....	32
3.2 Yapının İlk İşlevi.....	34
3.3 Yapıya Önerilmiş ve Uygulanmış İşlevler.....	35
3.4 Yapının Durum Tespiti.....	39
3.4.1 Yapının Statik Durumu.....	50
3.5 Yapıya İşlev Önerileri.....	50
3.5.1 A Blok.....	54
3.5.1.1 1.Kısım.....	54
3.5.1.2 2.Kısım.....	66
3.5.2 B Blok.....	77
3.5.3 C Blok.....	89
3.6 Yapım Teknikleri ve Malzeme.....	96
3.6.1 Malzeme Kullanım Önerileri.....	96
3.6.2 Çalışmada Kullanılan Malzemeler.....	98
3.7. Yapı Donanımı Değişimleri.....	99
3.7.1 Yangın Donanımı	99
3.7.2 Otoparklar.....	101

SONUÇ.....103

KAYNAKLAR.....105

ÖZGEÇMİŞ.....124

EKLER.....125

ÖZET:

Bu çalışmada, Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde yer alan ve 1871 yılında inşa edildiği düşünülen Hacopulo Pasajı'nın mevcut durumunun belgelenmesi, çeşitli tarihsel kaynaklar yardımıyla yapımından itibaren geçirdiği müdahalelerin saptanması ve son olarak da yeni fonksiyon önerisi getirilerek yapının korunmasına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Hacopulo Pasajı, Meşrutiyet Caddesi ile İstiklal Caddesi'ni birleştiren bir geçit çarşı olup yanında bulunan Aya Panaia Kilisesi'ne geçiş sağlamaktadır. Çalışmada binanın özelliklerinden bahsedilip, binanın yapım amacı, yapım amacı dışında kullanımı ve günümüzdeki işlevi tablo haline getirilmiştir.

Çalışmada yapının, konumu, tarihsel özellikleri, pasajı kullanan zamanının ünlü mağazalarından, kent dokusu ile olan ilişkisi, binanın mimari özelliği ile yapıdaki tahribatın nedenleri belgelenmiştir.

Çalışmanın son bölümü, yapının korunması, gelecek nesillere aktarılması amacıyla geliştirilen yeni kullanım önerisi hakkındadır. Bu amaçla yapının, gerek mimarisi gerek kimliği ve geçmiş kullanımları nedeniyle moda, kültür, sanat merkezi ve konut alanı olarak değerlendirilmesi önerilmiştir. Yeniden kullanım projesi, yapı donanımı, malzeme kullanımı ve koruma önerilerini içermektedir.

SUMMARY

At this thesis, It has been aimed to be documented the present situation of Hacopulo Arcade where was at Beyoğlu İstiklal Street and known to build in 1871. It has determined whole operation from past to now with bringing out of new functional suggestion to supply preserving the build.

Hacopulo Arcade being a passageway where connects Meşrutiyet Street and İstiklal Street supplies transition to Aya Panaia Church that is presented next to it. After mentioning the specialities of construction, the aim of construction and using out of the aim of construction at this thesis is has been explained in the process of the function at present times.

It has been the situation of construction, the historical specialities of construction relationship with the city's architectural texture, architectural speciality of construction and destructing causes of construction at the theis.

The and section of the thesis, It's about new using suggestion, preserving of construction which is developed to be aimed to transfer to the new generation. At this occasion, it has been included architectural identity of construction, resons of past uses, fashion, culture, as an art center and residence project, construction installation, material use and preserving suggestion.

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 Pasajın Vaziyet Planı Beyoğlu, 3 pafta,315 ada, Beyoğlu Belediye Başkanlığı, İmar Müdürlüğü Arşivi

Şekil 2.2 Ünlü model çizimcilerinin ve terzilerin çoğunlukta olduğu pasajda, bu mağazalardan birine ait bir reklam, ÜSDİKEN, B., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284

Şekil 2.3 Ünlü model çizimcilerinin ve terzilerin çoğunlukta olduğu pasajda, bu mağazalara ait bir çizim, ÜSDİKEN, B., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284

Şekil 2.4 Pasajda, yer alan mağazalardan birine ait bir reklam, ÜSDİKEN, B., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284

Şekil 2.5 Pasajın ünlü mağazalarından Heral'a ait bir ilan, ÜSDİKEN, B., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284

Şekil 2.6 Pasajda, yer alan mağazalardan birine ait bir reklam, ÜSDİKEN, B., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284

Şekil 2.7 :Pasajın cadde ve sokaklarla olan bağlantıları, <http://www.ibb.com>

Şekil 2.8 Pasajın Plan Kotları, Hacıpulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi Teknik Raporu

Şekil 2.9 Pasajın kesit kotları, Hacıpulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi- Teknik Raporu

Şekli 3.1 Hacıpulo Pasajı Program Şeması

Şekil 3.2 A Blok 1 Kısım Program Şeması

Şekil 3.3 Şarap evi zemin kat planı

Şekil 3.4 Şarap evi 1. kat planı

Şekil 3.5 A Blok zemin kat mağazaların planı

Şekil 3.6 Çok amaçlı salon 1. kat planı

Şekil 3.7 A Blok 1. kısmın 2. kat planı

Şekil 3.8 3. kat planı

- Şekil 3.9 4. kat planı
- Şekil 3.10 A Blok 2.Kısım kat planı
- Şekil 3.11 Cafe'nin zemin kat planı
- Şekil 3.12 Cafe'nin 1. kat planı
- Şekil 3.13 Mağazaların zemin kat planı
- Şekil 3.14 Butiklerin zemin kat planı
- Şekil 3.15 Butiklerin 1.kat planı
- Şekil 3.16 Moda tasarım kursu giriş kat planı
- Şekil 3.17 Moda tasarım kursu 1.kat planı
- Şekil 3.18 B Blok
- Şekil 3.19 B Blok zemin kat küçük mağazaların planı
- Şekil 3.20 Müzik evi zemin kat planı
- Şekil 3.21 Müzik evi zemin 1.kat planı
- Şekil 3.22 Kitap evi zemin kat planı
- Şekil 3.23 Kitapevi 1. kat planı
- Şekil 3.24 Hizmet bölümleri kat planı
- Şekil 3.25 Optik, lens merkezi kat planı
- Şekil 3.26 Büro kat planı
- Şekil 3.27 Kuaför Salonu için kat planı
- Şekil 3.28 Restoran-bar planı
- Şekil 3.29 C Blok planı
- Şekil 3.30 C Blok planı
- Şekil 3.31 C Blok planı
- Şekil 3.32 C Blok 1.kat cafe planı
- Şekil 3.33 İstiklal Caddesinin bağlantı yolları, <http://www.ibb.com>

TABLO LİSTESİ

- Tablo 3.1 Pasaja Uygulanmış İşlevler Tablosu
- Tablo 3.2 Binanın Cetvel Haline Getirilmiş Özeti
- Tablo 3.3 Pasajın organizasyon şeması
- Tablo 3.4 Şarap evi için program önerisi
- Tablo 3.5 A Blok Zemin kat mağazaları için program önerisi
- Tablo 3.6 Çok amaçlı salon için program önerisi
- Tablo 3.7 Konutlar için program önerisi
- Tablo 3.8 Cafe için program önerisi
- Tablo 3.9 Mağazalar için program önerisi
- Tablo 3.10 Butikler için program önerisi
- Tablo 3.11 Moda Tasarım Kursu için program önerisi
- Tablo 3.12 Küçük Mağazalar için program önerisi
- Tablo 3.13 Müzik evi için program önerisi
- Tablo 3.14 Kitapevi için program önerisi
- Tablo 3.15 Optik, lens merkezi için program önerisi
- Tablo 3.16 Büro için program önerisi
- Tablo 3.17 Kuaför Salonu için program önerisi
- Tablo 3.18 Restoran -bar için program önerisi
- Tablo 3.19 C Blok zemin kat mağazaları için program önerisi
- Tablo 3.20 C Blok 1.kat cafe için program önerisi

RESİM LİSTESİ

- Resim 2.1 Pasajın,İstiklal Caddesi yönündeki avlu girişindeki kitabesi
- Resim 2.2 Pasajın, İstiklal Caddesi girişi
- Resim 2.3 Pasajın iç avlusu
- Resim 2.4 Şapkacı Madam Katia' ya ait dükkan
- Resim 2.5 Madam Katia' nn tasarımı şapkalar ,Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 2.6 Pasajın avlusundaki 1780 yılına ait fener
- Resim 2.7 Pasajın miras bilmecesi ilgili gazete manşeti.AKYILDIZ, E., 25 Nisan1987 "Pasajın miras bilmecesi" Cumhuriyet Gazetesi
- Resim 2.8 Pasajda vasiyet oyunu başlıklı gazete manşeti ,TÜREÇ.P., 20 Mart1988 "Pasajda vasiyet oyunu" Güneş Gazetesi,s.3.9
- Resim 2.9 Pasajın İstiklal Caddesinden görünüşü
- Resim 2.10 Pasajın İç avlusu, Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 2.11 Pasajın 3.kapısı Panaia Kilisesi ile olan bağlantısı, Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 2.12 Olivia Pasajından genel bir görünüş? Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 2.13 Galatasaray' Tünele İstiklal Caddesi
- Resim 2.14 Tünelden Galatasaray' a İstiklal Caddesi
- Resim 2.15 A Bloğun plan yapısı "U" şeklindeki formu
- Resim 2.16 A Bloğun Hacıpulo Apartmanı olarak yapılan kısmı
- Resim 2.17 A Bloğun 2.Kısmı
- Resim 2.18 B Bloğun iç avludan görünüşü
- Resim 2.19 C Bloğun iç avludan görünüşü
- Resim 2.20 Meşrutiyet Caddesi Cephesi
- Resim 2.21 Pasajın, İstiklal Caddesine bakan cephesi
- Resim 2.22 B Bloğun kilise giriş avlusuna bakan cephesi
- Resim 3.1 19. yüzyılda İstiklal Caddesi'nin eski bir resim,"İstiklal Caddesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:4 s.265,271, 1994

- Resim 3.2 Pasajın girişindeki bijuteri mağazaları
- Resim 3.3 Pasajın İç Avlusundan görünüş
- Resim 3.4 Pasajın iç avlusundaki çay ocağından görünüş?
- Resim 3.5 4 Mart 2005 tarihli Hürriyet gazetesinde çıkan“Türkiye'nin en güzel 10 pasajı” başlıklı yazı
- Resim 3.6 4 Mart 2005 tarihli Hürriyet gazetesinde çıkan“Türkiye'nin en güzel 10 pasajı” başlıklı yazı
- Resim 3.7 Meşrutiyet Caddesi girişi üzerindeki çapraz tonoz örtü
- Resim 3.8 İstiklal Caddesi girişi üzerindeki çapraz tonoz örtü
- Resim 3.9 Pasajın Meşrutiyet Caddesi giriş kapısı
- Resim 3.10 A Blok 2.Kısım giriş kapısı
- Resim 3.11 Meşrutiyet Caddesi giriş kapısı
- Resim 3.12 Pasajda bozulmaya uğramış pencereler
- Resim 3.13 Pasajda bozulmaya uğramış pencereler
- Resim 3.14 A Blok 2.kısım çıkış merdiveni
- Resim 3.15 Zemin kat mağazalarına ait merdiven
- Resim 3.16 B Blok cephesi
- Resim 3.17 Cephelelerdeki yağmur suyu iniş boruları
- Resim 3.18 Meşrutiyet Caddesi cephesindeki değişim
- Resim 3.19 Avlu içindeki vitrin düzenleri
- Resim 3.20 Avlu içindeki vitrin düzenleri
- Resim 3.21 Pasajın çatı malzemesi
- Resim 3.22 Pasajın çatı malzemesi
- Resim 3.23 Pasajın çatı malzemesi
- Resim 3.24 Avlu içi zemin döşeme kaplaması, Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 3.25 Avlu içi zemin döşeme kaplaması, Maison Française Dergisi 2002, sayı.82 s.147,148
- Resim 3.26 Ayakkabı Mağazası
- Resim 3.27 Çikolata-Puro Mağazası
- Resim 3.28 Kumaş Mağazası
- Resim 3.29 Tarihi hanın yanması ile ilgili gazete manşeti

(Sabah gazetesi, 15 Ocak 1997)

Resim 3.30 Yangın sonrası binanın içi , ŞEN , H., (1998),Beyoğlu Hacopulo Pasajı Koruma Önerileri, Yüksek Lisans Tezi Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü

GİRİŞ:

sevmiyorum yeni evleri
bir şair böyle der ve ekler
eskiler dullar gibidir
*ağlayarak hatırlanan*¹

“Yakın tarihimizin; Cumhuriyet Dönemi yapılarının bile hızla yok olduğu, kentlerimizin hızla kimlik değiştirdiği bir ortamda yaşamaktayız. Öteki sanayileşmiş ülkelerde tarihsel ve kültürel değerler, büyük bir özenle korunup değerlendirilirken, ülkemizde iz bırakmamacasına yıkılabilmekte; geçmişle gelecek arasında bağ kurma olanağı da ortadan kalkmaktadır.”²

Kültür mirasımız bir parçası olan yapılarımızın zaman içinde işlevleri değişmekte ve yapım amacı dışında kullanılabilirler. Toplumsal

¹ DUHANI.SAİD.N ., 1984 Eski Binalar Eski Evler 19.Yüzyıl Sonunda Beyoğlu'nun Sosyal Topografyası,(G,Primi) s.14, *Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu* İstanbul,

² SÖZEN Metin.,(Prof .Dr) 1984Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı 1923-1983, s.275, Ankara,

değişim, çevresel ve ekonomik faktörler binaların yeniden kullanımını gerektirebilmektedir.

“Umberto Eco binaların inşa edildiğinde içermesi amaçlanan kullanımını “birincil işlev”, bu kullanım amacı hiç değişmese bile zaman ve çevre koşullarındaki değişmelerin o binaya kattığı yeni işlev boyutunu ” ikinci işlev” olarak tanımlamaktadır.”³

“Harap durmasına yada en çok en çok, onarılıp boş tutulmasına veya sıradan, alışılmış herhangi bir işlev verilmesine alışılmış eski yapıların; çağdaş bilim ve tekniğin tüm olanakları ile donatılarak, aydınlatma, ısıtma, havalandırma ve yangın sorunları çözülmüş bir şekilde; müzik sarayı, çay ve pasta salonu, kokteyl ve resepsiyon mahalli, otel ve pansiyon, müze, konferans, merasim sarayı gibi birbirinden değerli değişik kültür ve turizm amaçlı kullanımları içeren öneriler ve uygulamalar. Türkiye de çığır açan örnekleri oluşturmaktadır.”⁴

Binalar, eski yada yeni mimari yapıtlar olmanın yanı sıra buldukları ülkelerin, şehirlerin, semtlerin simgeleri olabilmektedirler. zamana tanıklık etmiş, kentle bütünleşmiş, şarkılara, romanlara, filmlere konu olan yapıların yeniden kullanıma sunulması hem binaların korunmasını hem de kentte yaşayan insanların hatıralarının canlı kalmasını sağlayacaktır. Örneğin: İstanbul un simgelerinden biri olan Kız Kulesi'nin korunarak kent yaşamına katılması, sadece uzaktan bakılan bir yapı değil aynı zamanda da kentlilerin kullanımına sunulan korunmuş, yaşayan bir yapı haline dönüşmesi Kız Kulesi ile ilgili hatıraların yaşamasını sağlayacaktır.

Bu çalışma, Beyoğlu'nda İstiklal Caddesi'nde önemli bir konumda bulunan ve tarihsel, kültürel özellikleri ile dikkati çeken Hacıpulo Pasajı'nı kapsamaktadır. Dönemin ünlü isimlerine ait dükkanların bulunduğu, tarihi pasajda, iplikçi, ibrişimci, düğmecici, şapkacı, ile model çizimciler, terzi türünden ticaret ve zanaat erbaplarının bulunmakta, üst katlar ise konut

³ ALTINOLUK, Ülkü, (Doç. Dr), 1998, “Binaların Yeniden Kullanımı” Yem Yayınları, s.21,23 İstanbul-

⁴ Türkiye Turing Otomobil Kurumunun (TTOK)bir bütün içinde ele alınmış olan işlev dönüşüm çalışmaları bu konudaki bilinçlenmelere zemin hazırlamıştır.

olarak kullanılmaktadır. Pasaj Jön Türklerin toplantı mekanı olup Namık Kemal ile Ahmet Mithat'ın "İbret Gazetesi'ni" çıkardıkları Beyoğlu'ndaki yaşamın yakın bir tanığı olmuş şimdilerde ise fotoğrafçı ve öğrenci kesiminin buluşma noktası durumundadır.

Pasaj yapısal anlamda önemli derecede değişim ve eskimeye uğramıştır. Binanın eski günlerindeki canlılığına kavuşması için eski kullanım özelliklerine göre dokusu bozulmadan yenden işlevlendirilmesi sonucunda yapının korunması amaçlanmıştır.

"Günümüzde pasaj sabah 7.00'de açılıp, akşam 20.30'da kapanmaktadır. Pasajın kapıları İstiklal ve Meşrutiyet Caddeleri'ne açılmakta olup İki yangın tehlikesi atlatan pasaj, iki önemli restorasyon geçirmiştir." ⁵

⁵ <http://www.aksam.com> –Pencere -9 Mayıs 2006 Salı

Çalışmanın Amacı

Pasaj, mimarisi, tarihsel ve kültürel özelliklerinden dolayı Beyoğlu'nun önemli binalarından birisidir. Yapının kaybolan değerlerinin yeniden yaşatılabilmesi için kullanım özelliklerine göre yeniden işlevlendirilerek korunması ve eski canlılığına kavuşarak, İstiklal Caddesi gibi kültür, sanat ve alışveriş mekanlarının bir arada olduğu bir merkezde hak ettiği yeri alması amaçlanmaktadır.

Yeni fonksiyonu ile pasaj, dokusu bozulmadan geçmiş yıllarda olduğu gibi moda, kültür, sanat ve tasarım konularında bir merkez olarak kullanılabilir. Yapının orijinalinden yola çıkılarak zaman içindeki değişimlerinin araştırılması ve yapının, korunarak gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanmaktadır.

Çalışmanın Kapsamı

Binanın, tarihsel ve kültürel özelliklerinin korunak yaşatılabilmesi için: Binaların yeniden kullanımını gerektiren nedenler ve çevre faktörleri, yapının tasarımında veri olabilecek nitelikleri, mekansal oluşumu, hacimsel boyutları, işlevsel ilişkiler kurgusu çalışmanın içinde yer almaktadır.

Binanın bulunduğu konum, bina hakkındaki tarihsel kültürel bilgileri mimari özellikleri, ve yapının günümüzdeki işlevi ile program şeması, yapının, kültür sanat ve moda tasarımı merkezi olarak tasarlanmasının kent kültürüne katkıları kapsam içerisine alınmıştır.

Çalışmanın Yöntemi

Çalışmanın ilk bölümünde eski yapıların yeniden kullanımını gerektiren nedenler ve binanın tasarımında veri olabilecek nitelikler sıralanarak bu konu ile ilgili bilgiler sunulmaktadır.

İkinci bölümde binanın konumu, yapı hakkındaki tarihsel, kültürel, işlevsel ve mimari bilgiler verilmektedir. Binaya uygulanmış daha önceden önerilmiş işlevler, binanın bulunduğu bölgenin dokusu ve pasajın tarihsel özellikleri göz önünde bulundurularak yeni işlevin program şeması ile binanın cetvel haline getirilmiş özeti sunulmakta yeni işlevle elde edilen plan, kesit,

görünüş ve ayrıntılar açıklamalı olarak ele alınmakta olup mevcut durumun harita, plan ve fotoğrafları ile belgelenmektedir.

Sonuç bölümünde ise pasaj üzerinde yapılan bu çalışma sayesinde elde edilen bilgilerin kullanılmasının ve önerilerin uygulanmasının faydaları belirtilmekte, çalışmanın sonucunda çıkan genel ilkeler sıralanıp sadece bu bina için değil korunması gereken diğer tarihi yapılar için bir yöntem önerisi sunulmaya çalışılmaktadır.

H1.BÖLÜM: TARİHİ BİNALARIN YENİDEN KULLANIMLARINDA TASARIM KRİTERLERİ

1.1 Tarihi Binaların Yeniden Kullanımını Gerektiren Nedenler

- Binaların Orijinal İşlevlerini Kaybetmesi

“Zamanla değişen yaşam biçimi ve ona bağlı istekler nedeniyle birçok tarihi yapı özgün işlevini yitirmekte, ilk yapılış amacından farklı bir işleve hizmet etmek için uyarlanmaktadır. Hamam, kervansaray, tekke, manastır gibi tarihi yapı türleri ancak özel durumlarda özgün işlevlerini sürdürdüklerinden, bu yapı türlerinin farklı amaçlarla kullanılmaları zorunlu olmaktadır.”⁶

- Binaların İşlevsel Olarak Eskimesi

“Konut, otel gibi işlevleri günümüzde de geçerli olan binalar ise bugün yapılan benzerlerinin konfor koşullarını sunmaktan uzak olduklarından, işlevsel olarak eskiyerek standart altı kalmakta, güncelleştirme yapılmadığında, terk edilerek harap olmaktadır.”⁷

Kısaca, günümüzde orijinal işlevlerini kaybederek, çağa uygun işlevleri sunamayan, tarihi binaların korunması için yeniden işlevlendirme bir araçtır.

1.1.1 Tarihsel - Kültürel Nedenler

Tarihi yapılar, meydana getirildikleri dönemlerin mimari, kültürel, siyasi özelliklerini taşıyarak, toplumsal hayat üzerinde etkileri bulunmaktadır. İşlevleri zaman içinde değişse de yapılar ayakta kalabilmektedir.

“Tarihi çevrelerde yüzyılların birikimini taşıyan kültür mirası yapılarımızın gerek fiziksel eskime, gerekse çağdaş yaşamın gerektirdiği donanımlara sahip olmamaları, kullanım dışı kalmalarına neden olmaktadır. Atıl kalan bu tür yapıların korunabilmeleri günlük yaşama katılımlarının sağlanması ile mümkündür.”⁸

⁶ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr>

⁷ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr,a.g.e>

⁸ ÇİÇEK Ali., 2004, “Markiz Pasajı ve Markiz Pastanesi”, *Yapı Dergisi*,(270),s.88

1.1.2 Ekonomik Nedenler

“Eski yapının değerlendirilmesi yada o işlevi görecek yeni bir binanın yapılması arasındaki enerji verimliliği, konuya ekonomik bir girdidir. Yeni bina, enerji yoğun bir çabayı gerektirirken, eski yapıya yeni fonksiyon verilmesi emek yoğun çalışmaları gerektiren bir olgu olarak karşımıza çıkar. Batı'da, “eski yapılarda ısı yalıtımı nasıl olmalıdır?” sorusuna cevap aranmakta, araştırmalar yapılmaktadır. Yakıt kullanımından dolayı oluşan çevre kirliliğinin en aza indirilmesi, eski yapıların ısı yalıtımına yönelik yenileme çalışmalarına bağlıdır.”⁹

1.1.3 Çevresel Faktörleri

Hızlı kentleşme ve buna bağlı kullanım ve kullanıcı değişimleri binanın yeniden değerlendirilmesini gerektirebilir. Örneğin İstiklal caddesi örneğinde olduğu gibi cadde üzerinde bulunan konutların ticari amaçlı kullanılması.

1.2 Binanın Tasarımında Veri Olabilecek Nitelikleri

“Eski binalar içinde işlev şeması oluşturulurken programlama → tasarım → uygulama → kullanım aşamaları kapsamında bir planlama sürecinin yaşatılması gereği vardır.

- Projenin amacını, hedefini, belirleyen, tarif eden açıklamalar:
- Mevcut binaları tanımlayan, onları geçmişten günümüze anlatan bilgiler,
- Konunun yöntem haline getirilebilmesi için bina programlama yöntem ve teknikleri, karardan, kullanıma zaman faktörüyle birlikte ele alınan süreç programı,
- 1/1.000 planda yapının yada yapıların bulunduğu alanın genel içindeki yeri, sınırları, bu alanın çerçeve içine alınarak belirlenmesi,
- Yapıların sınıflandırılması, yapım yılları, şu andaki kullanımları, yıkılabilecek yapılar, yaklaşım arterleri, kotlar, ölçüler... gibi.

⁹ ALTINOLUK Ülkü.,(Doç .Dr) (1998) Binaların Yeniden Kullanımı,*Yem Yayınları*, s.20, İstanbul

- Binaların ölçekli ama ölçsüz mevcut planları (kullanılıyorsa tefrişli planları), mekan isimleri, alanları,
- Kesitler; kotlar, gerekli ölçüler.¹⁰

1.3 Binaya Uygun İşlevin Seçiminde Faktörler

1.3.1 Binanın Mekansal Oluşumu ve Hacimsel Boyutları

Yapının mimarisi ve mekansal oluşumu, yeniden kullanımda en önemli unsurlardan birisidir. Yapı tek bir yapı yada birkaç bloktan oluşabilir. Binaya yüklenecek yeni fonksiyonun, yapının mimari özelliklerini ters düşmeyecek şekilde olması gerekmektedir.aksi takdirde yapı korunmaya çalışılırken mimarisi bozularak kimliğinden uzaklaşmış olacaktır.

Örneğin, bir kaç bloktan oluşan ve iç avlusu bulunan tarihi bir yapı mekansal oluşumuna göre okul hastane gibi kompleks olan yapılara dönüştürülmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

Yeniden işlevlendirme sürecinde yapılacak tasarımdan önce mevcut yapının metrekareleri ile yeni programı oluşturan mekanların metrekareleri hesap edilmeli ve mevcut mekan ile yeni programın hacimsel uygunlukları göz önünde bulundurulmalıdır.Yeniden kullanılacak yapılarda işlevler yapının mimari özelliklerine uygun olmalı, yapılacak tasarımda birbirini takip eden işlevler kullanılmalıdır.

1.3.2 Binanın Bulunduğu Konum

Yapı, şehir içindeki bulunduğu konum ile bulunduğu çevrenin fiziksel, ekonomik ve sosyolojik özelliklerinden etkilenmektedir.

Örneğin: üniversitelerin bulunduğu bir çevrede eski bir hanın öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek fonksiyonlarla kullanılması. yapı kent dokusu hem de ekonomik açıdan doğru bir yaklaşım olacaktır.

¹⁰ ALTINOLUK Ülkü.,(Doç. Dr.) (1998) Binaların Yeniden Kullanımı,*Yem Yayınları*, s.21, İstanbul

1.4 Binaların Yeniden işlevlendirilmesinde Kullanılabilecek Bir Yöntem Önerisi

”Bir şema oluşturarak, oluşturulan bu şemayı izleyerek amaca ulaşmak, sorunların önceden ortaya çıkartılmasına da olanak sağlayacaktır.

1. Bina

- Binanın adresi
- Bina konusunda: Tarihsel, Kültürel, İşlevsel, Mimari Özet Bilgi. Tanım

2. Binaya önerilmiş veya uygulanmış işlevler

3. Binanın günümüzdeki işlevi

- Mevcut İşlevin Program Şeması

4. Binaya işlev önerilerimiz

- Önerilen işleve göre bina programının nitelik ve nicelik olarak belirlenmesi
- Önerilen işlevin Program Şeması ihtiyaç Listesi ve Seçimler

5, Çalışma Raporu

6. Binanın cetvel haline getirilmiş özeti

- Vaziyet Planları
- Harita, gravür, eski planlar
- Mevcut durumun harita, fotoğraf ve planları
- Bina
- Planlar
- Kesitler
- Görünüşler, Ayrıntılar”¹¹

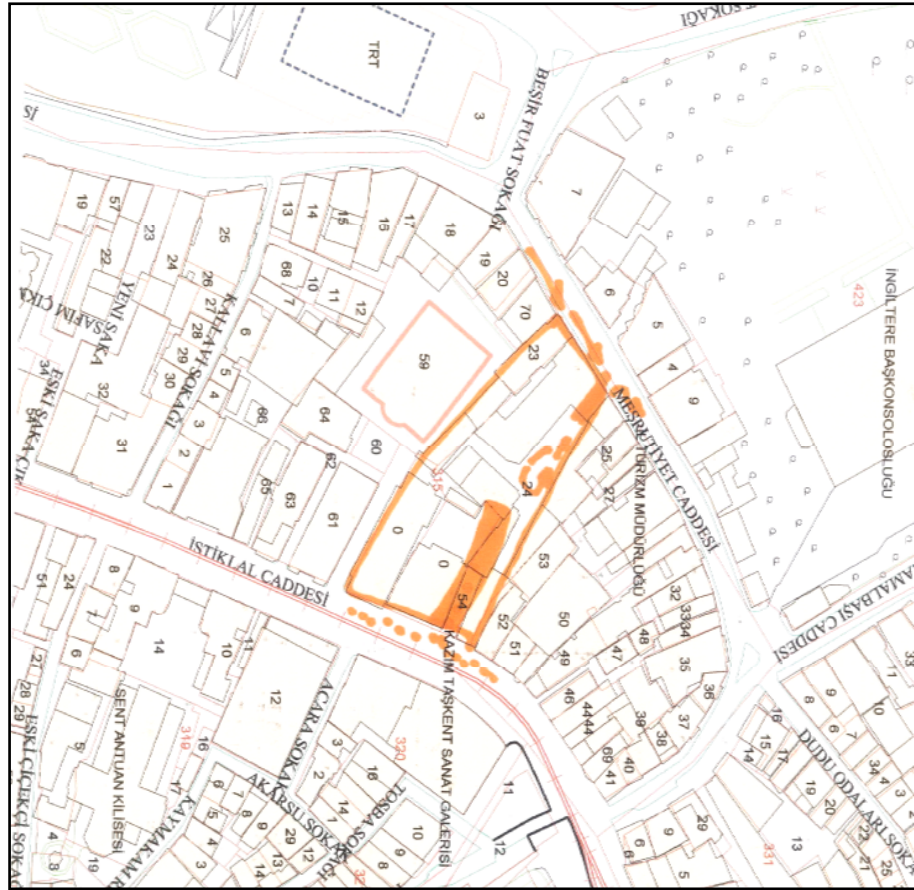
¹¹ ALTINOLUK Ülkü.,(Doç. Dr.) (1998) Binaların Yeniden Kullanımı, *Yem Yayınları*, s.23, İstanbul

2. BÖLÜM: HACOPULO PASAJININ ANALİZİ

2.1 Pasajın Konumu

Pasaj, Beyoğlu İlçesi, Kuloğlu Mahallesi, 3 pafta, 315 ada, 24 parselde yer almaktadır.

İstiklal Caddesi üzerinde ve bugün yeri tam olarak bilinmeyen "Jeremi" ve "Boğaz" çıkmazlarının arasındaki Hacopulo Pasajı İstiklal Caddesi ile Meşrutiyet (eski Tepebaşı) Caddesi'ni birbirine bağlayan ve Panaiya Isodion Kilisesi'ne de geçit veren, üç ana kagir yapıdan oluşmuş bir komplekstir. Bu şekliyle ortası avlulu T geçitli, üstü açık pasaj tipine girer."¹²

Şekil 2.1 Pasajın Vaziyet Planı Beyoğlu, 3 pafta, 315 ada

¹² ÜSDİKEN Behzat., 1994."Hacopulo Pasajı", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi* c.3 s.481,

2. 2 Pasajın Tarihi Geçmişi

“Adını ilk sahibi İstanbullu zengin bir Rum tüccar olan M. Hacopulo' dan alan pasajın 1850'li yıllarda yapıldığı sanılmaktadır.”¹³ İstiklal Caddesi yönündeki avlu giriş kemerli üzerindeki kitabede ise 1871 tarihi görülmektedir. Bu iki tarihten hangisinin pasajın gerçek yapım tarihi olduğu hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır.

“15 Nisan, 1871 tarihli "La Turquie" dergisinde pasajın açılış tarihi verilmekte, ayrıca bölgenin tanınmış tüccarı olan Hacopulo' ya ait olan bu pasajın ve üstündeki konutların, çok yüksek kiralara rağmen hemen tutulmuş olduğu belirtilmektedir.”¹⁴

Resim 2.1 Pasajın, İstiklal Caddesi yönündeki avlu girişindeki kitabesi

Pasajın, “Danışman Geçidi yazılı İstiklal Caddesi'ndeki kapısından girildiğinde: daracık bir koridorun iki yanına sıralanmış dükkanlarının içinden,

¹³ ÜSDİKEN Behzat., (1994)."Hacopulo Pasajı", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi* c.3 s.481

¹⁴ AKIN, N., (1998),19 Yüzyılın İkinci Yarısında Galata ve Pera,*Literatür Yayınları*,İstanbul

zemini çakıl döşeli, ortasında havuz gibi bir bölümü anımsatan geniş ve ferah bir avluya varılır. Avlunun dört bir yanı dükkanlar ve iki görkemli yapıyla çevrilmiştir. Bu yapılardan biri Ahmet Mithat Efendi ile Namık Kemal' in İbret gazetesini çıkardığı yerdir.¹⁵

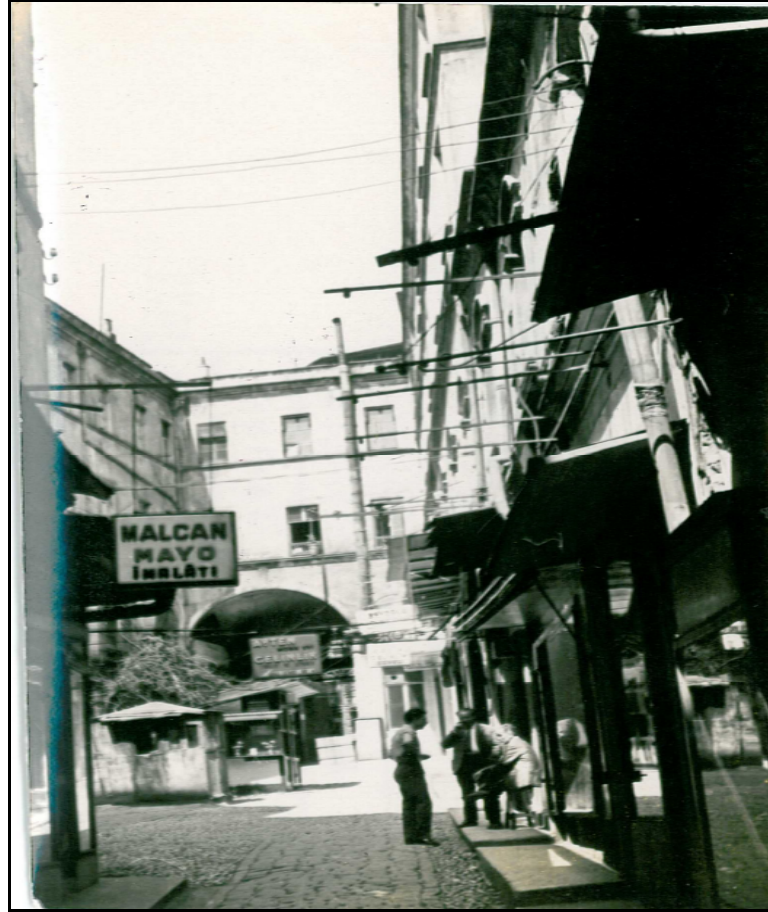

Resim 2.2 Pasajın, İstiklal Caddesi girişi

Pasajın önemli bir özelliği de, "Namık Kemal ile Ahmet Mithat Efendi'nin 1872-1873' te çıkardıkları İbret gazetesinin matbaa bölümü ile yönetim büroları pasajın, Tepebaşı çıkışının hemen sağındaki iki katlı binada olmasıdır. Büro olarak kullanılan üst katta, üç odalık bir bölüm vardı. Üç odalık bölüm aslında iki oda olarak yapılmış ancak odalardan biri çok büyük olduğu için bölünerek iç içe iki oda olarak kullanılmıştı. 5 Nisan

¹⁵ EVREN, Burçak.,(2002) "Panai ve Hacıpulo Pasajları", *Maison Française Dergisi*.(82) , s.147.İstanbul

1873'te gazetenin kapatılması ve Namık Kemal ile Ahmet Mithat Efendi'nin sürgüne gönderilmeleri üzerine burası Zaptiye Nezareti emriyle boşaltılmıştı, ibret taşınmadan önce de buradaki matbaa ve bürolar, Ahmet Mithat Efendi'nin idi.”¹⁶

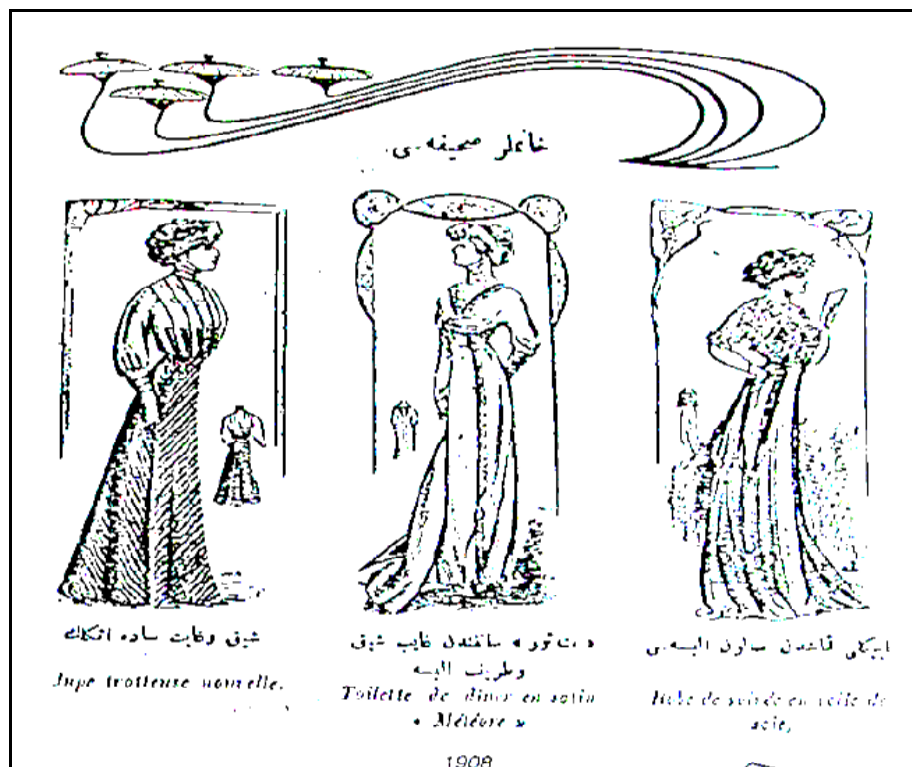
Resim 2.3 Pasajın iç avlusu

“Hacıpulo Pasajı belki de kurulduğundan beri tuhafiyecilerin, düğmecilerin, şapkacıların mekanı olmuştur. Batı modasının ilk rüzgarları burada esmiş, şapkalarının en gösterişlisi burada dikilmiş, en yeni modeller hep burada çizilmiştir. Herhangi bir giysinin düğmelerinin Hacıpulo' daki bir dükkandan alınmış olması birer ayrıcalık sayılmıştır. Çiçek Pasajı ne denli

¹⁶ÜSDİKEN Behzat.,1994 "Hacıpulo Pasajı", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi c.3 s.481

erkek odaklı ise. Hacopulo Pasajı da o denli kadın kokuludur. İlkinde yenilir içilir eğlenilir, ikincisinde ise süslenip güzelleşilir. Kimler gelip geçmemiş ki buradan? Kimisi bir iğnenin ucuyla nice güzellikler yaratırken, bir diğeri ise nice modeller çizmiş.”¹⁷

“1870-1880’li yıllarda pasajdaki tuhafiyeciler (ibrişim, düğme satanlar) Marino, Yani Malaksotis, Kosmi, Karnik, Acaryan, Lukidis, Adamantidis ve ortağı idi. Ayrıca kuaför Valantin kardeşler, halıcı Filipoviç, görkemli lokanta ve meyhanesiyle Kanelos, Paris somya ve karyolalarının satımını yapan Neyrat, Pera’nın güzel hanımlarına hizmet veren Matmazel Adel, erkek terzilerinden Foskolo, Armao, Barbagallo ve Marengo buradadırlar.”¹⁸

Şekil 2.2 Ünlü model çizimcilerinin ve terzilerin çoğunlukta olduğu pasajda, bu mağazalardan birine ait bir reklam

¹⁷ EVREN, Burçak., (2002) "Panai ve Hacopulo Pasajları" *Maison Française Dergisi* (82), s.147

¹⁸ ÜSDİKEN Behzat., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*, (89), s.278-284,

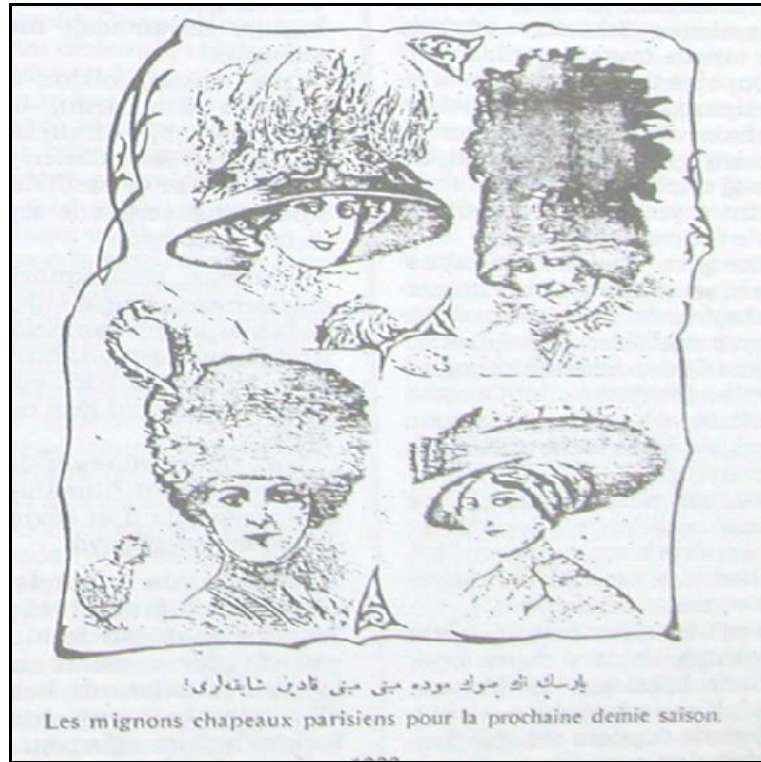
“1900'lü yılların başında pasajda genelde bir değişme görülecektir. Örneğin tuhafiyecilerden, Adamantidis, Pol Antikakis, Nikolaidis ve Sergiadis, Mihal Karotsies, Mandalidis, Atanas Adamantidis, Antuan Antoniadis, Konstantin, Kozmodopulos, Leon Kuyumcuyan yeni gelenlerdir. Model çizimcileri Jan Pulcu Sarafoğlu, Vasil Karotsieris, Aleksandridis, Terzilerse Matmazel Artar, Ana Vlahopoulos, Yani Sayahas, Gomidas Kalemkaryan'dır. Peruk yapımcısı, Edvard Lekeciyan. Korseci Tsabel Dellasuda. Manifaturacı Vincent Tıngır. Keller musiki mağazalarına ek olarak müzik aletleri satımcısı "Mavrides" de bu dönem yerleşenlerdir. Kalıpçı ve ütücü (fes ve şapka ütücüsü) Demosten Valsamakis. Ayakkabıcı Yorgo Burnazakis. Tıbbi aletler satan Pierre Dellasuda pasajda dükkân tutmuş diğer kişilerdir.”¹⁹

Şekil 2.3 Ünlü model çizimcilerinin ve terzilerin çoğunlukta olduğu pasajda, bu mağazalardan birine ait bir reklam.

¹⁹ ÜSDİKEN Behzat., (1991) “Beyoğlu’nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II”, *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284,

*Biz Hacıpulo Pasajı sakinleri, şapkacı, terzi, düğmeci, kuaför, kurdeleci biz
 Biz Nikol, Yurla, Ayten, Mıgırdıç, Katia, küçük iplikçi kız Loret
 Her gün uyanır bakarız sabah, makasımız, iğnemiz, ipliğimiz
 Her gün bakarız akşam üstümüz, başımız, nasıl da sürer yaşam
 Biz Hacıpulo Pasajı sakinleri, şapkacı, terzi, düğmeci, kuaför, kurdeleci biz²⁰*

Şekil 2.4 Pasajda, yer alan mağazalardan birine ait bir reklam

“Zaman içinde pasajın genelinde dükkân türleri bakımından büyük bir değişiklik olmayacak, örneğin: Tuhafiyeci Lagudakis' in yerine Papadopulos, model çizimcisi Miran Eseyan' in yerine tuhafiyeci Anastas Francis, terzi Krimizakis' in yerine terzi Yani Antoniadis, tuhafiyeci Konstantin Anastasiadis' nin yerine tuhafiyeci Mihal Skaliaris, kalıpçı Demosten Valsamakis' in yerine kalıpçı - ütücü Yani Yoanidis, kürkçü Yorgo Askalidis' in yerine, kürkçü Torna Dobridis, şarküteri ve tereyağcı Hacı' nın yerine aynı işi

²⁰ BERK, İ., (1990),Pera,Adam Yayınları,İstanbul

sürdüren Madam Eler Panorias, kuaför Matzudelli' nin yerine kuaför Yani Stropulos, İzak Basmacıyan' ın yerine Molokotos kardeşler, Niko Zelion' un Cafe' sinin yerine de tuhafiyeci Karaca geleceklerdir.”²¹

“1940'lı yıllarda pasajın görüntüsü aynıdır. Yalnız Meri (Hamalbaşılı) Mod Meri'yi Katina ise Mod Katya'yı yan yana açacaklardır. Cilalı tabutlarıyla, pasajın Tepebaşı kapısının yanına yerleşen, Funus cenaze levazımatçısı”²² ve anılara geçmeyen daha niceleri.

“Bugün bu eskinin dükkanlarından biri kalmış, yada o eskinin dükkanlarını anımsatan bir dükkan. Oda şapkacı. Rum kökenli bir vatandaşımızın işlettiği bu dükkan bugün bırakın sokaklarda, filmlerde ve hatta defilelerde de bile eşine az rastlanacak denli gösterişli şapkalar yapıyor.

Resim 2.4 Şapkacı Madam Katia'ya ait dükkan

²¹ ÜSDİKEN Behzat., (1994)"Hacopulo Pasajı", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:3 s.482

²² ÜSDİKEN Behzat., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284,

“Hala müşterisi var mıdır acaba? Olmasa üretirler mi? Yada kimler alıp, nerelerde giyiyor bu şapkaları? Giydiklerini hiç sanmıyorum. Ama gelip alıyorlarmış. Belki de giyilmeyecek kadar nadide olan bu şapkaları evlerinin bir köşesinde geçmiş yaşamların anılarıyla boyanmış griliklerinde dolaşmak için bir aksesuar olarak kullanıyorlardır. Kim bilir. kim bilebilir ki? Ama gerçek ve şaşırtıcı olan, anne mesleğini sürdüren bir bayanın; modası değil. giyebilecek inceliğe sahip müşterisinin çok ama çok azaldığı Pera' nın bu ufak, nostaljinin haresiyle taçlandırılmış yitik dükkanında çalışmalarını inatla sürdürmesidir.”²³

Resim 2.5 Madam Katia'nın tasarımı şapkalar

²³ EVREN,Burçak., (2002) "Panai ve Hacopulo Pasajları" *Maison Française Dergisi*,sayı82,s.147

Hacopulo Pasajında sahaftan düğmeciye, şapkacıdan sanat galerisine dek değişik dükkanlar yer almıştır.”Avluyu çevreleyen yapıların üst katlarında ise konfeksiyoncular bulunur. Büyük butiklerin, meşhur müzik mağazalarının yer aldığı pasajın avlusundaki fenerin 1780 yılına ait olduğu bilinmektedir.”²⁴

Resim 2.6 Pasajın avlusundaki 1780 yılına ait fener

“Said N. Duhanî'nin ve Rezaizade Ekrem'in eserlerinde sözünü ettikleri ünlü ayakkabı ve çizme yapımcısı "Heral" ın dükkânı da buradaydı, "Heral" uzun süre burada kalacak ve ünlü müşterilerini memnun etmeğe

²⁴ ÜSDİKEN Behzat., (1991) "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*,(.89),s.278-284,

uğraşacaktır. Adam' ın musiki mağazası pasajın üst tarafındaydı. Adam müzik aletleri ve yayınlarının hem satımlarını yapar, hem de her türlü müzik aletinin tamiriyle uğraşırdı. Ayrıca üst katını bir dinleti salonu haline getirmişti ve bu salonda kalabalık bir seyirci topluluğu önünde ünlü bestecilerin yorumları yapılıyordu. 1890 yılında bu salonu P. Zoli tiyatro şekline soktu ve o dönemler bir çok tiyatro eseri burada oynandı. Bir süre sonra, bu yer Adam' ın yanında çalışan "Keller' e kaldı Keller 1920' li yıllara kadar buradaydı. Daha sonraysa Misel Armao aynı mekânda "Melek Musiki mağazası' nı açtı. Daha sonra burası kapanarak bir muhallebiciye dönüştü

Şekil 2.5 Pasajın ünlü mağazalarından Heral'a ait bir ilan

Şekil 2.6 Pasajda, yer alan mağazalardan birine ait bir reklam

"Bu pasajda ayrıca Duhanî'nin sözünü ettiği çamaşırcı Touzet'in dükkânları da vardı. 1910'a doğru Touzet ölünce eşi bir müddet daha işi götürebilmişti. 1886'da Tiyatro (şimdiki Sahne) Sokağı'nın köşesine taşınacak olan Seidenberg'in ünlü "Aux Cumelias" mağazası da önceleri burada idi. Bu mağazanın yerine aynı işi götüren Niko Tiberius'un Louvre mağazası gelecek ve daha sonra o da İstiklal Caddesi üzerindeki yeni yerine taşınacaktır."²⁵

Pasajın tapu kaydına göre bilinen resmi sahibi Nikola Yurla'dır. Hali hazırda yapının mülkiyeti bu kişi üzerindedir. "Pasajın ilk sahibi bilinir ama sonrası bir muammadır. Pasaja adlarını veren Hazzopulo Biraderler (faturalarında adları böyle yazıyor) tesis tarihi 1890 olan Manifatura Emniyet Mağazası'nın da sahibidirler. Aslında, işlerinin tıkrında olduğunu yalnızca bu pasaja sahip olmalarından değil, aynı zamanda aralarında Alkazar Sineması da bulunmak üzere Beyoğlu'ndaki diğer mülklerinden da anlıyoruz."²⁶

Resim 2. 7 Pasajın miras bilmececi ile ilgili gazete manşeti (Cumhuriyet Gazetesi, 25 Nisan 1987 "Erkan Akyıldız")

"Büyükbaba Hazzapulo'nun ölümünden sonra bankadaki kasasından çıkan altınlar ise maddi değerlerinin dışında, çeşitliliklerinden

²⁵ÜSDİKEN Behzat., (1994), "Hacopulo Pasajı", Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi c:3 s.482

²⁶EVREN,Burçak., (2002) "Panai ve Hacopulo Pasajları" *Maison Française Dergisi*,sayı82,s.147

dolayı bir koleksiyon oluşturacak denli de göz kamaştırıcı. (Nereden mi biliyoruz? Bir rastlantı sonucu eski bir noterin çöplüğe attığı, oradan da bir sahafın eline düşen belgelerden).”²⁷

“Hacopulo Pasajı'nın mülkiyetinin bu aileden bir diğerine geçişi ise biraz karanlıktır. Pasajın mülkiyeti bu aile ile ilgi derecesi bilinmeyen Elisavet Glanzmann' na geçer. Bu kişi yurtdışında yaşadığı için pasajın tüm yönetimini Rum asıllı bir Türk yurttaşı yapar. Elisavet 1969'da ölünce pasaj, eşi Alberto Glanzmann' a kalır. Onun ölümünden sonra da pasajın sahibi Alberto' nun kız kardeşi Amalia Glanzmann olur. Alelia da yengesi gibi yurtdışında yaşadığından pasajın idaresini yine aynı kişiye verir. İtalya' da yaşayan Amelia' nın ölümü, imzasının taklidi, ölmemiş gibi gösterilip onun adına kira toplanması ve derken nereden çıktığı belli olmayan bir vasiyetname ile pasajın tümüne bir başkaları tarafından el konması, Hazine ve Vakıfların bir dizi davaları, itirazları, suçlamaları vs...”²⁸

Resim 2.8 Pasajda vasiyet oyunu başlıklı gazete manşeti
(Güneş Gazetesi, 20 Mart 1988 “Pınar Türenc”)

²⁷ EVREN, Behzat., (2002) “Panai ve Hacopulo Pasajları” *Maison Française Dergisi*, sayı 82, s. 147

²⁸ EVREN, Burçak., a.g.e

Pasaj, içerdığı işlevlerle 1940'lı yıllara kadar bakımlı ve hareketli bir geçmişe sahip olmuştur. Günümüzde ilk işlevine ters düşmeyecek şekilde düğmecilerin, giysi aksesuarcular, ayakkabı ve terzi malzemeleri satanların ve benzeri dükkanların yer aldığı, bakımsız bir pasajdır.

Yapı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 13. 06. 1971 tasdik t: 58-99 :sayılı kararına göre aynen korunması gerekli tescilli eski eserdir.

2.3 Yapının Kent Dokusu ile İlişkisi

“Beyoğlu'nun kendine özgü topografyasında pasajlar ve geçitler önemli bir yer tutar. Birbirinin ışığın kesecek denli yoğunlaşma gösteren adacıklar üzerindeki yapılar Cadde-i Kebire yönelik görkemli cepheleriyle bir mimari şölene neden olurlar.”²⁹

Resim 2.9 Pasajın İstiklal Caddesinden görünüşü

²⁹EVREN,Burçak.,(2002)“Panai ve Hacopulo Pasajları” *Maison Française Dergisi*,sayı 82,s.148

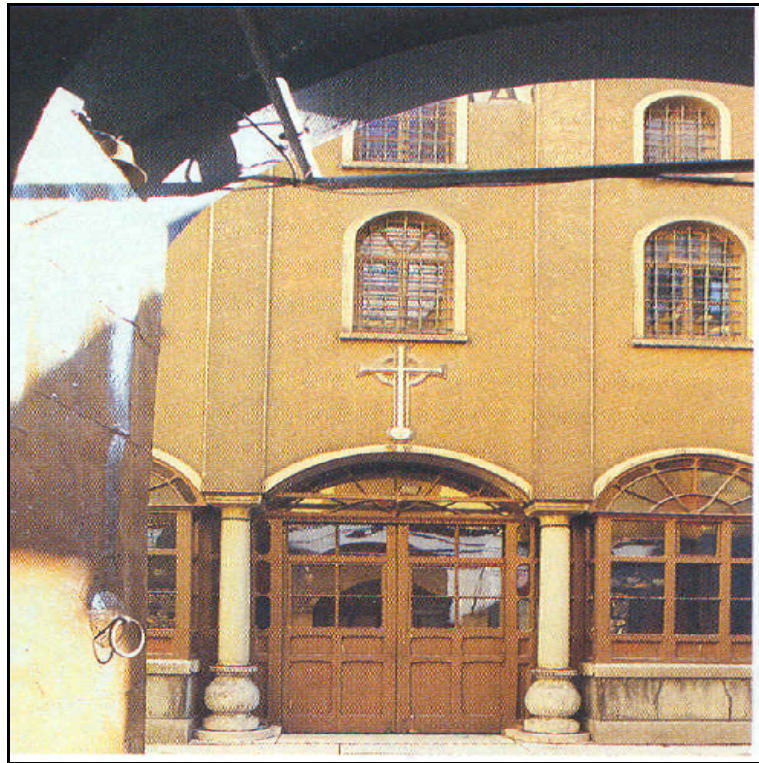
“Pera’ nın tüm pasaj ve geçitleri çift işlevli olarak tasarlanmışlardır. Mimari ve ticari olan bu işlevler, yalnızca iki bölge arasındaki en kısa yol değil, aynı zamanda birer küçük çarşıdır. Her pasaj bir çarşıdır her çarşıda bir diğerinden farklı bir rengi taşır. Kitapçıların yada düğmecilerin yoğunlaştığı pasajlarla, iplikçi yada ayakkabıcılarınkı farklıdır. Osmanlı’nın adını oradaki meslek gruplarının benzerliğinden alan sokak ve semtlerin geleneğini bu pasajlarda sürdürür gibidir. Hacıpulo 'yu Beyoğlu'nun tüm pasajlarından ayıran en belirgin özelliği de kendine özgü mimarisinin oluşturduğu atmosferidir.”³⁰

Resim 2.10 Pasajın İç avlusu

³⁰EVREN,Burçak.,(2002)“Panai ve Hacıpulo Pasajları” *Maison Française Dergisi*,sayı 82,s.148

Pasaj içindeki avlulu geçidiyle, İstiklal ve Meşrutiyet Caddeleri arasındaki bağlantıyı gerçekleştirir. Hacıpulo Pasajı'nın bir kapısı İstiklal Caddesi'ne bir diğeri de Meşrutiyet Caddesi'ne açılır. Ama bir kapısı daha vardır. Bu kapı hemen yanı başındaki bir diğere pasaja açılır. "Bu kapı İstiklal Caddesi ile Meşrutiyet Caddesi arasındaki (H) harfinin orta çizgisidir. Burası Emir Nevruz Sokağı yani Panaia Pasajı ve Geçididir. Nasıl ki Hacıpulo Pasajı ile Panaia Pasajı bir (H) harfini oluşturuyorsa, Panaia Pasajı ile onun hemen yanındaki Oliva Pasajı da İstiklal Caddesi'ne bakan ters bir (U) yu oluşturur. U' nun tam ortasında ise bir zamanlar Pera'nın en görkemli oteli Constantinople yer alır. Bugün ise bu otel eski görkeminden hiçbir şey yitirmeksizin bir bankanın mülkiyetinde bulunmaktadır."³¹

Resim 2.11 Pasajın Panaia Kilisesi ile olan bağlantısı olan 3.kapısı

Bir kapı ile kilise, ve pasaj avluları birleşmektedir. İki avlu arasında kot farkı merdivenle geçilmiştir.

³¹EVREN,Burçak.,(2002)"Panai ve Hacıpulo Pasajları"*Maison Française Dergisi*,sayı 82,s.149

“Kilisenin çevresi yüksek bir duvarla örülüdür. Özellikle de Hacopulo Pasajı ile arasındaki koridor İstanbul’ un tam ortasında Venedik havasını yansıtır. Her şeyiyle kente yabancılaşmış, bir başka, bir tanıdık kentin soluğu, rengi, mimarisi kısacası her şeyi vardır burada. İstiklal Caddesi’ nden Emir Nevruz Sokağa girip Sabunciyakis’ in önünden geçtik ten sonra kilisenin avlusuna girersiniz. Yabancılaşma burada başlar ve kilisenin arka kapısından çıkıp dar bir diğer koridordan geçerek Meşrutiyet Caddesi’ne varıncaya dek de sürer. Birkaç dakikalık çok kısa bir yolda iki büyük kenti görmüş gibi olursunuz. İstanbul’dan Venedik’e giden (yada iki kenti çok kısa aralıklarla solutan) en kısa yoldur bu.”³²

Resim 2.12 Olivia Pasajından genel bir görünüş

Yapının kent dokusuna etkisinde İstiklal Caddesi-Meşrutiyet Caddesi geçişinin katkısı büyüktür. “Günümüzde İstiklal Caddesi’ ne, Galatasaray Lisesi yanından Yeni Çarşı Caddesi araç trafiği getirmektedir. Bu yol karşıya

³²EVREN,Burçak.,(2002)”Panai ve Hacopulo Pasajları” *Maison Française Dergisi*,sayı 82,s.149

Resim 2.13 Galatasaray'dan Tünele İstiklal Caddesi

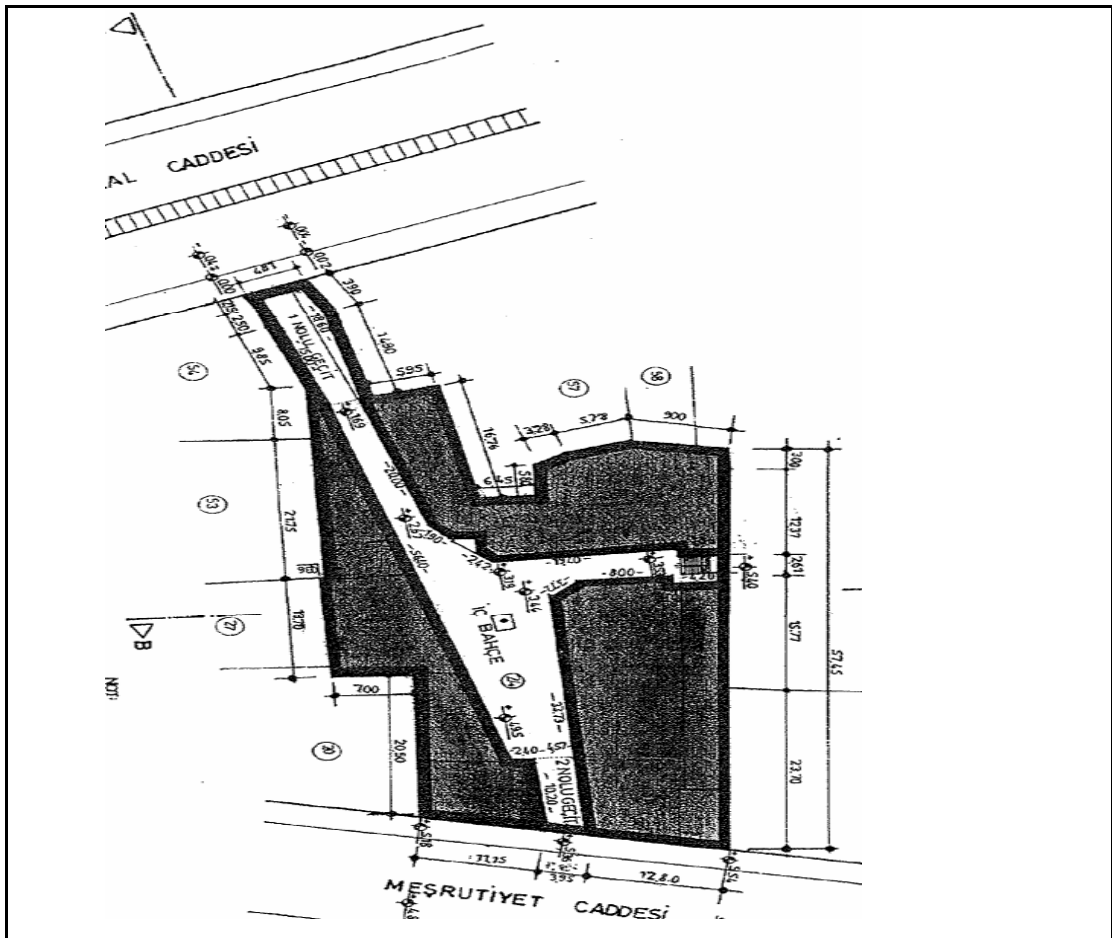

Resim 2.14 Tünelden Galatasaray' a İstiklal Caddesi

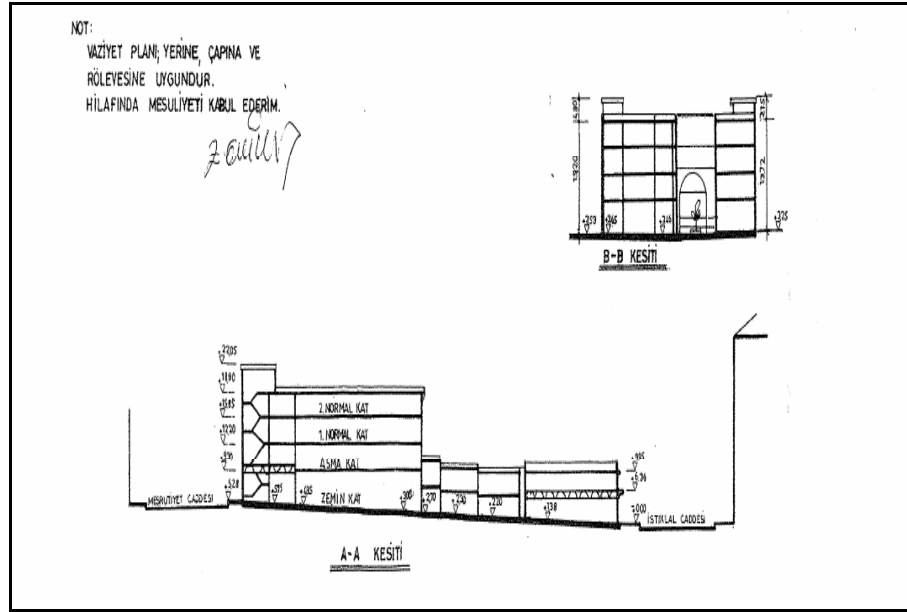
2. 4 Pasajın Mimari Özellikleri

2. 4. 1 Pasajın Plan Özellikleri

Hacopulo Pasajı, İstiklal Caddesi ile Meşrutiyet Caddesi arasındaki eğimli arazi üzerinde yer almaktadır. Yapı, güneyde İstiklal Caddesine +0 kotunda olup, kuzeyde Meşrutiyet Caddesinde +5.28 kotundadır. Batı kenarı +3.25 kotundan başlayıp, doğu kenarı olan kilise giriş yönünde ise +3.53 kotunda olduğu mevcut planda görülmektedir.

Şekil 2. 8 Pasajın Plan Kotları

Şekil 2.9 Pasajın kesit kotları

Pasaj "eklektik bir yapı sergileyen ve zemin katlarında dükkânların olduğu, toplam dört katlı üç binadan birine iç avludan, diğer ikisine de Meşrutiyet Caddesi üzerindeki sağlı sollu kapılardan girilir. Gerçekte burası, iki kolun birleştiği tek bir geniş cephe şeklinde düzenlenmiş ve pasaj giriş kapısı da yapının orta aksına oturtulmuştur. Diğer tarafta, İstiklal Caddesi tarafından Danışman Geçidi de denilen, iki taralıında küçük, tek katlı dükkânların bulunduğu çok dar ve üstü tonozlu bir koridordan geçilerek girilir. Soldaki büyük bina ilk yapıldığında Hacıpulo Apartmanı olarak yapılmıştır ve buradaki dairelere, katlardaki açık koridorlardan girilmektedir.³⁴

Çalışmada, pasajı oluşturan yapılar mimari özelliklerine göre bölümlere ayrılarak, bu bölümlere A, A1, A2, B, C Bloklar olarak adlandırılmaktadır.

³⁴ ÜSDİKEN. Behzat., (1994), "Hacıpulo Pasajı", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:3 s.482

2.4.1.1 A Blok

A Bloğun, plan yapısı U şeklindedir. "U" nun kolları İstiklal Caddesi yönündedir ve bu kollar Meşrutiyet Caddesi'ne doğru birbirlerine yakınlaşıp, avluyu yine bu yöne doğru daraltmaktadırlar. U formu kolların birleşiminde Meşrutiyet Caddesi kapısını oluşturmaktadır. Kolların birbirine paralel olmayan konumlanışının, kiliseye olan geçişi vurgulamak ve kiliseyi kullanımını sağlamak amacını taşıdığı düşünülebilir.”³⁵ Bu kollardan kilise tarafında olan, 1. bölüm, diğer tarafta olan 2. bölüm olarak adlandırılacaktır.

Resim 2.15 A Bloğun plan yapısı "U" şeklindeki formu

- **1.Kısım**

A yapısının 1.bölümünde bina, plan olarak bir birimin tekrarı olan modüllerden oluşmaktadır. Her biri uzun yaklaşık aynı genişlikte olan

³⁵ ŞEN, Handan., 1998 "Beyoğlu Hacıpulo Pasajı Koruma Önerileri",Yüksek Lisans Tezi,Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul,

dükkanların arka taraflarında wc ve asma katlarla ilişkiyi sağlayan merdivenin olduğu başka bir mekan bulunmaktadır. Asma kat altı düz, asma katın tavanı iki farklı şekilde yapılmıştır. Bunlarda girişe yakın olanı, çapraz tonozla geçilmiştir. Geçidi oluşturan yapılardan en büyüğü olan Hacopulo Apartmanı Binanın ikinci ve üçüncü normal katları konut olarak planlanıp, buradaki dairelere, açık koridorlarla ulaşılmaktadır. Her biri kendi içinde bağımsız birim olan konutlar, iki kata yayılmışlardır. Bu konutlar için giriş kapısı, Meşrutiyet Caddesi üzerindedir.

Resim 2.16 A Bloğun Hacopulo Apartmanı olarak yapılan kısmı

- **2.Kısım**

Meşrutiyet Caddesi ana kapısının solunda kalan kapıdan girilerek çıkılan merdiven A yapısının 2. bölümünün üst katlarındaki büro + konut mekanlarına ulaşılmasını sağlamaktadır. 2.bölümün sadece Meşrutiyet Caddesi cephesine bakan ilk dükkanının asma kat tavanının, avluya bakan kısmı çapraz tonoz, diğer bölümleri düz tavadır. 2. bölümün ilk dükkanının girişi, Meşrutiyet Caddesi'ndendir. Diğer dükkanların girişi ise avludandır. Avluya bakan dükkanlar 1.bölüm dükkanlarından farklı özelliklerdedirler.

Vitrin cepheleri 1.bölüm dükkanlarına göre daha geniştir. A yapısının Meşrutiyet Caddesinin girişinin üst katları büro olarak tasarlanmıştır. Ayrıca yapının en üst katında sonradan yapılmış bir kat vardır.

Resim 2.17 A Bloğun 2.Kısmı

2. 4. 1. 2 B Blok

B Blok zemin hariç 3 katlı olup, kiliseye bakan kenarının son kısım 4 katlıdır. Planı "L" şeklinde olup, L' nin bir kolu pasajın, İstiklal Caddesi giriş yönüne diğer kolu ise kilise giriş avlusuna uzanmaktadır. B yapısı ile A yapısının arasından kiliseye geçiş merdiveni vardır. Bu merdivenin yanından ince uzun bir koridor ile yapının arka tarafına ulaşılmaktadır. Kilise giriş avlusu günümüzde sokak kahvesi olarak kullanılmaktadır.

Resim 2.18 B Bloğun iç avludan görünüşü

2.4.1.3 C Blok

C yapısı pasajın iki katlı bölümüdür. İstiklal Caddesinden pasaja geçişi sağlar. Mekan boyutu açısından, pasajın en küçük birimli dükkanlarına sahiptir.

Resim 2.19 C Bloğun iç avludan görünüşü

2. 5 Cephe Özellikleri

“Meşrutiyet Caddesi üzerindeki pasaj giriş kapısı yapının orta aksına oturtulmuştur, iki yanında, önceden var olduğu anlaşılan ve üst kat silmesine kadar uzanan kilit taşlarıyla dairesel kemerli bölüntüler, bugün buradaki kahvehaneler tarafından bozulmuş durumdadır. Üst kattaki düz atkılı, bezemesiz pencerelerin monotonluğunu iki "fer-forje" balkon bozar.”³⁶ Meşrutiyet Caddesi giriş kapısı demir parmaklıklı olup Kapı üzerinde, kemerin üstüne oyulmuş şekilde "PASSAGE Z.D. HAZZOPULO" yazısı yer almaktadır.

Pasaj kısmında ise, birinci katlardaki pencerelerin üzerleri basık veya dairesel kemerlerle belirginleştirilmiştir. “Fakat, tüm bu Neo Rönesans etkilere karşın, diğer tarafta, İstiklal Caddesi üzerindeki dar cephede gerek oranları, gerekse, üçgen alınlıklı balkonu ve çatı frizleriyle Neo Klasik bir tarz görülür.”³⁷

Resim 2.20 Meşrutiyet Caddesi Cephesi

³⁶ ÜSDİKEN. Behzat., (1994), "Hacopulo Pasajı", Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:3 s.482

³⁷ ÜSDİKEN. B.,a.g.e

Resim 2.21 Pasajın, İstiklal Caddesine bakan cephesi

Resim 2.22 B Bloğun Kilise giriş avlusuna bakan cephesi.

3. BÖLÜM: HACOPULO PASAJININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLME SÜRECİ

3.1 Beyoğlu'nun Tarihsel Gelişimi

"İstanbul yakasında oturan Bizanslılar, Beyoğlu'na "karşı yaka" anlamına gelen Pera adını vermişlerdir. Bir rivayete göre, son Trabzon İmparatoru David Comnenus, Fatih tarafından İstanbul'a getirilmiş ve Tünel'de, sol tarafta, eski Rus Konsolosluğu'nun bulunduğu yerde bir köşke yerleştirilmişti ve bu nedenle bu semte Osmanlılar tarafından Beyoğlu ismi verilmiştir. Başlangıçta Beyoğlu, Galata' daki nüfusun surlar dışına taşmasıyla ortaya çıkmış bir yerleşmedir. Fransız ve Venedik Elçilikleri' nden başka diğer elçiler de 1645 yılından itibaren. Beyoğlu'na yerleştiler. Böylece, 17. yüzyılda Beyoğlu, elçiliklerin çevresinde gelişmeye devam etti.

Resim 3.1 19. yüzyılda İstiklal Caddesi'nden eski bir resim.

Beyoğlu'nun esas gelişmesi 19. yüzyılda olmuştur. Bu gelişmenin nedeni, bu dönemde Osmanlı dış ticaretinin daha önceki dönemlerde görülmemiş boyutlarda büyümesi sonucu, Osmanlı imparatorluğu'nun dünya

kapitalist sistemiyle bütünleşmesi ve Beyoğlu'nun bir uluslararası ticaret merkezi haline gelmesidir.

20. yüzyılda Beyoğlu'nda Galatasaray ile Taksim arası önem kazandı. 1913' te ilk elektrikli tramvay Beyoğlu' nu Şişli' ye bağladı. Beyoğlu'nun etrafındaki semtler modern binalarla doldu ve yeni semtler gelişti. 20. yüzyıl başlarında, Orta Avrupa'da bilhassa Avusturya ve Almanya'da çok sevilen Art Nouveau üslubu Beyoğlu'nda yapılan apartmanların cephelerinde uygulandı.

24 Temmuz 1923' te Lozan Antlaşması ile kapitülasyonların kalkması yabancı sermayenin faaliyetine son verdi. Böylece yabancı büyük firmalar, tüccarlar, sigorta şirketleri, bankerler, posta idareleri Beyoğlu'nu terk ettiler.

Cumhuriyet Devri'nde, 1950'lere kadar yabancılardan ve onlar için çalışan azınlıklardan boşalan yerlere, Türk işadamları ve Beyoğlu yakasını şehrin en modern semti bilen aydın Türkler rağbet ediyorlardı. Sinema ve tiyatroları. lokanta ve pastaneleri, sanat galerileriyle ve lüks mağazalarıyla hala şehrin en seçkin semtiydi.

1950'lerden sonra, kırsal göç ve hızlı şehirleşme sonucu İstanbul'un aşırı büyümesi, yeni semtlerin gelişmesi, eğlence tesislerinin, ticaretin ve zengin ailelerin bu yeni gelişen modern alt merkezlere dağılımı ve toplumun kültürel değişimi Beyoğlu'na olan ilgiyi azalttı. Karaca Tiyatrosu ve Elhamra Sinema ve Tiyatrosu kapandı. Tepebaşı Tiyatrosu yandı. Eski adı Fransız Tiyatrosu olan Ses Tiyatrosu, yerine bir iş hanı yaptırılmak için yıkıldı. 1970'lerden sonra, sinemalara porno film gösterme hakkının verilmesi, İstiklal Caddesi' ni kullananları tamamen değiştirdi ve eskiden Beyoğlu' nda görülmeyen ucuz mal satan mağazaların sayısı arttı. Hala, bazı lüks mağazaların istiklal Caddesi'ni terk etmeyişi ve yoğun bir trafik aksı üzerinde oluşu eski kültürel düzeyinde olmasa bile canlılığını korumasını sağlamaktadır. Bununla beraber, pek çok bina boş durmakta yahut atölye olarak kullanılmaktadır.”³⁸

³⁸ DÖKMECİ, Vedia., - ÇIRACI, Hale., Şubat 1987, “Beyoğlu'nun Tarihsel Gelişimi” Yapı Dergisi, sayı.71, s. 42,47

3. 2 Yapının İlk İşlevi

Çalışmada incelenen bina, yapı cinsi bakımından pasaj'dır. Ülkemiz de pasaj, büyük şehirlere ait bir yapı biçimidir. Batılılaşma çabaları ile 19. yüzyılda İstanbul'da çoğalan pasajlar, iki sokağı birbirine bağlamanın yanı sıra, ülkemizin ilk alışveriş merkezleri olma görevini de üstlenmişlerdir.

Hacopulo Pasajının "en büyük özelliği, yapıldığı günden beri içindeki dükkânların tamamına yakınının, düğmeciler, işlemeci ve broderciler ve model çizimcilerinden oluşmasıdır."³⁹ Zemin katlardaki dükkanlar kadın odaklı olup, terzi malzemeleri, konfeksiyon, ayakkabı, çanta, bijuteri mağazaların yanı sıra müzik aletlerinin satımı ve onarımı ile uğraşan mağaza, dinleti salonu, Türkçe opera eğitimi veren bir okul ve ünlü Heral mağazası da pasajda yer almaktadır.

Resim 3.2 Pasajın girişindeki bijuteri mağazaları

³⁹ ÜSDİKEN, Behzat., (1991) "Beyoğlunda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", *Tarih ve Toplum Dergisi*, sayı 89, s.278-284,

Pasajın üst katları büro olarak kullanılmıştır mimari özellikler kısmında bahsedilen A yapısının 1.kısımının 2.3 katları (Hacopulo Apartmanı) ise konut olarak kullanılmıştır.Yine pasajı Namık Kemal ve Ahmet Mithat Efendinin matbaa olarak kullanmaları ve burada bir büro tutmaları ile pasaj Jön Türklerin buluşma mekanı olması. yapıya konumu dışında tarihsel yönden de değer katmaktadır.

Binanın İsmi	Değerlendirilebilir Mekan Donanımı	Bugünkü Kullanım Amacı	Binaya Uygulanmış İşlev Önerileri
Hacopulo Pasajı	Asma katlar, Asma katların üst kat döşemesi çapraz tonozlar, Binanın orijinal merdivenleri, İç avlu	İmalathane ağırlıklı pasaj Cafe,çayevi Sahaflar ve tuhafiyecilerin yer aldığı çarşı.	1871 alışveriş,büro,konut işlevli pasaj 1872-1873 yılları arasında dergi çıkarılan matbaa 1874'te Türkçe opera eğitimi veren bir okul 1877 tarihlerinde konser dinleti salonu 1940'lı yıllara kadar aynı işlevler 1940 dan sonra imalathane ağırlıklı pasaj

Tablo 3.1 Pasaja Uygulanmış İşlevler Tablosu.

3.3 Yapıya Önerilmiş ve Uygulanmış İşlevler

İstiklal Caddesi araç trafiğine kapatıldıktan sonra genel kullanım şeklinin değişmesi ile İstanbul'un eğlence, yemek yeme, alışveriş, kültür ve sanatta tercih edilen mekanlarından biri olmuştur. Bu özellikleri ile pasaj, günümüzde, "Galatasaray'da kararmış dar cepheli ve girişindeki ufak bijuteri dükkanları ile etkisini yitirmiş durumdadır. Gerçek adını yaptıran kişinin adından alan pasajın günümüzde İstiklal Caddesi girişindeki camında yeşil renkli çıkartma harflerle "Danışman Geçidi" yazmaktadır. Değerli mekansal özellikleri olan, avlusu, ufak bir meydanı, oturma yeri, feneri ve hatta bir kaynağa göre de havuzu olduğu düşünülen pasaj sadece bir "geçit" olarak nitelendirilmekte ve harap görüntüsü ile önünden devamlı geçenlerin bile

dikkatini çekememektedir. Bu ve bunun gibi başka nedenlerle hak etmediği şekilde tahrip olmuş durumdadır. Pasaj değişik dönemlerde, farklı kullanımlar, bakımsızlık, çevre şartları ve benzeri nedenlerle yapısal anlamda önemli derecede değişim ve eskimeye uğramıştır. Beyoğlu'nda ana mekan kullanımı daha çok ticari kullanıma dönmüştür.⁴⁰

Hacopulo Pasajı'nın da avlu formu içinde planlanan bugün, eski niteliklerini göstermeyen çok sayıda dükkan bulunmaktadır. Pasajın içinde vurgulanan meydanlaşma ve iç avludaki çay bahçesi özellikle üniversite öğrencileri tarafından tercih edilip sık kullanılan bir mekandır.

Pasaj, içerdiği işlevlerle 1940'lı yıllara kadar bakımlı ve hareketli bir geçmişe sahip olmuştur. Yapı iç mekanlarının boyutu ve kullanımı açısından çok çeşitlilik göstermektedir bu nedenle yapıda birçok fonksiyonu içeren çok amaçlı bir kullanım vardır. Günümüzde ilk işlevine ters düşmeyecek şekilde; düğmeci, çantacı, ayakkabıcıların giysi aksesuarları ve terzi malzemeleri satan çeşitli dükkanların yer aldığı bakımsız bir pasajdır. Zemin katlardaki bu tür işlevlerin yanı sıra asma ve normal katlarda imalathane ve depo olarak kullanılan mekanlar ile pasajın konut işlevli mekanları ise bekar odaları olarak kullanılmaktadır.

Binanın Cetvel Haline Getirilmiş Özeti				
Binanın İsmi	Yapım Yılı Çağı	Yapım Cinsi	Yapım Amacı	Yapım Amacı Dışındaki Kullanımı
Hacopulo Pasajı	19 yy	Kagir taş+tuğla	Moda kültür sanat ve konut işlevli Pasaj	İmalathane Depo

Tablo 3.2 Binanın Cetvel Haline Getirilmiş Özeti

⁴⁰ ŞEN, Handan (1998), Beyoğlu Hacopulo Pasajı Koruma Önerileri, Yüksek Lisans Tezi Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü

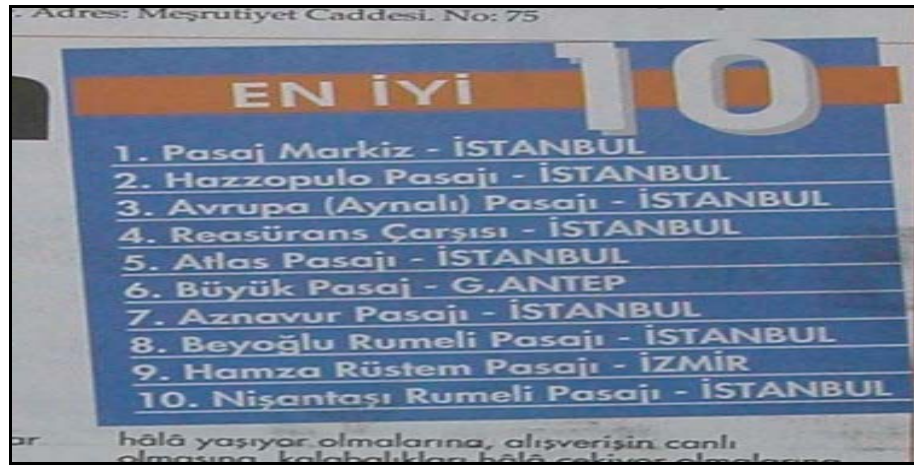

Resim 3.3 Pasajın İç Avlusundan görünüş

Resim 3.4 Pasajın iç avlusundaki çay ocağından görünüş

4 Mart 2005 tarihli Hürriyet gazetesinde çıkan yazıda Mimari özelliklerinin yanı sıra, hâlâ yaşıyor olmalarına, alışverişin canlı olmasına, kalabalıkları hâlâ çekiyor olmalarına bakılarak Türkiye'nin en güzel 10 pasajı sıralanmıştır. Yapılan bu sıralamada Hacopulo Pasajı 2.sırada yer almıştır.

Resim 3.5 4 Mart 2005 tarihli Hürriyet gazetesinde çıkan "Türkiye'nin en güzel 10 pasajı" başlıklı yazı.

Resim 3.6 4 Mart 2005 tarihli Hürriyet gazetesinde çıkan "Türkiye'nin en güzel 10 pasajı" başlıklı yazı

3. 4 Yapının Durum Tespiti

Pasajda, daha çok işlevsel değişim ile yapılan tadilatlar, kötü kullanım, terk, yangın gibi etkenler yapının tahrip olmasına eden olmuştur.

Duvarlar:

Pasajdaki İşlevsel değişimler ve kötü kullanımdan kaynaklanan nedenler ile yapının içindeki duvarlar, bazı bölümlerde tahribata uğramıştır. Mekan içlerinde yeni bölümler elde etmek için duvarlar kaldırılmıştır. Bu tür uygulamalar, pasajda yapısal bozulmalara sebep olmaktadır.

“Yapının yakın tarihlerde geçirmiş olduğu yangınlar duvar yüzeylerinde sıva çatlamalarına ve bazı yerlerde kopmalara neden olmuştur.”⁴¹

Döşemeler:

Pasaj kagir yapım tekniğiyle yapılmış olup, döşemelerinde genellikle ahşap malzeme kullanılmıştır. Kötü kullanımdan dolayı döşemeler tahribata uğrayıp, bazı bölümlerde döşeme kaplamalarında kırılma ve çürümeler görülmektedir. Pasajın orijinal döşeme kaplaması zemin katlarda karo mozaik, üst katlarda ise ahşaptır. Mevcuttaki kullanıcıların çoğu mağaza zeminlerindeki orijinal döşeme malzemesini değiştirdikleri gözlenmektedir.

Tavanlar:

Pasajın orijinal tavan kaplaması ahşaptır. Ancak A Bloğun 1.Kismi ile Meşrutiyet Caddesi girişi üzeri ve C Bloğun zemin katının üzeri çapraz tonozlarla örtüldür. Yapının geçirmiş olduğu yangınlar tavan yüzeylerinde bozulmalara sebep olmuştur. Ayrıca tonoz yüzeyli mekanlarda rutubetin sebep olduğu, kararmalar ve dökülmeler görülmektedir.

⁴¹ Hacopulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi-Teknik Raporu

Resim 3.7 Meşrutiyet Caddesi girişi üzerindeki çapraz tonoz örtü

Resim 3.8 İstiklal Caddesi girişi üzerindeki çapraz tonoz örtü

Kapılar:

Pasaj dükkanlarına ait iç mekan kapıları ahşap olup büyük bir bölümü değiştirilmiştir. Yenilenmeyen kapıların kasa ve kanatlarında kırılma, çürüme ve benzeri bozulmalar görülmektedir. Pasajın İstiklal Caddesi cephesinde demir kepenk ve arkasında alüminyum çerçeveli, iki kanatlı bir kapı bulunmaktadır. Meşrutiyet Caddesi girişinde Bina sol giriş kapısında paslanma ve çürümelere rastlanmaktadır

Resim 3.9 Pasajın Meşrutiyet Caddesi giriş kapısı

Resim 3.10 A Blok 2.Kısım giriş kapısı

Resim 3.11 Meşrutiyet Caddesi giriş kapısı

Pencereler:

Pasaj içindeki pencerelerin oranlarında değişmeler görölmektedir. Cephelerde sonradan açılmış pencereler görölmektedir. Pencerelerin doğramaları yıpranmış durumdadır. Ayrıca pencere pervazlarında aşınmalar ile bazı pencere silme ve denizliklerinde kırılmalara rastlanılmaktadır.

Resim 3.12 Pasajda bozulmaya uğramış pencereler

Resim 3.13 Pasajda bozulmaya uğramış pencereler

Merdivenler:

Bazı dükkanların merdivenlerinin orijinal çıkış şekilleri bozulmuştur. Ahşap merdivenlerin basamakları pek çok dükkanda kırılmış ve tahribata uğramıştır.

Resim 3.14 A Blok 2.kısım çıkış merdiveni

Resim 3.15 Zemin kat mağazalarına ait merdiven

Pasajın Meşrutiyet Caddesi üzerindeki üst katlara ulaşımı sağlayan girişlerdeki merdivenlerin, alt boşlukları, duvarla kapatılarak bu bölümler günümüzde büfe ve çay ocağı olarak kullanılmaktadır. Giriş kapılarının açılımını zorlayan bu uygulamalar, bina girişlerini daraltarak, üst kat, giriş çıkış sirkülasyonunu engellemektedirler.

Cephe Bozulmaları

Pasajın en az değişim gösteren cephesi İstiklal Caddesine bakan cephesidir. Meşrutiyet Caddesi'ne bakan cephesi, ve avluya bakan cepheleri büyük oranda tahribata uğramıştır. "Binanın konumu itibariyle Meşrutiyet Caddesi cephesi ve B Bloğun cephesi kuzey rüzgarı almaktadır. Bu nedenle söz konusu bu iki cephe diğer cephelere göre dış etkenlerden daha fazla etkilenmişlerdir." Avlu içi cephelerde yer yer sıvalar dökülmüş ve tuğla yüzey açığa çıkmıştır cephelerdeki, pencerelerin pervazları fiziksel etkenlerden dolayı aşınmışlardır. Pasajı oluşturan cephelerin hepsinde kararma mevcuttur. Pasajı meydanı getiren tüm cephelerde kullanılan yağmur iniş boruları plastiktir. Bu boruların cepheye bağlantıları ve su akıtmaları yüzünden cephede bazı yerler devamlı nemli kalmakta ve bu yüzden cephe kaplaması zarar görmektedir.⁴²

Resim 3.16 B Blok cephesi

⁴² H.ŞEN ,(1998),Beyoğlu Hacopulo Pasajı Koruma Önerileri,Yüksek Lisans Tezi Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü

Resim 3.17 Cepyelerdeki yağmur suyu iniş boruları

Resim 3.18 Meşrutiyet Caddesi cephesindeki değişim

Vitrinler:

Pasaj içindeki dükkanların çoğunun vitrini orijinal halinde değildir. Mevcut vitrinlerinde ahşap olanları tahribata uğramıştır. Meşrutiyet Caddesi cephesindeki dükkanların vitrinlerinde büyük ölçüde değişim görülmektedir. Dükkan vitrin düzenlemeleri, saçak, tente ve benzeri elemanlarla düzensiz inen. yağmur iniş boruları ve dükkan reklam panoları pasajda görsel bir kirliliğe neden olmaktadır.

Resim 3.19 Avlu içindeki vitrin düzenleri

Resim 3.20 Avlu içindeki vitrin düzenleri

Çatı:

Pasajın orijinal çatı malzemesi Marsilya tipi kiremittir. Ancak yapının bazı bölümlerinde yapılan onarım sonucu çatı örtüsünde değişim görülmektedir. A yapısının Meşrutiyet Caddesi 'ne bakan bölümü ile kiliseye geçiş merdivenleri üzerinde bulunan tek katlı birimin çatı örtüsü eternittir.⁴³

Resim 3.21 Pasajın çatı malzemesi

⁴³ H.ŞEN ,(1998),Beyoğlu Hacopulo Pasajı Koruma Önerileri,Yüksek Lisans Tezi Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü

Resim 3.22 Pasajın çatı malzemesi

Resim 3.23 Pasajın çatı malzemesi

Avlu içi Zemin Döşeme Kaplaması:

Binanın avlusunun küçük çakıl taşları ve yer yer bordürlerden oluşan keline özgü bir döşemesi vardır. bugün zeminde bozulmalar görölmektedir, bazı yerlerin üzerleri harçlarla kapatılıp Meşrutiyet Caddesi giriş koridorunda ve avlu içi bazı bölümlerde çakıl taşı döşeme granit parke döşeme ile değiştirilmiştir. Kiliseye ıkış yönünde mermer plak, İstiklal Caddesi girişinde de ise karo seramik döşeme ile zemin kaplanmıştır.

Resim 3.24 Avlu içi zemin döşeme kaplaması:

Resim 3.25 Avlu içi zemin döşeme kaplaması:

3. 4. 1 Yapının Statik Durumu

“Yapı günümüze kadar ayakta kalmış olmasına rağmen bazı bölümlerinde duvar çatlağı görülmektedir. Yapının 17 Ağustos 1999 Marmara Depreminden hasar almadığı bina sakinleri tarafından belirtilmiştir. Binanın dış cephelerindeki sıva kopmalarından dolayı çevreye tehlike saçtığı Beyoğlu Belediyesince yazılan yazılardan anlaşılmaktadır. Pasaj kagir bir binadır. Duvar örgüsünde kullanılan yapım malzemesi tuğladır. Döşemeler için genelde ahşap malzeme kullanılmıştır. Meşrutiyet Caddesi üzerindeki üst katlara ulaşımı sağlayan merdiven kolu ve sahanlıklarında volta döşemeye rastlanılmaktadır.”⁴⁴

3. 5 Yapıya İşlev Önerilerimiz

Beyoğlu “İstiklal Caddesi”çeşitli ticari kullanım değişiklikleri geçirmiştir bu değişimler ve caddenin araç trafiğine kapatılması ile farklı alanlarda iş yapan ticarethaneler, eğlence, yemek yeme, alışveriş, kültür ve sanat mekanlarına dönüşmüştür.

İstiklal Caddesi günün belli saatlerinde ve hafta sonları oldukça yoğun bir kullanıcı kitlesine sahiptir. Bu yüzden cadde üzerindeki binalar genel olarak ticari amaçlar için kullanılmaktadır.

Pasaj, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 5899 sayılı kararı ile aynen korunması gerekli yapılardan birisidir. Binada yapılması gereken düzenleme yapının özgün planını mümkün olduğu kadar bozmadan yeniden kullanabilmektir. Yeni tasarımda amaç binanın canlanabilmesi için aktif dinamik bir ortam yaratarak binayı yaşatmaktır.

Yapı kullanımı açısından çok çeşitlilik göstermektedir bu nedenle yapıda birçok fonksiyonu içeren bir kullanım tercih edilmiştir. Yapının geçmiş fonksiyonları, kimliği göz önünde bulundurularak ; moda, kültür, sanat, müzik, eğitim, yeme-içme mekanları ile konut mekanlarının bulunduğu bir merkez olması düşünülmüştür

Bina ulaşım açısından elverişli bir konumdadır. Meşrutiyet Caddesi

⁴⁴ Hacıpulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi-Teknik Raporu

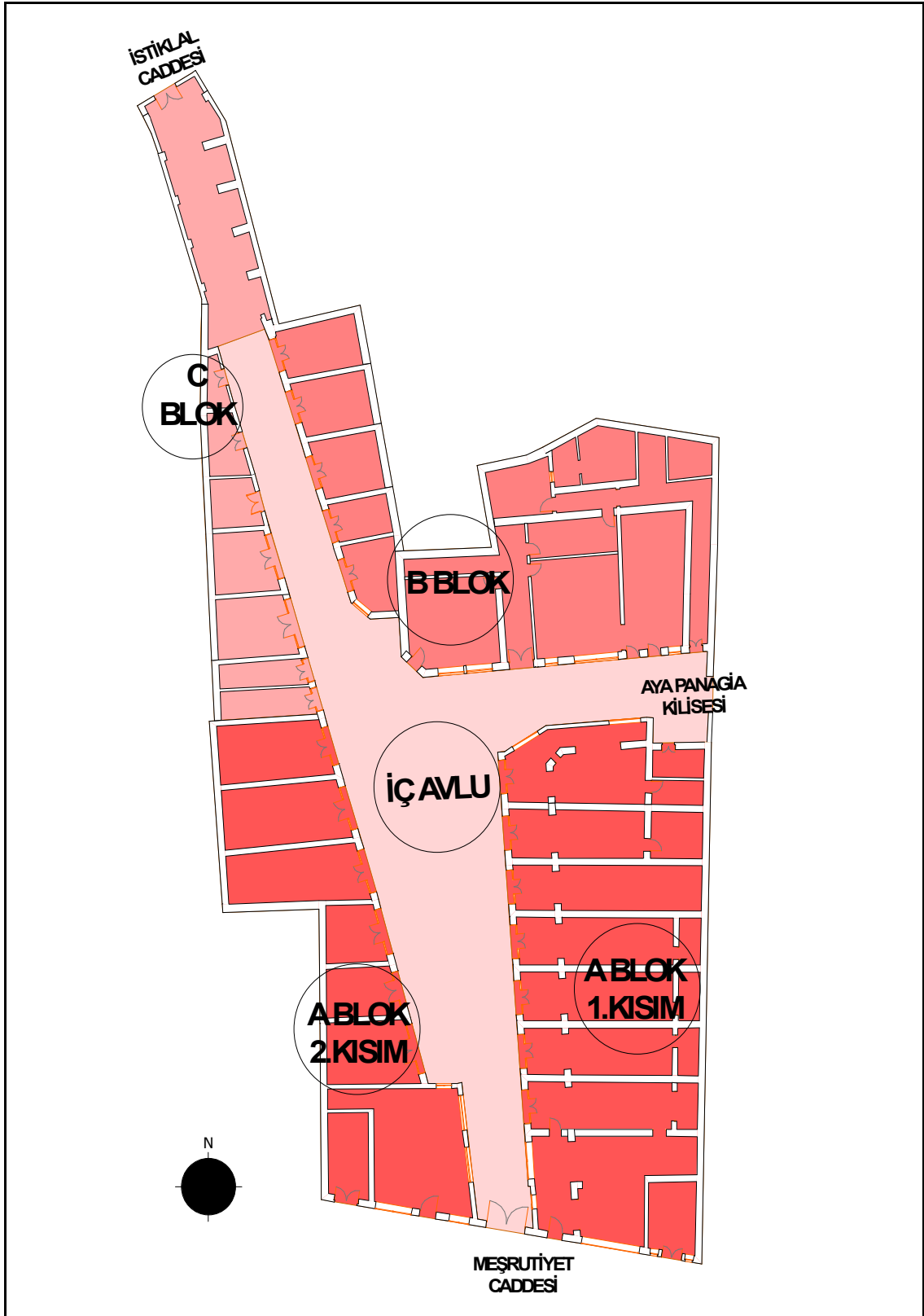
araç trafiğine açıktır ve cadde üzerinde otoparklar bulunmaktadır ayrıca pasaj Tepebaşı ve Galatasaray otoparklarına oldukça yakındır.

İstiklal Caddesi yönünden binaya yaya olarak girilmektedir bu nedenle girişteki küçük dükkanlar tezgahlar kaldırılarak satış yapılmayan teşhir amaçlı vitrinler olarak düzenlenerek avluya girildiğinde orta alanın cadde üzerinde buluşma ve oturma mekanı olması amaçlanmıştır.

Binaya önerilen işlevde mekan içinde yer alan eylemler insan davranışlarına uygunluk göz önünde bulundurularak programlandırılmıştır. Binanın zemin katları görselliği olan vitrin düzeni ile alışverişe hitap eden mağazalar, kitapevi, müzik mağazası, cafe, şarap evi gibi kullanıcıya direk hitap eden mekanlardan oluşmaktadır 1.katlar ise meraklısına yönelik hizmet veren birimler, kültür, sanat mekanı ve bürolardan oluşmaktadır. 2.katlar büro, konut ve eğitim kurumu, 3.kat büro, eğitim kurumu konut, 4 kat yeme içme mekanı, konut, büro olarak işlevlendirilmiştir.

Tablo 3. 3 Hacopulo Pasajı Program Şeması

HACOPULO PASAJI PROGRAM ŞEMASI					
Blok	Zemin Kat	1.Kat	2.Kat	3.Kat	4.Kat
A Blok 1.Kısım	1.Giriş 2. Şarap evi 3.Merdiven 4.Ayakkabı Mağazası 5.Cam Porselen Mağazası 6.Takı Mağazası 7.Enstrüman Mağazası 8.Çikolata Puro Mağazası 9.Hediyelik Eşya Mağazası 10 Çay Evi 11.Yangın çıkışı	1. Şarap evi 2. Tuvaletler 3. Merdiven 4. Fuaye 5.Vestiyer 6. Kulis 7. Hol 8. Salon 9. Depo 10. Yangın Çıkışı	1. Merdiven 2. Daire 1 3. Daire 2 4. Daire 3 5. Lobi 6. Resepsiyon 7.Güvenlik 8.Yangın Çıkışı 9. Güvenlik 10. Geçit-Koridor 11. Daire 4 12. Daire 5 13. Daire 6 14. Daire 7 15. Yangın Çıkışı	1. Merdiven 2. Daire 8 3. Daire 9 4. Daire 10 5. Lobi 6. Resepsiyon 7.Güvenlik 8.Yangın Çıkışı 9. Güvenlik 10. Geçit-Koridor 11. Daire 11 12. Daire 12 13. Daire 13 14. Daire 14 15. Yangın Çıkışı	1.Personel Odası 2.Tesisat Odası 3.Daire 16 4.Merdiven 5.Daire 17 6.Depo 7.Yangın Çıkışı
A Blok 2.Kısım	1.Cafe 2.Merdiven 3. Kumaş Mağazası 4.Gömlek Mağazası 5. Eşarp Mağazası 6.Butik 1 7.Butik 2 8.Butik 3	1.Cafe 2.Merdiven 3. Kumaş Mağazası 4.Gömlek Mağazası 5. Eşarp Mağazası 6.Butik 1 7.Butik 2 8.Butik 3	1.Merdiven 2.Modatasarım Kursu 2.Müdür 3.Sekreter 4.Danışma 5. Hol 6.Öğretmen Odası 7.Tuvaletler 8.Cafe 9.Kesim Prova Atölyesi 10.Dikiş Atölyesi 11. Yangın Çıkışı	1.Merdiven 2.Modatasarım Kursu 2.Kurucu Odası 3.Sekreter 4.Wc 5. Hol 6.Bilgisayar Laboratuvarı 7.WC ler 8.Tasarım Atölyesi 9. Tasarım Atölyesi 10. Yangın Çıkışı	1.Merdiven 2.Arşiv- Kütüphane
B Blok	1.Düğmeci 2.İplikçi 3.Fermuarçı 4.Kırtasiye 5.Sahaf 6.Müzik Mağazası 7.Giriş 8.Kitapevi 9.Koridor 10.Depo 11.Yangın Çıkışı 12.Çamaşırhane 13.Aydınlık 14.Kazan Dairesi 15.Kuru Temizleme	1.Cafe-Bar 2.Hol 3.Dinleti Odası 4.Kitapevi-Cafe 5.Teras 6.Yangın Çıkışı 7.Personel Odası	1.Optik-Lens Merkezi 2.Büro 3.Büro 4.Hol 5.Kuaför Salonu 6.Yangın Çıkışı 7.Personel Odası	1.Restoran 2.Hol 3.Yangın Çıkışı 4.Mutfak 5.Depo	1.Büro 2.Personel Odası 3.Yangın Çıkışı
C Blok	1.Vitrin 9.Yangın Çıkışı 10.Büfe 11.Çanta Mağazası 12.İç Çamaşırı Mağazası 13.Parfüm Mağazası 14.Merdiven 15.Büfe	1.Cafe-Bar 9.Yangın Çıkışı 10.Tuvaletler 11.Çanta Mağazası 12.İç Çamaşırı Mağazası 13.Parfüm Mağazası 14.Merdiven 15.Mimarlık Bürosu	1.Teras		

Şekil 3.1 Hacopulo Pasajı Program Şeması

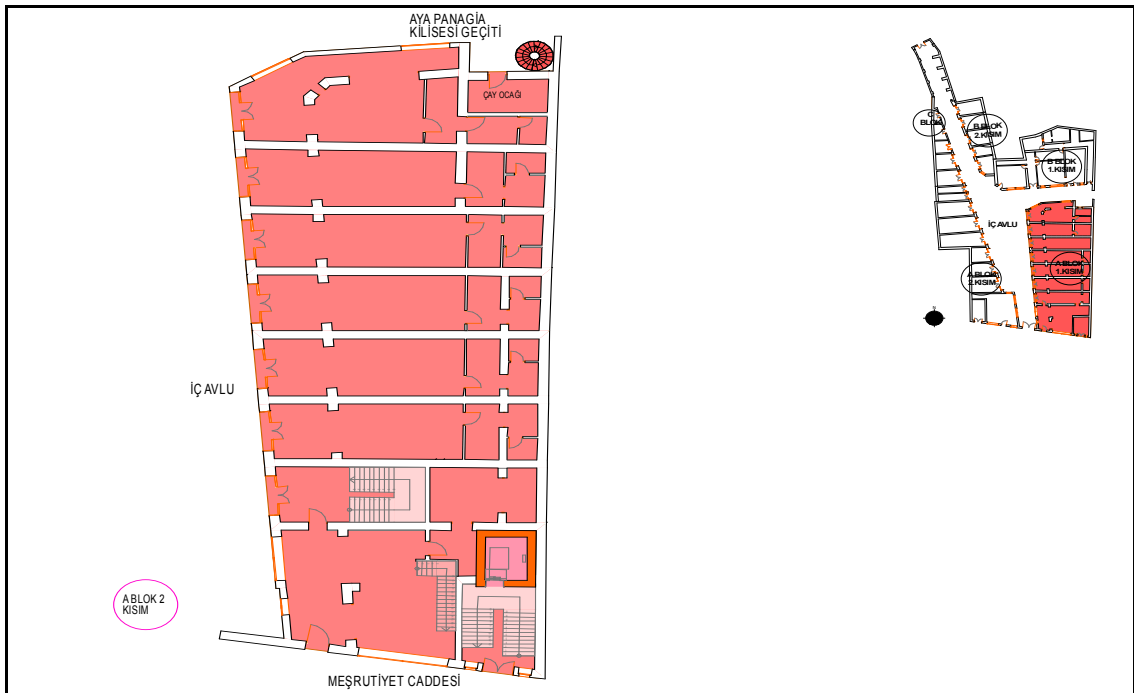
3.5.1 A Blok

3.5.1.1 A Blok 1. Kısım

Avlu içindeki zemin kat dükkanları, hediyelik eşyaların satıldığı mağazalar olarak işlevlendirilip, Meşrutiyet Caddesi girişindeki dükkan ise mevcutta olduğu gibi şarap evi olarak kullanılmıştır. Mağazaların asma katları ile bağlantıları kesilerek ayrı bir kat elde edilmiş. Bu kata avlu içinden çıkan merdivenle bağlantı sağlanıp burada kültür, sanat odaklı bir salon tasarlanmıştır.

2.3.4.Katlar pasajın ilk yapıldığı yıllarda olduğu gibi konut olarak tasarlanmıştır. Bu mekanların girişi Meşrutiyet Caddesinden olup girişte bulunan ve sonradan eklenen büfe kaldırılmıştır.

Girişe asansör eklenerek üst katlara ulaşım kolaylaştırılmıştır. Orijinal plandaki duvarlar bozulmadan yapılan tasarımda geçit'in üzeri şeffaf malzeme ile kapatılıp konutlara girişi sağlayan bir koridor elde edilmiştir. 3.katta geçit'e konutlara girişi sağlamak amacıyla köprü yapılmıştır 3.kat ile 4. kat bağlantısı mevcut planda olan merdivenle sağlanmıştır.

Şekil: 3.2 A Blok 1 Kısım Program Şeması

- **Şarap Evi:**

Zemin katta yer alan, mevcut plandaki 27 numaralı dükkanadır. Mekanın girişi Meşrutiyet Caddesinden olup avludan ikinci bir girişi daha vardır. Mevcutta Hazzapulo şarap evi adında kullanılmaktadır. Mekan iki katlı olup zemin ve 1.kattan oluşmaktadır.

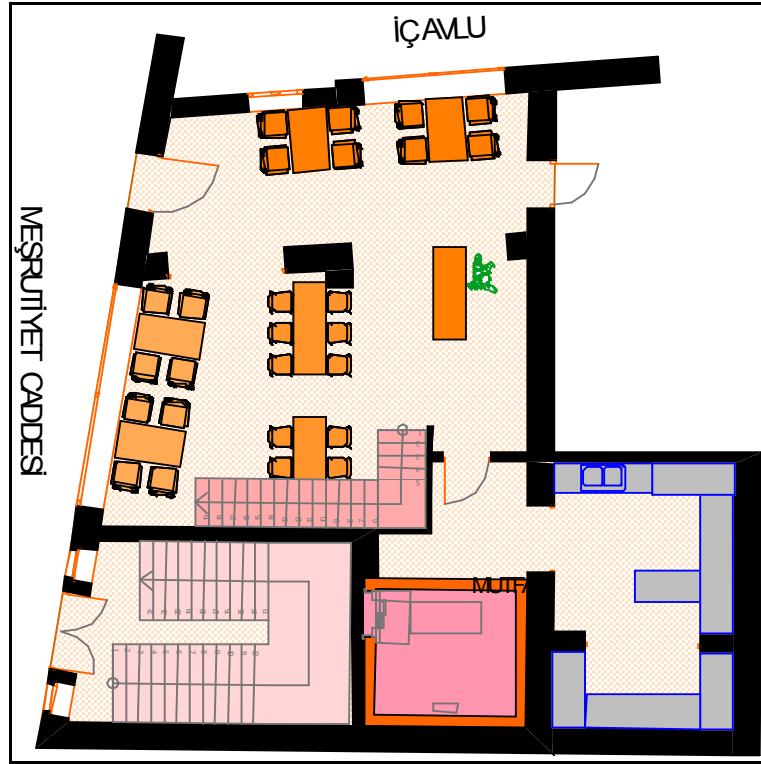
Girişte oturma bölümleri, vestiyer, kasa, mutfak ve şarap kavı, 1.katta ise oturma bölümleri bar ve tuvaletler bulunmaktadır. Mekanın mutfağı daha büyük bir hacim elde etmek için iki mekanın birleştirilmesi ile elde edilmiştir

HACOPULO PASAJI A BLOK 1.KISIM ZEMİN KAT ŞARAPEVİ İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1.KAT
MEKANLAR	GİRİŞ	MUTFAK
		<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Resepsiyon-Kasa • Vestiyer • Oturma Bölümü • Mutfak • Şarap Kavı

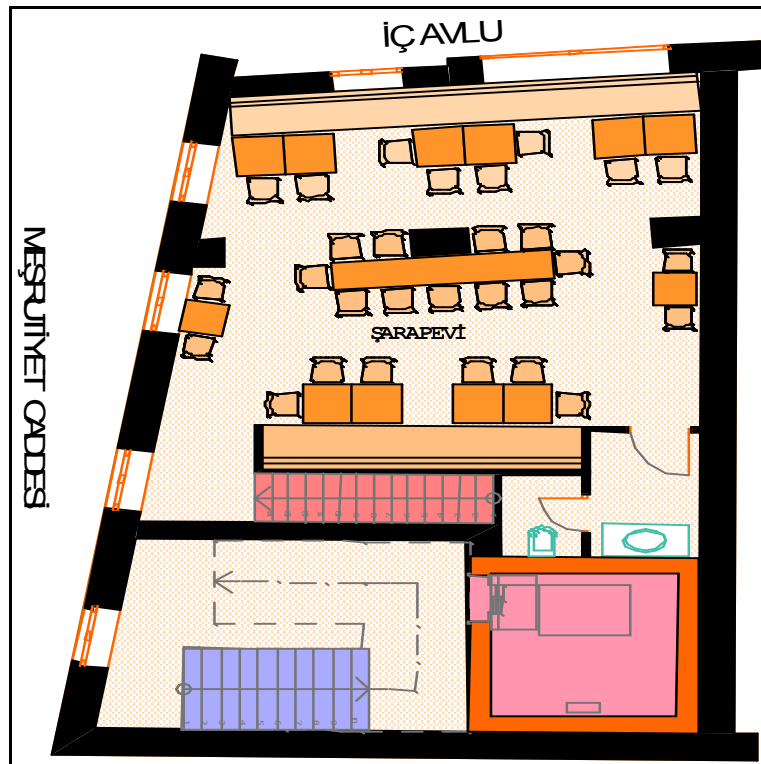
Tablo 3.4 Şarap evi için program önerisi

Mekandaki oturma düzeni duvarları çevreleyecek şekilde pencerelere göre konumlanmıştır.üst katta oturma düzeni sedirler ile sağlanıp orta kısım ise bar düzenine göre tasarlanmıştır.

Üst kat tavanı çapraz tonoz ile örtülü olup mekanın atmosferine katkıda bulunmaktadır, duvar yüzeyleri temizlenip tuğla dokusu ön plana çıkarılmıştır. Zemin katta bulunan karo mozaik döşeme ile 1.kattaki ahşap döşeme korunarak yenilenmiştir.

Şekil 3.3 Şarap evi zemin kat planı

Şekil 3.4 Şarap evi 1. kat planı

- **Mağazalar:**

Zemin katın avlu içinde bulunan dükkanları, ayakkabı, cam-porselen, takı, enstrüman, çikolata-puro ve hediyelik eşya, mağazaları olarak programlanmışlardır.

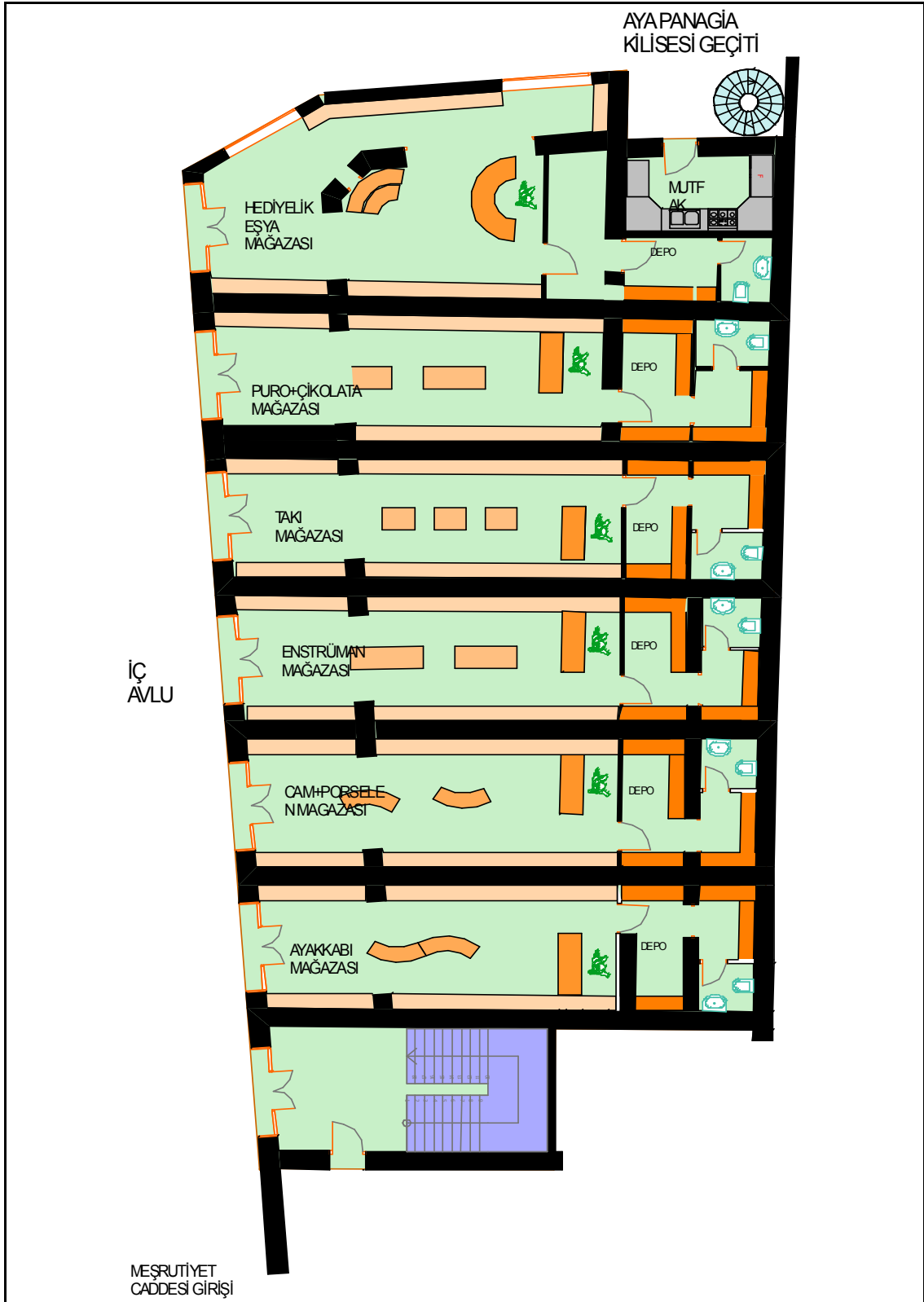
Mekanların girişinde ürün teşhir bölümleri ve teşhir bölümlerinin gerisinde kasa ve paketleme bölümü bulunmaktadır, arka kısımda ise depo, özel kullanım alanı ve wc bulunmaktadır. Mağazaların zemin kattan asma kata çıkan merdivenleri kullanılmayıp mağazaların üst kat ile bağlantısı kesilmiştir.

Mağazaların döşeme malzemesi mevcutta olduğu gibi karo mozaiktir, duvarlarda bulunan teşhir üniteleri mağazanın niteliğine göre cam veya ahşap malzemedен imal edilmiştir giriş ve vitrin kısımları ise diğer mağazalarda olduğu gibi ahşap malzemedен üretilmiştir.

Mekanda güvenlik, yangın, ısıtma ve elektrik tesisatları bulunmaktadır, depo ve wc bölümlerinden havalandırma kanalı geçmektedir

HACOPULO PASAJI A BLOK 1.KISIM ZEMİN KAT MAĞAZALARI İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	
MEKANLAR	GİRİŞ	DEPO
		<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Ürün Teşhir Bölümü • Satış-Kasa

Tablo 3.5 A Blok Zemin kat mağazaları için program önerisi

Şekil 3.5 A Blok zemin kat mağazaların planı.

- **Ayakkabı Mağazası:**

Mevcut plandaki 25 numaralı dükkan, girişi avlu içinden olup,. Mağazada bayan ayakkabısı, bot, çizme ve terlik çeşitleri satılmaktadır özel yapım olan ayakkabılar bilinen bir marka olmayıp kişiye özel tasarımlardır.

Resim 3.26 Ayakkabı Mağazası

Çikolata-Puro Mağazası: Mevcut plandaki 22 numaralı dükkan bölünerek elde edilen mekanın girişi avlu içindedir. Mağazada dışarıda üretilen çikolata, draje, şekerleme, ürünleri ile tütün mamulleri satışa sunulmaktadır. Mağazada ürünlerin ısı ve nem ortamına göre durum değiştirebileceği için depo kısmı özel olarak tasarlanmıştır

3.27 Resim Çikolata-Puro Mağazası

- **Cam, Porselen Eşya Mağazası:** Mevcut plandaki 24 numaralı dükkandır. Mağazada cam ocağında özel olarak üretilen süs eşyaları ile cam ev ürünleri satılmaktadır.
- **Enstrüman Mağazası:** Mevcut plandaki 22 ile 21 numaralı dükkanlardan bölünerek elde edilen mekanın girişi avlu içindedir mağazada çeşitli enstrümanların satışı ve onarımı yapılmaktadır.
- **Takı Mağazası:** Pasajın mevcut plandaki 23 numaralı dükkandır mekanın girişi avlu içindedir. Mağaza kuyumcu olmayıp, özel tasarım ile üretilen altın, gümüş takılar ile süs eşyalarının satışı yapıldığı bir mağazadır.
- **Hediyelik Eşya Mağazası:** Mevcut plandaki 22 numaralı dükkandan bölünerek elde edilmiş olup mekanın girişi avlu içindedir, kilise geçiş yönüne cephesi vardır bu kısımda yer alan mağazaların sonuncusudur. mağazada özel üretilen ve yurt dışından getirilen tasarım objelerin satışı yapılmaktadır

1.Kat

- **Çok Amaçlı Salon:**

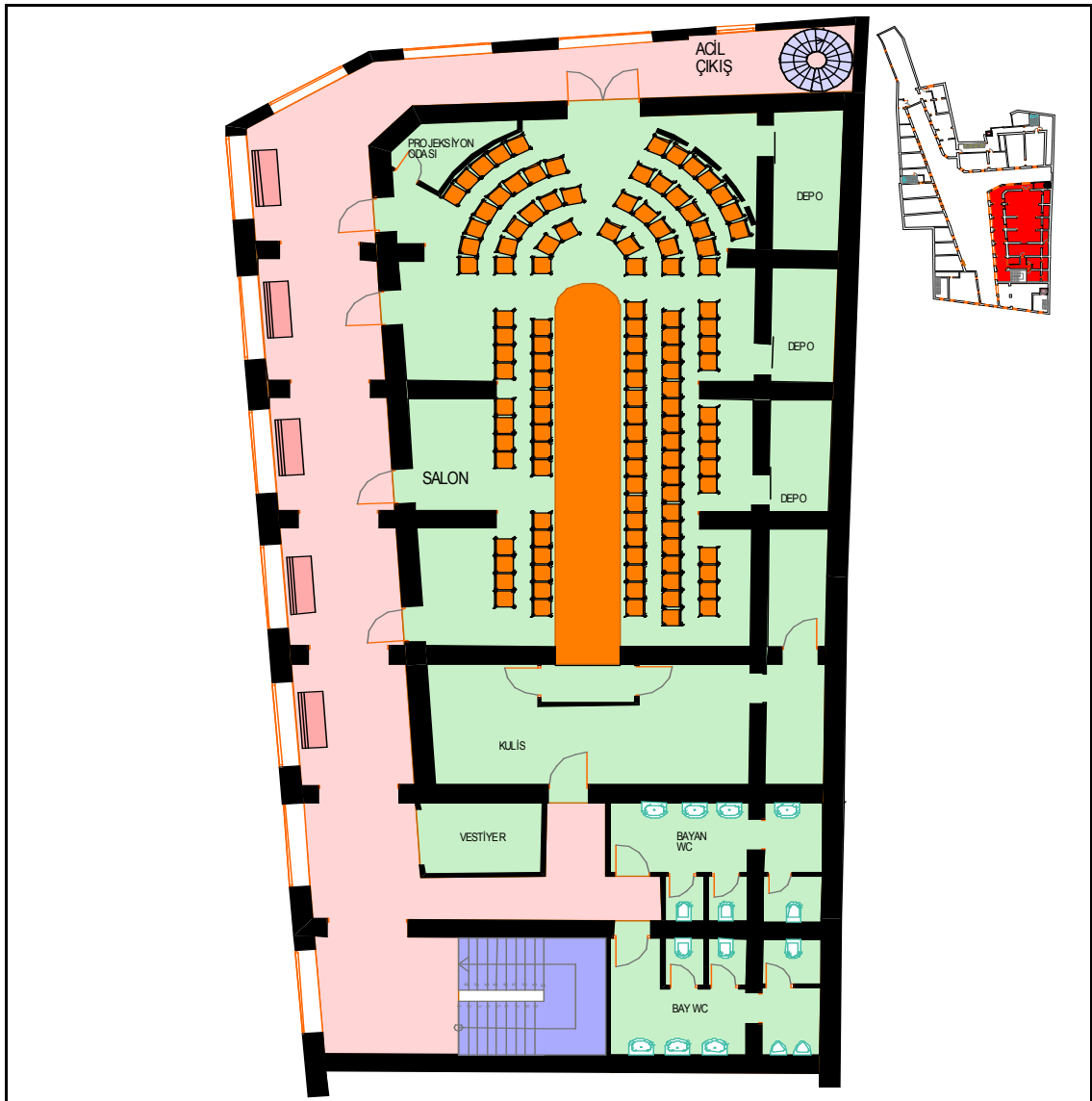
Mevcut plandaki 22, 23, 24, 25 numaralı asmatların alt kattaki mağazalar ile olan bağlantıları kapatılarak mekan elde edilip, avlu içinden çıkan merdivenle ulaşılmaktadır..

.Yan yana olan Mekanlar arasında geçitler sağlanarak tek bir hacim elde edilmiştir. Salon giriş, fuaye, wc ler, vestiyer, kulis, salon, projeksiyon odası, büro, depo ve acil çıkıştan oluşmaktadır. Salon defile, sergi ve dinleti amaçlı kullanılmaktadır oturma düzeni sabit olmayıp değişebilmektedir.

Salonun tavanı çapraz tonozla örtülü, döşeme kaplaması ahşaptır, duvarlar orijinalinde olduğu gibi kullanılmıştır. havalandırma tavandan geçen kanallarla sağlanıp. Mekanda güvenlik, yangın, ısıtma, ses ve ışık sistemleri bulunmaktadır. Salonda kilise giriş avlusu yönünde inen acil çıkış merdiveni bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI A BLOK 1.KISIM 1. KAT İÇİN ÇOK AMAÇLI SALON İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ	
BİNA	HACOPULO PASAJI
DÜZEYLER	1.KAT
MEKANLAR	GİRİŞ
	<ul style="list-style-type: none"> • Merdiven • Vestiyer • wc • Fuaye • Fuaye holü • Acil Çıkış

Tablo 3.6 Çok amaçlı salon için program önerisi

Şekil 3.6 Çok amaçlı salon 1. kat planı

2. 3. 4 Katlar

- **Konut Mekanları:**

Yapının 2.3.4. katları konut olarak tasarlanıp, katların girişi Meşrutiyet Caddesindedir üst katlara çıkışı kolaylaştırmak için girişe asansör eklenmiştir. Katların girişinde güvenlik kontrolünden geçtik'ten sonra lobi kısmına girilmekte buradan da geçit kısmına girilmektedir. Mevcutta üzeri açık olan geçidin üzeri şeffaf malzeme ile kapatılarak konutlara girişi sağlayan koridor olarak kullanılmıştır. 3.katta geçide asma köprü eklenerek dairelere giriş sağlanılmıştır.

2. katta 7, 3 katta 7, 4 katta 2 olmak üzere toplamda 16 daire bulunmaktadır. 3.katta kazan dairesi, teknik oda, personel mekanları bulunmaktadır. Bütün katlar kilise giriş avlusuna inen acil çıkış merdivenini kullanmaktadır.

- **Daireler**

HACOPULO PASAJI A BLOK 1.KISIM KONUT TASARIMI İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ					
BİNA	HACOPULO PASAJI				
MEKANLAR	GİRİŞ	MUTFAK	YEMEK OTURMA BÖLÜMÜ	YATAK ODASI	BANYO

Tablo 3.7 Konutlar için program önerisi

Konutların giriş kısmından mutfak kısmına geçilmektedir. Oturma kısmında yemek yeme oturma ve TV kısımları vardır. Yatak odası giyinme ve uyku kısmından oluşmaktadır banyoda klozet, lavabo ve küvet kısımlarında oluşmaktadır. Mekanların havalandırılması doğal yöntemlerle sağlanıp, mutfak ve banyo havalandırması havalandırma kanalı ile sağlanmaktadır.

Şekil 3. 7 A Blok 1. kısmın 2. kat planı

Şekil 3.8 3. kat planı

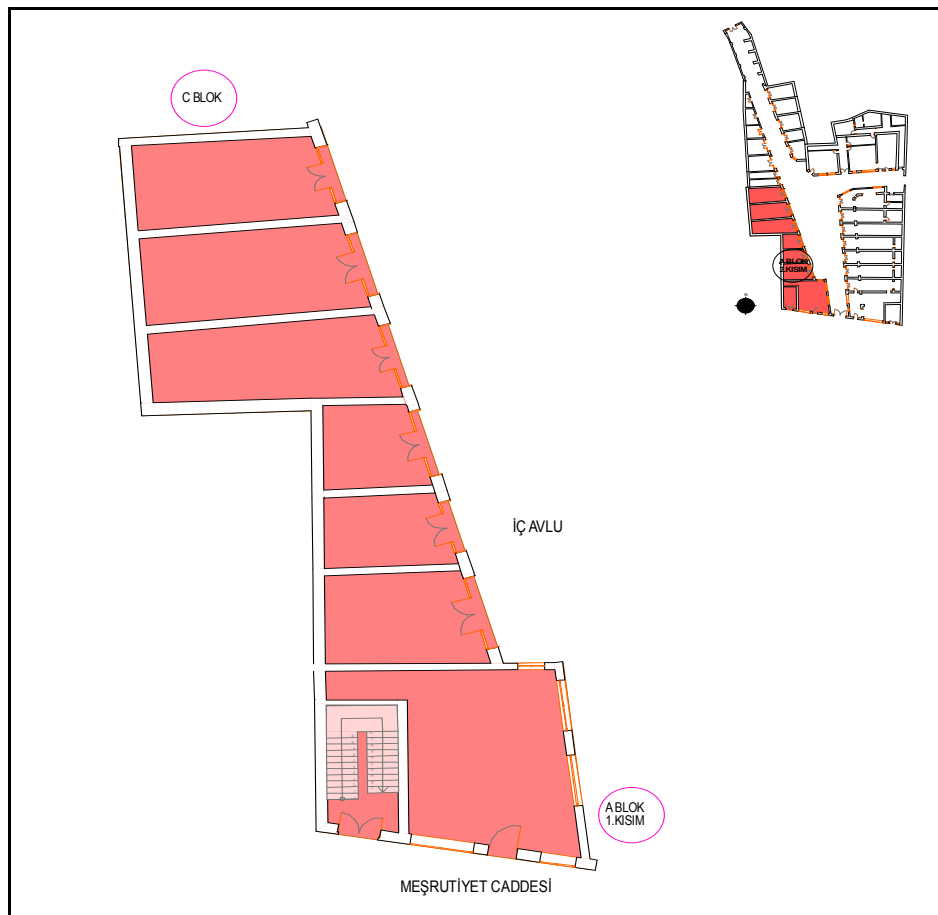

Şekil 3.9 4. kat planı

3. 5.1. 2 A Blok 2.Kısım

Zemin kattaki mağazalar giyim ağırlıklı olup, zemin ve 1.kattan oluşurlar. Üst kata çıkış kendi içlerindeki mevcut merdivenlerle sağlanmıştır. Meşrutiyet Caddesi girişindeki dükkan mevcutta olduğu gibi cafe olarak tasarlanmıştır. Mevcutta bulunan ancak orijinal olmayan merdiven altındaki çay ocağı kaldırılmıştır.

2.3.4. katlar moda tasarım kursu olarak tasarlanıp, kursun girişi Meşrutiyet Caddesindedir. Binanın orijinal duvarları kaldırılmadan büro kısımları, derslikler, ıslak hacimler ve atölyeler programlanmıştır. Bu bölüme ek olarak C Bloktan zemin kata inen yangın merdiveni eklenmiştir.

Şekil 3.10 A Blok 2.Kısım kat planı

- **Cafe**

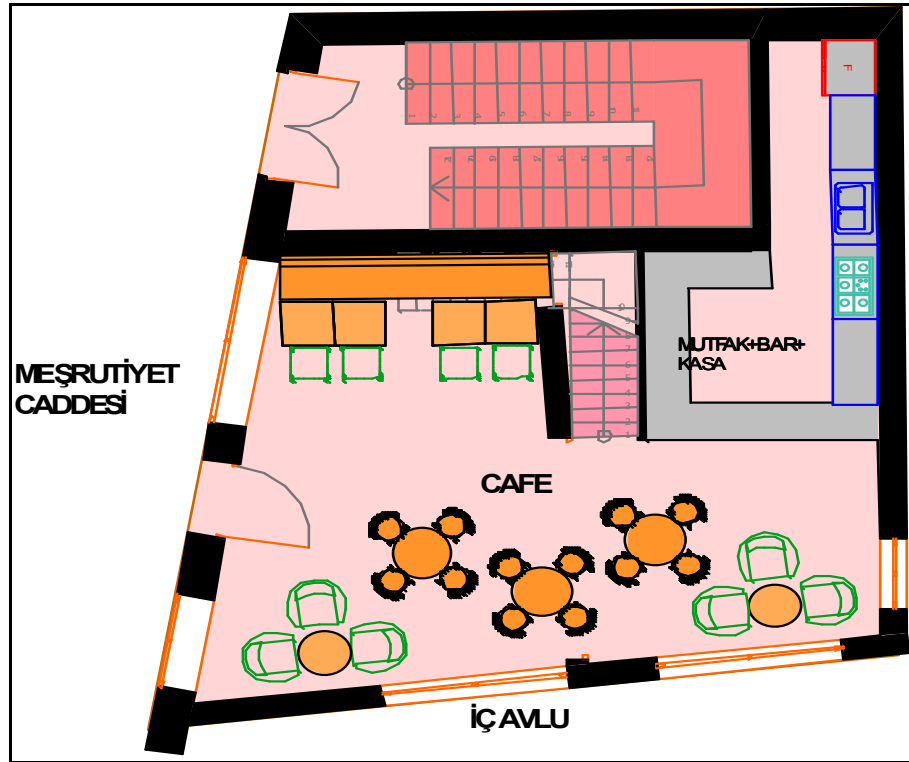
Mevcut plandaki 26 numaralı dükkanın girişi Meşrutiyet Caddesinden olup avlu içine açılan servis amaçlı bir kapısı daha vardır. Mekan zemin ve 1. kattan oluşmaktadır. Girişte oturma bölümleri ile açık mutfak, 1.katta oturma bölümleri ile wc bulunmaktadır.

Cafe, sıcak mutfağın bulunmadığı dünya kahvelerinin ve hazır getirilen pasta ve sandviçlerin müşterilere sunulduğu buluşma ve sohbet mekanıdır.

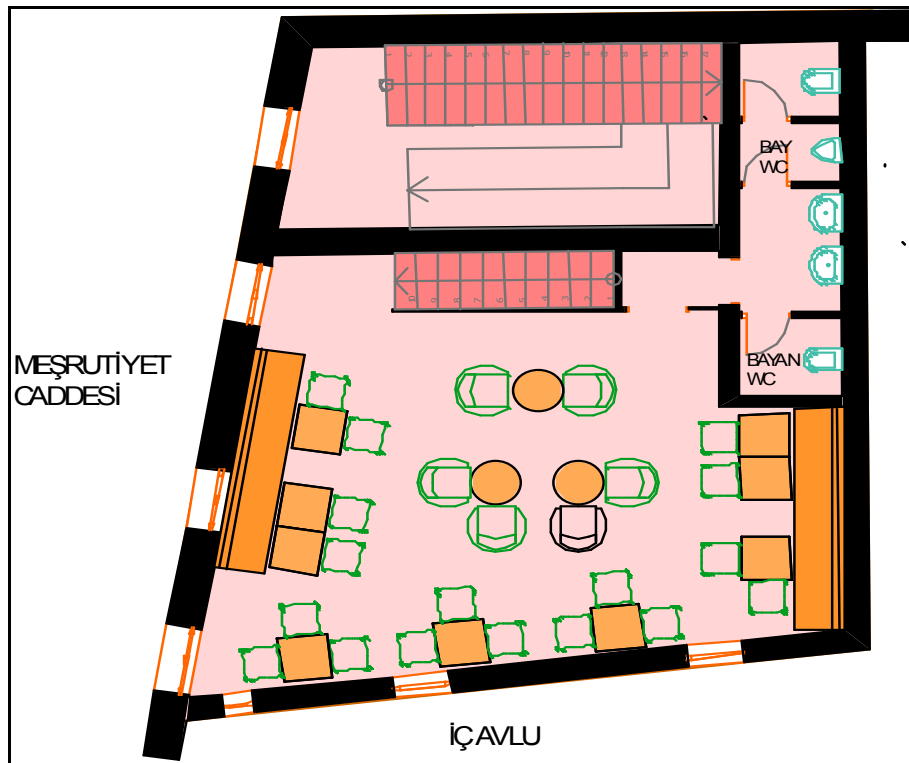
Mekanın 1.kat tavanı çapraz tonozla örtülüdür, döşeme kaplaması giriş katta karo mozaik, üst katta ise ahşaptır. Mekanda havalandırma, güvenlik, yangın ve ısıtma, sistemleri bulunmaktadır

HACOPULO PASAJI A BLOK 1.KISIM ZEMİN KAT CAFE İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1.KAT
	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Kasa-Vestiyer • Oturma Bölümü • Mutfak • Merdiven 	<ul style="list-style-type: none"> • Oturma Bölümü • wc

Tablo 3.8 Cafe için program önerisi

Şekil: 3.11 Cafe'nin zemin kat planı

Şekil: 3.12 Cafe'nin 1. kat planı

- **Mağazalar:**

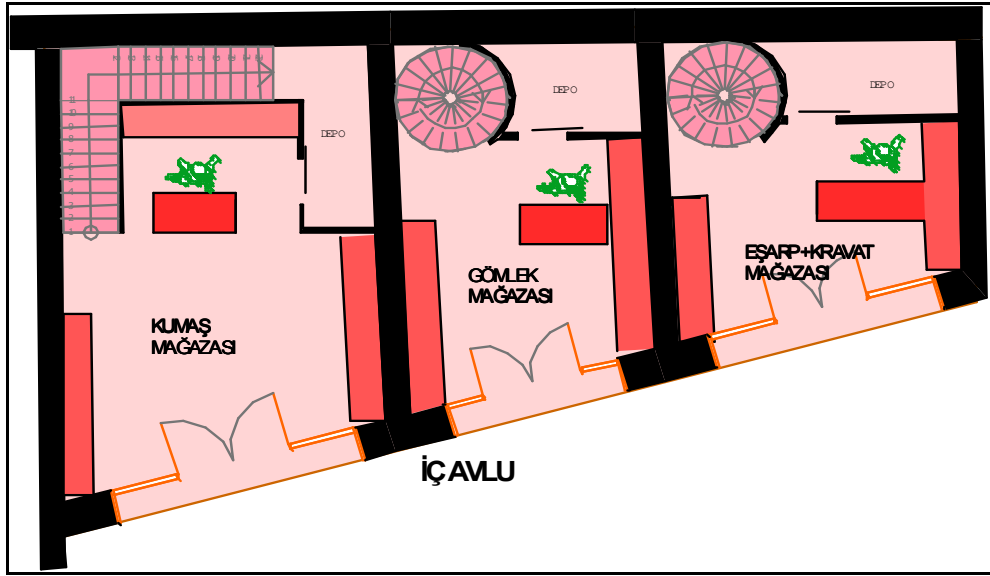
A Blok'un 2.kısımının zemin katında bulunan mağazaların girişi avlunun içindedir. Mekanlara sonradan eklenen ve orijinal olmayan ara katlar kaldırılmıştır. Merdivenler orijinalinde olduğu gibi kullanılıp altları depo olarak değerlendirilmiştir. Cepheye sonradan eklenen orijinal olmayan 1.kat pencereleri kaldırılmıştır.

Giriş, ürün teşhir reyonu, kasa ve merdiven altı depodan oluşup, üst katta yine ürünlerin teşhir edildiği bölüm ve depo bulunmaktadır. Giriş katında ürünlerin teşhir edildiği raflar ahşaptan imal edilip duvarları çevreleyecek şekilde yerleştirilmiştir.

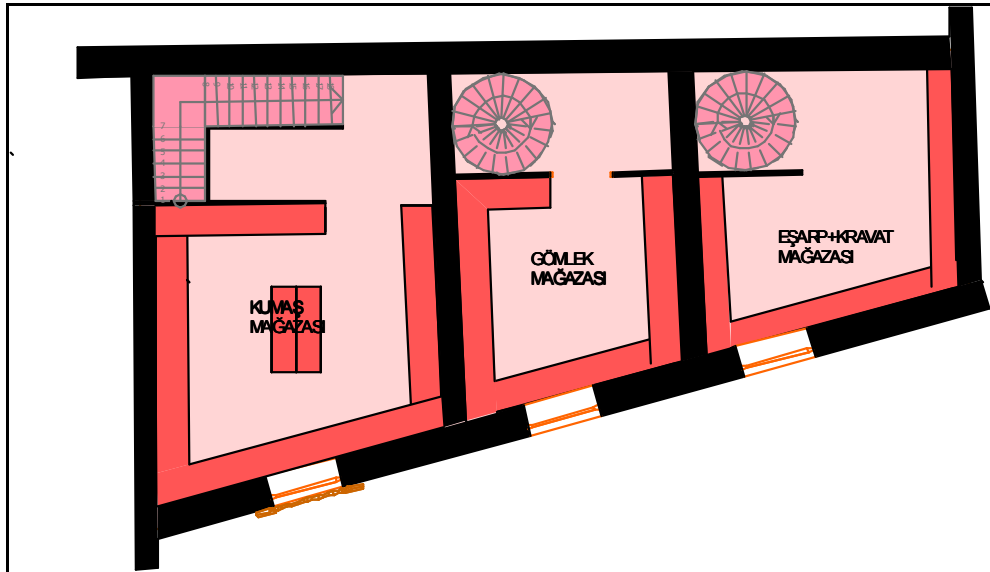
Mağazaların zemin kat döşemeleri karo mozaik olup asma kat döşemeleri ahşaptır mekanların havalandırması doğal yollarla sağlanıp, güvenlik, yangın ve ısıtma, sistemleri bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI A BLOK 2.KISIM ZEMİN KAT MAĞAZALARI İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1. KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Ürün Bölümü • Satış-Kasa • Depo • Merdiven 	<ul style="list-style-type: none"> • Ürün Teşhir Bölümü • Depo • merdiven

Tablo 3.9 Mağazalar için program önerisi

Şekil 3.13 Mağazaların zemin kat planı

Şekil 3.12 Mağazaların 1. kat planı

Kumaş Mağazası: Mevcut plandaki 30 numaralı dükkandır, mekanın girişi avlunun içindedir. 29 numaralı dükkân ile orijinal planda olmayan bağlantısı kapatılmıştır. Mağazada ipek, saten, gibi çok çeşitli kumaşlar ile perdelik ve döşemelik kumaşlar satılmaktadır.

Gömlek Mağazası: Mevcut plandaki 31 numaralı dükkandır. Mağazanın girişi avlunun içindedir. Mekan küçük mağaza niteliğinde olup atölyelerden getirilen bay ve bayan gömleklerinin satılmaktadır.

Resim 3.27 Kumaş Mağazası

Eşarp-Kravat Mağazası: Mevcut plandaki 32 numaralı dükkandır. girişi avlunun içindedir. Mağazada yurt içi ve yurtdışından getirilen eşarp ve kravatlar satılmaktadır.

- **Butikler 1.2.3**

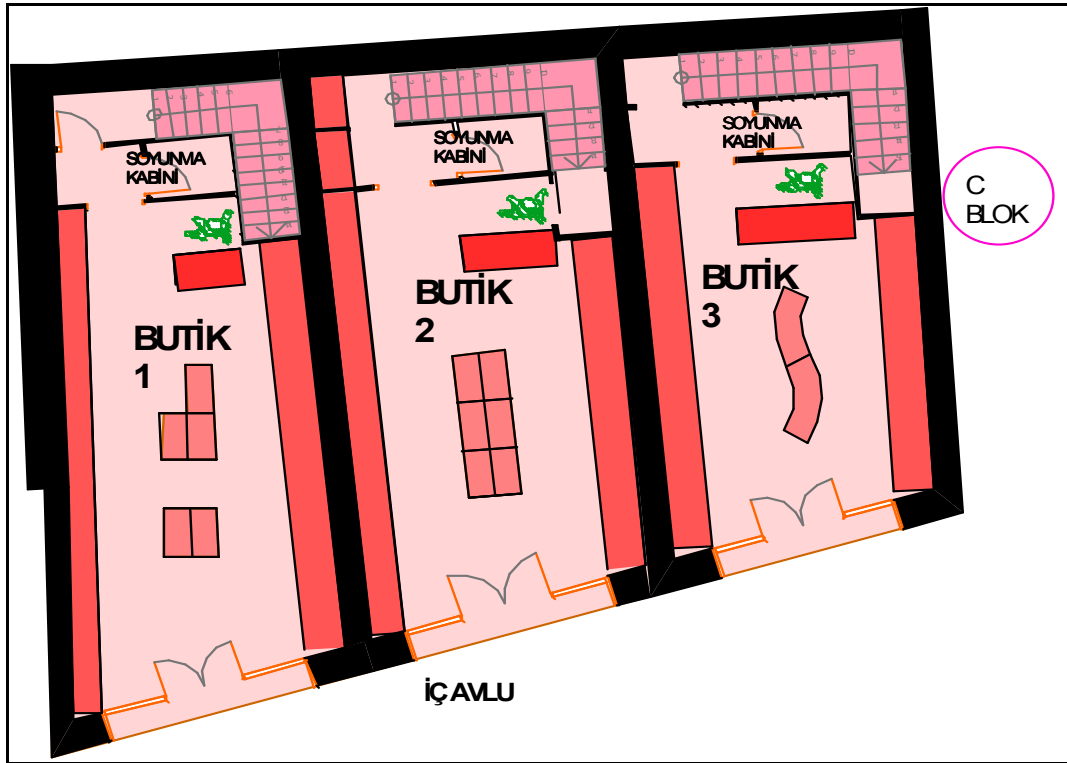
Zemin katta yer alan mevcut plandaki 33, 34, 35 numaralı dükkanlardır. Girişleri avlunun içindedir. Mağazalar giriş ve 1.kattan oluşmaktadır. Mekanlara sonradan eklenen ve orijinal olmayan ara katlar kaldırılmıştır. Diğer mağazalardan daha büyüktürler girişte ürün teşhir vitrinleri ve kasa bulunup, merdiven altı depo olarak değerlendirilmiştir. 1.kat atölyelerden oluşup atölyede dikiş ile ilgili mahaller, soyunma kabinleri ve wc bulunmaktadır.

Butiklerde kişiye özel üretimler yapıp, atölyede üretilen ürünler satışa sunulmaktadır. Mağazalarda ürün teşhir reyonları duvarlarda bulunup giriş katta soyunma kabinleri bulunmaktadır.

Mekanda mevcut plandaki merdivenler kullanılıp 1.kata wc bölümü eklenmiştir. Mağazaların giriş kat döşemeleri karo mozaik olup asma kat döşemeleri ahşaptır. Havalandırma doğal yöntemlerle sağlanıp, wc'lerin havalandırması bu bölümden geçen havalandırma kanalı ile sağlanmıştır. Mekanda güvenlik, yangın ve ısıtma, sistemleri bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI A BLOK 2.KISIM BUTİKLER İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1.KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> Giriş Ürün Teşhir Bölümü Satış-Kasa Depo Merdiven 	<ul style="list-style-type: none"> merdiven Terzi-Atölye wc

Tablo 3.10 Butikler için program önerisi

Şekil 3.14 Butiklerin zemin kat planı

Şekil 3.15 Butiklerin 1.kat planı

2. 3. 4 Katlar

- **Moda Tasarımı Kursu:**

Girişi Meşrutiyet Caddesinden olan mekan, mevcut plandaki.53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 61, 62 numaralı bürolardır.

Binanın geçmiş fonksiyonlarından olan moda tasarım kursunu yeniden hayata döndürerek ismi moda ile çok sık anılan pasajda, moda endüstrisine hizmet eden elemanlar yetiştirmek amaçlanmıştır.

Meşrutiyet Caddesi girişinden sadece bu bölüme çıkılabilmektedir, bu yüzden giriş kapısında güvenlik birimi bulunmaktadır. 2.kat girişindeki danışma bölümünde karşılama ve kayıt kabul işlemleri bir arada yapıldığından iki mekan birleştirilmiştir. Mevcutta daha dar olan wc kısmı hem bu katta hem de 2.katta ihtiyaç doğrultusunda büyütülmüş ve bay bayan olarak ikiye ayrılmıştır. 3.katta cafe bölümünde mekan büyütülmüş bilgisayar laboratuvarının olduğu kısımda iki mekan birleştirilip daha geniş bir hacim elde

edilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığının dershaneler ve eğitim kurumlarında zorunlu tuttuğu mimari özellikler sağlanmıştır.

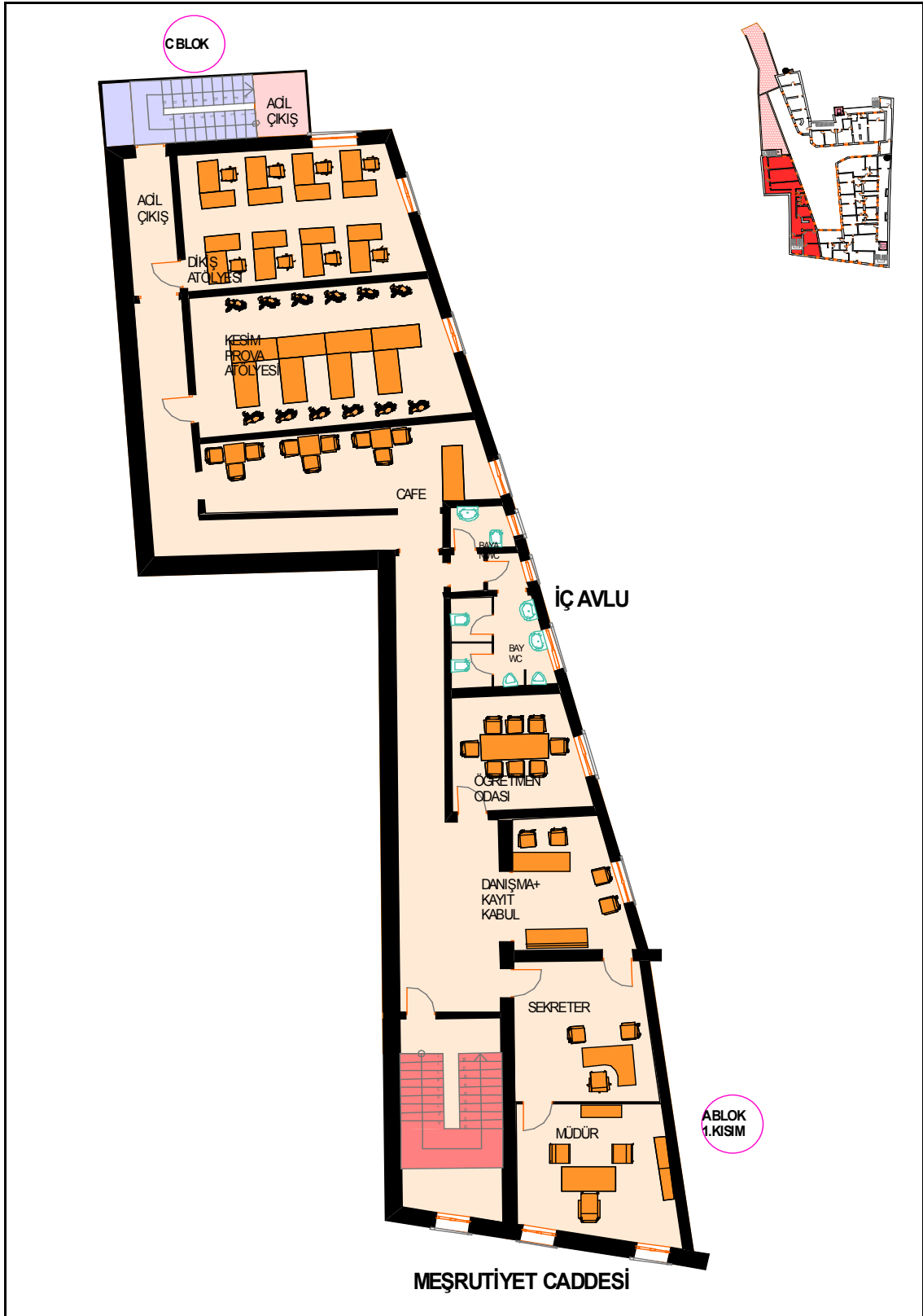
Mekanda, çizim masaları, ofis sandalyeleri, büro donanım elemanları,10 adet dikiş makinesi ile10 adet model manken kullanılmıştır.

Dikiş atölyesinin zemininde gürültüyü önlemek için izolasyon uygulanmıştır. Mekanın bütün bölümleri doğal havalandırma yöntemi ile havalandırılmaktadır.

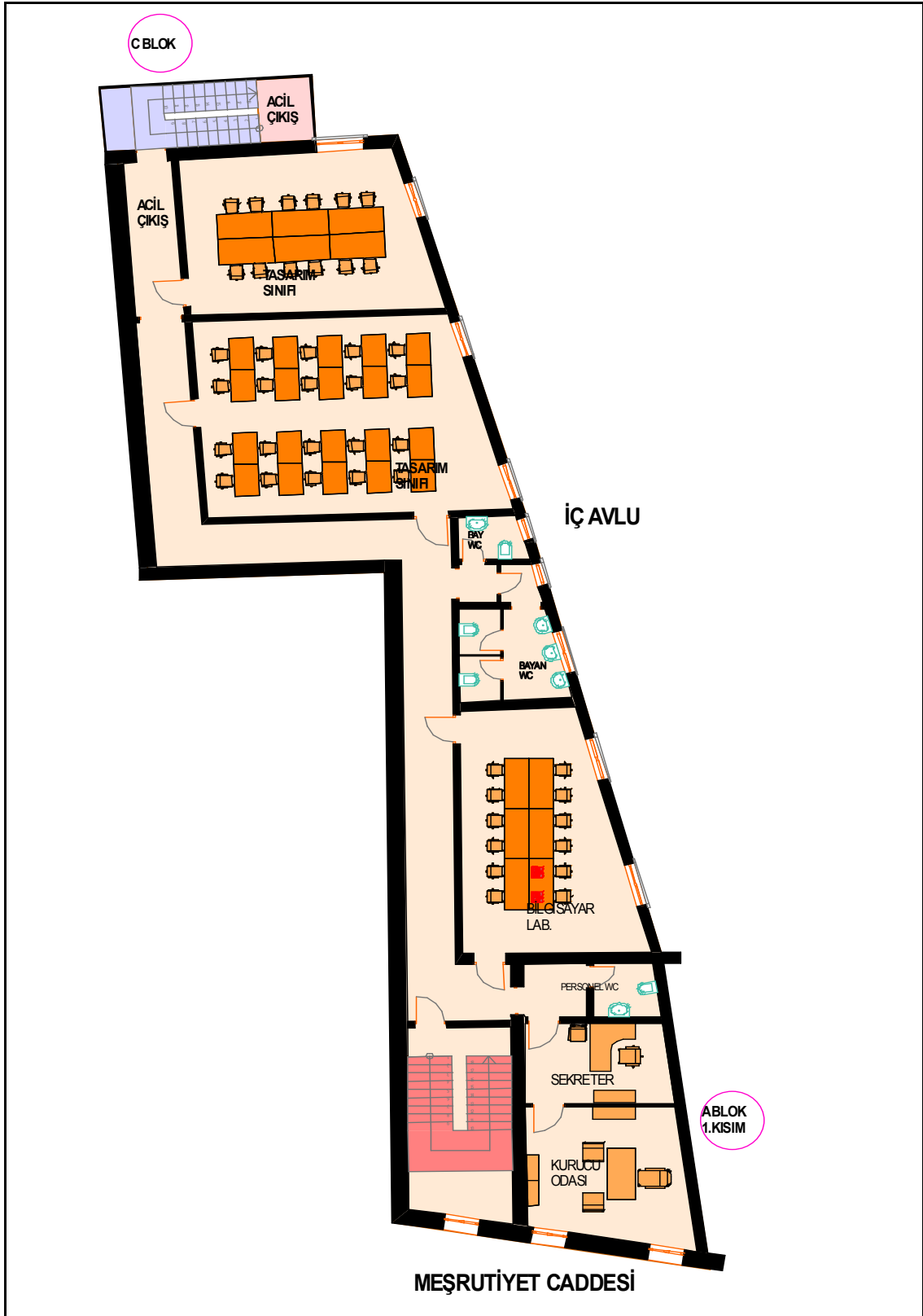
Mekanda güvenlik, yangın ve ısıtma, sistemleri bulunmaktadır. Yangın donanımı ve her iki katta da avluya inen acil çıkış merdiveni bulunmaktadır

HACOPULO PASAJI A BLOK 2.KISIM 2.3.4 KATLAR MODA TASARIM KURSU İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ			
BİNA	HACOPULO PASAJI		
DÜZEYLER	2. KAT	3. KAT	4.KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Merdiven • Müdür • Sekreter • Danışma kayıt kabul • öğretmen odası • wc ler • Kesim Prova Atölyesi • Dikiş Atölyesi • Acil çıkış 	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Merdiven • Kurucu Odası • Sekreter • Bilgisayar Laboratuvarı • Wc ler • Atölye • Atölye • Acil çıkış 	<ul style="list-style-type: none"> • Merdiven • Kütüphane • Arşiv • Depo

Tablo 3. 11 Moda Tasarım Kursu için program önerisi

Şekil 3.16 Moda tasarım kursu giriş kat planı

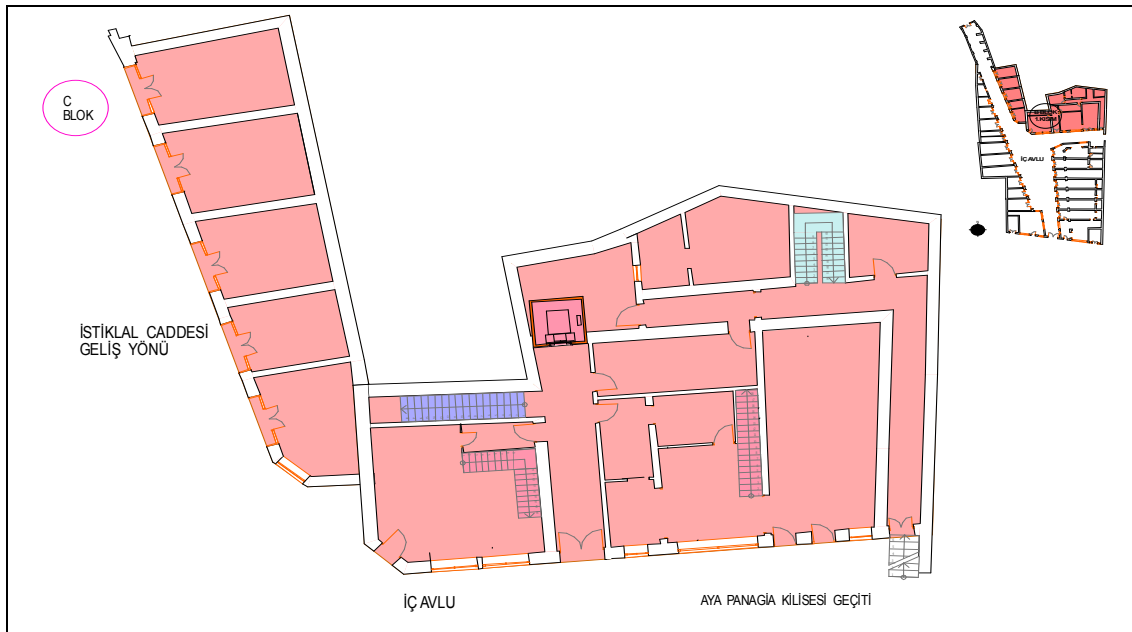
Şekil 3.17 Moda tasarım kursu 1.kat planı

3. 5. 2 B Blok

B Bloкта bulunan dükkanlar, kültür ve hizmet ağırlıklı mekanlar olarak işlevlendirilmiştir. Bina, İstiklal Caddesi girişinde C Blok ile Kilise merdivenleri çıkış yönünde A Blok'un 1.kısmı ile birleşmektedir. Zemin katın İstiklal Caddesi girişi yönündeki küçük dükkanlar, iplikçi, fermuarıcı, düğmeci, sahaf ve kırtasiyeden oluşan tek katlı mağazalar olarak tasarlanmıştır.

Binaya, kilise giriş avlusundan giriş açılarak zeminden üst katlara bağlantı sağlayan merdiven ve asansör eklenmiştir. Yapının kilise merdivenleri çıkış yönünden zemin kat arka kısımları ile bağlantı sağlayan bir girişi daha vardır. Bu kısımlar, çamaşırhane, kuru temizleme, kazan dairesi, depo ve personel mekanlar olarak işlevlendirilmiştir. Bu kısımda üst katlardan inen acil çıkış merdiveni bulunmaktadır.

Zemin kattaki dükkanlarda, müzik mağazası ve kitapevi. 1.katta kitapevi ve cafe si, Yine bu katta İstiklal Caddesi yönündeki kısım C Blok ta ki cafe ile birleştirilip mekan büyütülmüştür. 2.katta optik ürünler satan mağaza ve büro ile bayan kuaförü bulunmaktadır. 3.katın tamamı restoran olarak kullanılmıştır. 4.katta ise restoranın idari kısımlar bulunmaktadır.

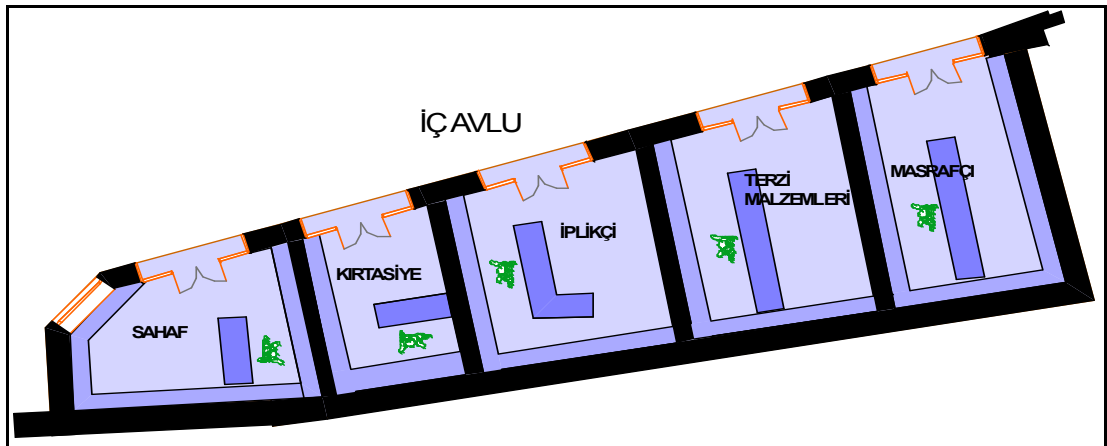
Şekil 3.18 B Blok

- **Küçük Mağazalar:**

İstiklal Caddesi yönünde zemin katta bulunan mevcut plandaki 6, 7, 8, 9, 10, 11 numaralı dükkanlardır. Girişleri avlu içindedir. Dükkanların mevcut kullanımda var olan üst kat ile olan bağlantıları kesilerek merdivenler yeni işlevde kullanılmamıştır yine mevcutta bulunan 6 ve 7 numaralı dükkanlar birleştirilmiştir. Binanın iç avluya bakan köşe kısmındaki sonradan eklenen balkon ve avluya taşan dükkan cephesi kaldırılmıştır. Dükkanlar, terzi malzemeleri ile moda tasarım kursu öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmıştır. Giriş, kasa, ürünlerin bulunduğu raflardan oluşmaktadır. Zemin döşeme malzemesi olan karo mozaikler temizlenerek ve bozulan yerler tamir edilerek kullanılmıştır. havalandırma doğal yöntemlerle sağlanıp ısıtma, elektrik ve güvenlik sistemleri mevcuttur.

HACOPULO PASAJI B BLOK ZEMİN KAT KÜÇÜK MAĞAZALAR İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ	
BİNA DÜZEYLER	HACOPULO PASAJI ZEMİN KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Ürün Teşhir Bölümü • Satış-Kasa

Tablo 3.12 Küçük Mağazalar için program önerisi

Şekil 3.19 B Blok zemin kat küçük mağazalar planı

- **Müzik Evi:**

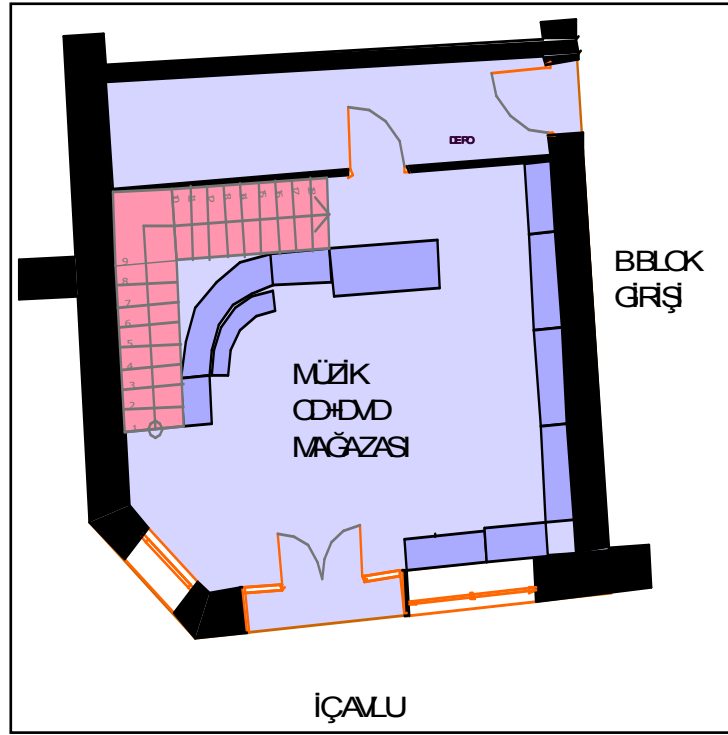
Pasajın kilise giriş avlusu yönünden girilen mekan, zemin ve 1. kattan oluşup, mevcut plandaki 13, 14 numaralı dükkanlar birleştirilerek elde edilmiştir.

Zemin kat, giriş, kasa, depo, müzik albümlerinin teşhir bölümlerinden oluşup, depoya B Blok'un giriş koridorundan girilmektedir. Zemin katta popüler müzikler satışa sunulup, üst katta ise meraklısına hitap eden tarzda müzikler bulunmaktadır, yine üst katta büro ve tuvalet kısmı bulunmaktadır. Üst kata bağlantı mevcutta 14 numaralı dükkanda bulunan merdiven ile sağlanmaktadır.

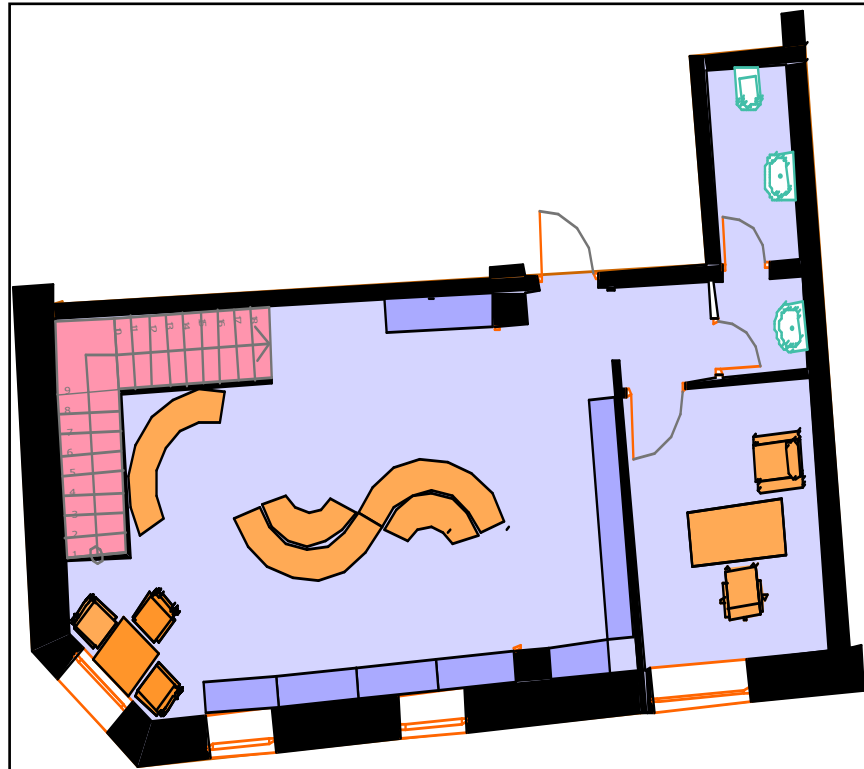
Zemin katın döşeme malzemesi karo mozaik olup 1.kat döşemesi ahşaptır. Mekanda havalandırma, ısıtma, güvenlik ve yangın tesisatları bulunmaktadır. 1.kattaki bölümlerin asansör ve acil çıkış bağlantısı vardır

HACOPULO PASAJI B BLOK ZEMİN VE 1. KAT İÇİN MÜZİK EVİ PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1.KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Resepsiyon-Kasa • Depo • Kitap teşhir bölümleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Merdiven • Büro • Cd teşhir bölümleri • Acil Çıkış • wc

Tablo 3.13 Müzik evi için program önerisi

Şekil 3. 20 Müzik evi zemin kat planı

Şekil 3.21 Müzik evi zemin 1.kat planı

- **Kitapevi**

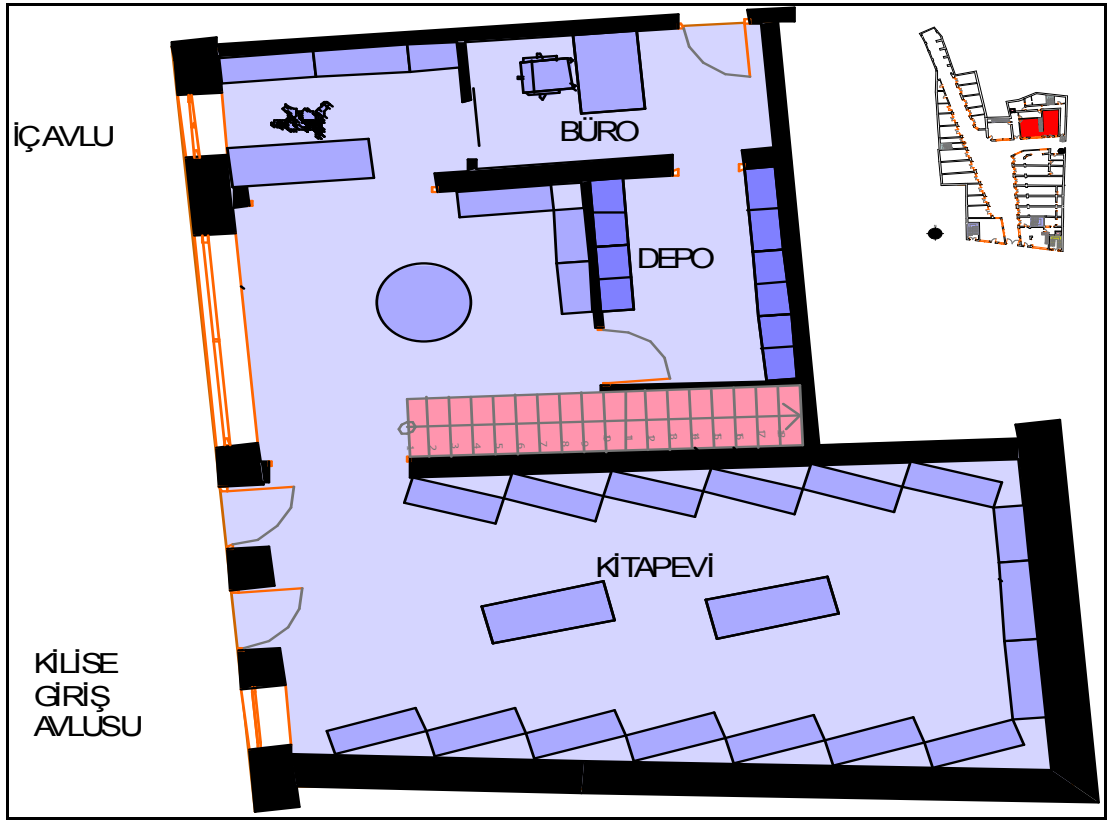
Pasajın kilise giriş avlusu yönünden girilen mekan, zemin ve 1. kattan oluşup, mevcut plandaki 15.17.18.19 numaralı dükkanlar birleştirilerek elde edilmiştir. Mevcut planda mekanın içinde bulunan depolar mekandan ayrılarak binanın arka bölümleri için koridor olarak kullanılmıştır.

Zemin kat; giriş, kasa, büro, depo, kitap teşhir bölümlerinden oluşup depoya B Blok'un giriş koridorundan girilmektedir. Zemin katta güncel kitaplar satışa sunulup, üst katta ise uzmanlık kitapları, bay ve bayan tuvaletleri, okuma salonu ve cafe bulunmaktadır. Üst kata bağlantı mevcutta 17 numaralı dükkanda bulunan merdiven ile sağlanıp, zemin kat 18 ve 19 numaralı dükkanlarda bulunan merdiven kullanılmamıştır.

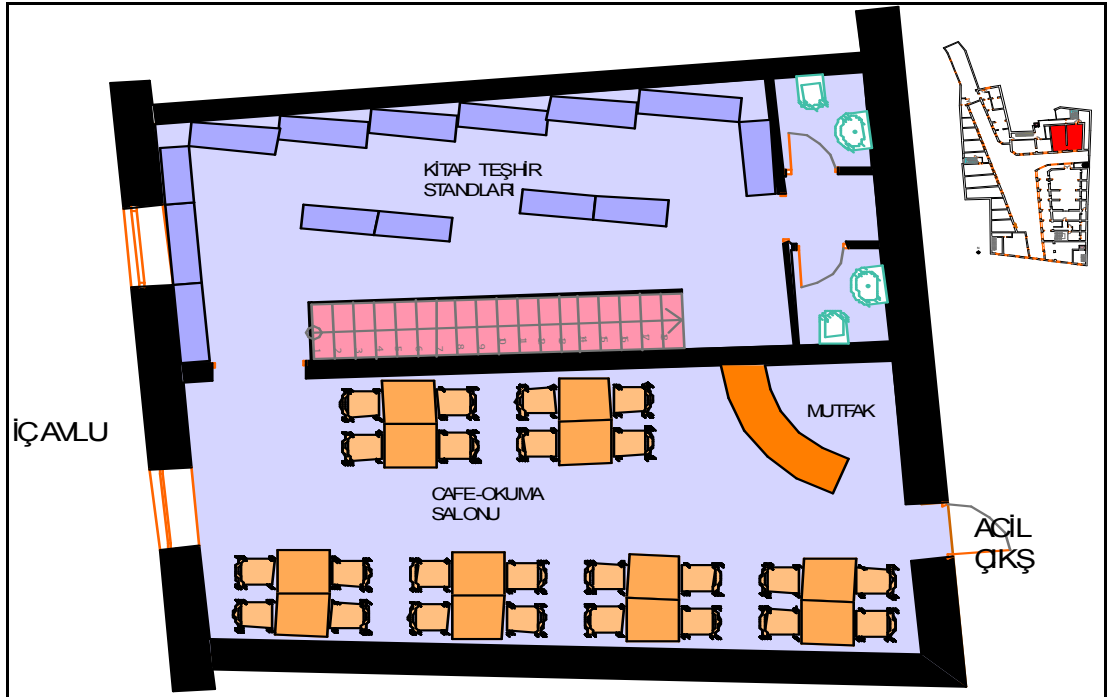
Zemin katın döşeme malzemesi karo mozaik olup, 1.kat döşemesi ahşaptır. Mekanda havalandırma, ısıtma, güvenlik ve yangın tesisatları bulunmaktadır. 1.kattaki bölümlerin asansör ve acil çıkış bağlantısı vardır.

HACOPULO PASAJI B BLOK ZEMİN VE 1. KAT İÇİN KİTAPEVİ PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	1.KAT
MEKANLAR	LOKANTA BAR- MUTFAK	
	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Resepsiyon-Kasa • Büro • Depo • Servis mekanları • Kitap teşhir bölümleri • Süreli yayınlar 	<ul style="list-style-type: none"> • Merdiven • Cafe • Servis mutfağı • Acil Çıkış • wc • Kitap teşhir bölümleri

Tablo 3.14 Kitapevi için program önerisi

Şekil 3.22 Kitapevi zemin kat planı

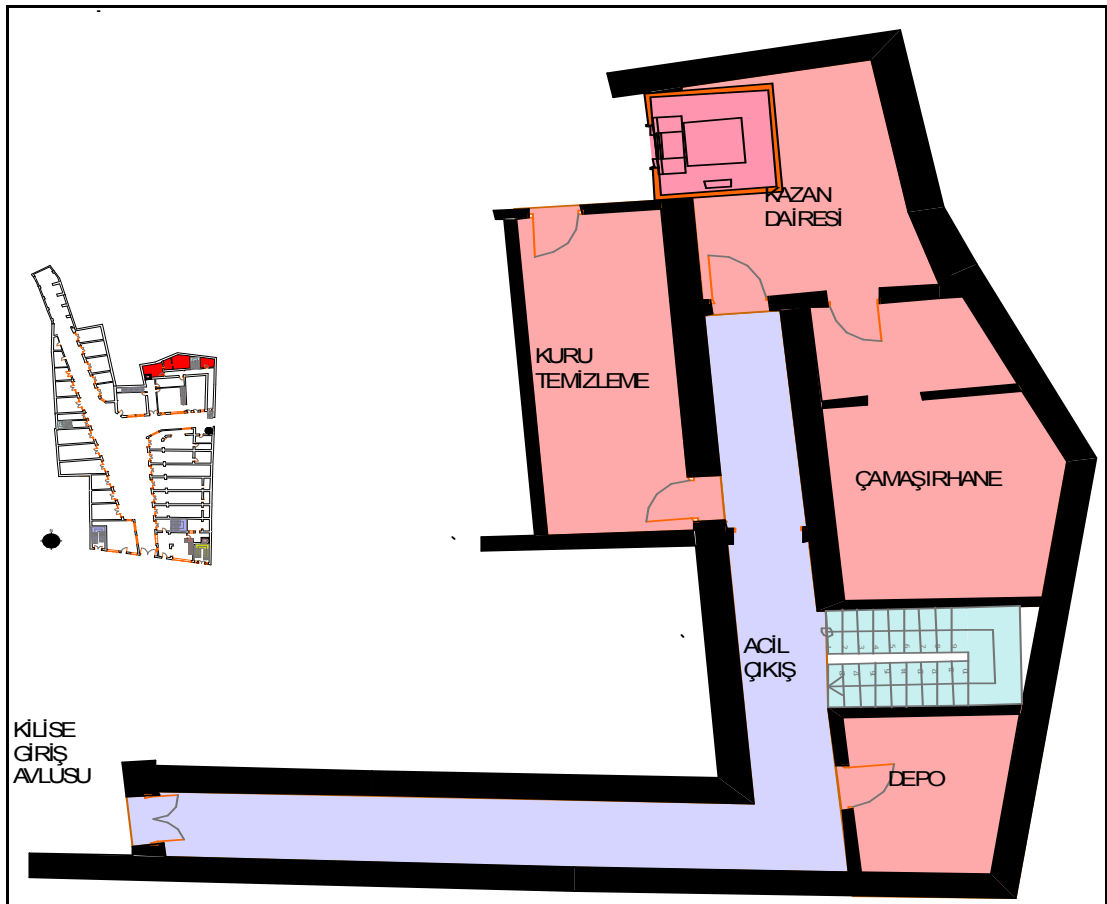

Şekil 3.23 Kitapevi 1. kat planı

- **Hizmet Mekanları**

Mekanlar, mevcut plandaki depo, wc ve aydınlık kısımlarından oluşup, girişi yapının kilise merdivenleri çıkış yönündendir.

Bu kısımda, çamaşırhane, kuru temizleme, kazan dairesi, depo ve personel mekanlar olarak işlevlendirilmiştir. Yine bu kısma üst katlardan inen acil çıkış merdiveni konulmuştur.

Şekil 3. 24 Hizmet bölümleri kat planı

2. Kat

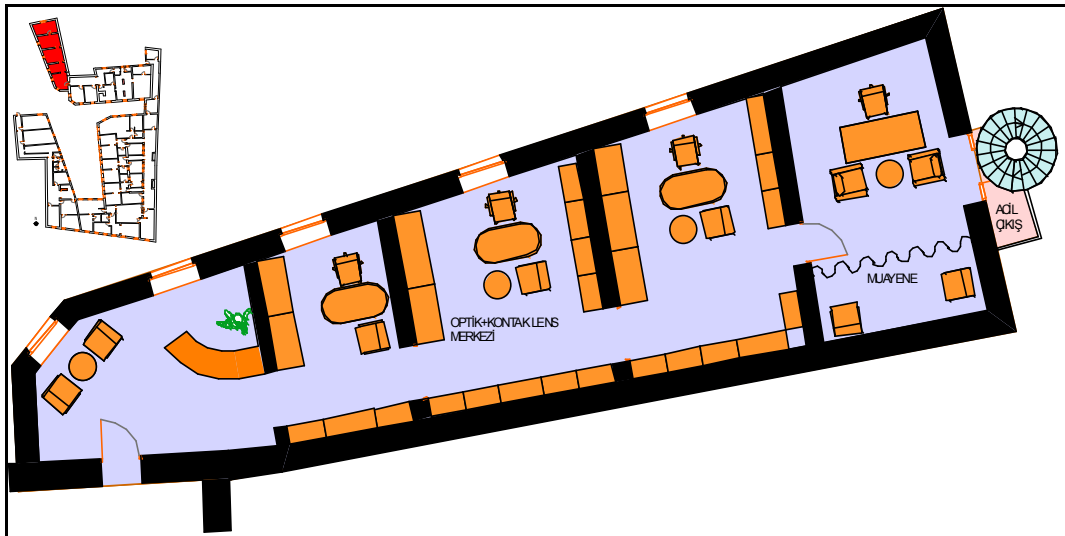
- **Optik, Lens Merkezi**

Pasajın İstiklal Caddesi geliş yönünde 2 katta yer alan mekan mevcut planda 6, 7, 8, 9,10 numaralı bürolar birleştirilerek elde edilmiştir mekanda orijinal olmayan merdivenler kaldırılmıştır. Giriş, bekleme ürün satış reyonları ofis ve muayenehaneden oluşmaktadır. Girişi B Blok giriş koridorundandır.

Mağazada optik ürünler doktor kontrolünde satışa sunulmaktadır. Zemin katın döşeme malzemesi ahşaptır. Mekanda ısıtma, güvenlik ve yangın tesisatları bulunmaktadır. Ayrıca mekanda acil çıkış bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI B BLOK 1.KAT OPTİK, LENS MERKEZİ İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ	
BİNA	HACOPULO PASAJI
DÜZEYLER	ZEMİN KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Satış-Kasa • Bekleme • Ürün Teşhir ve Satış Bölümleri • Ofis-Muayenehane

Tablo 3.15 Optik, lens merkezi için program önerisi

Şekil 3.25 Optik, lens merkezi kat planı

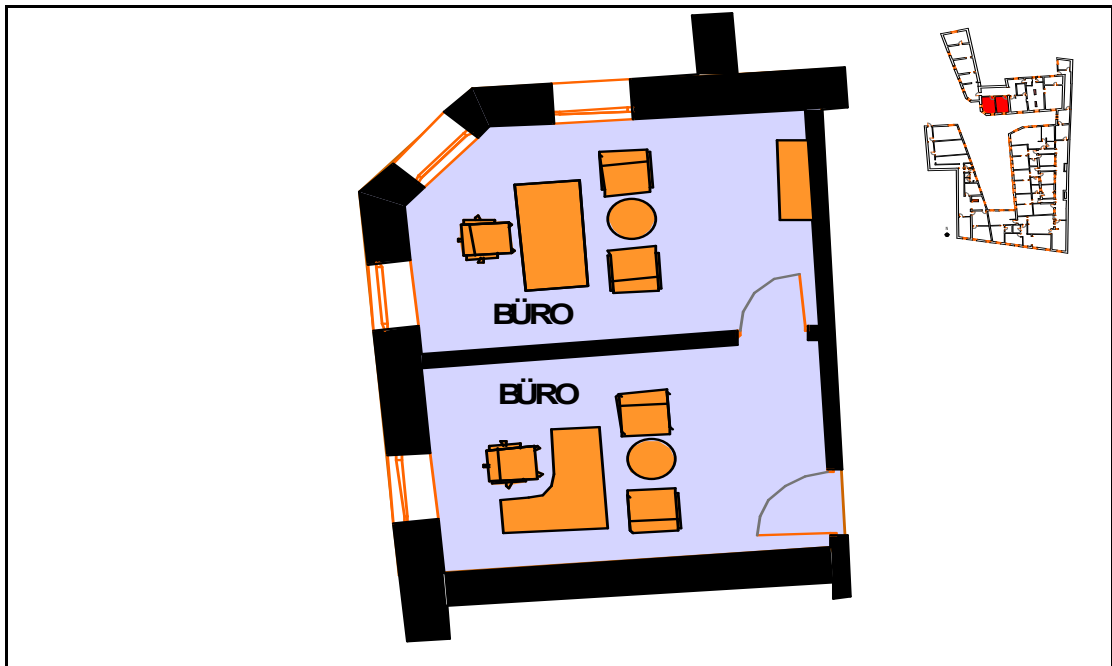
- **Bürolar**

B Bloğun 2. katında yer alan mevcut plandaki 13 numaralı bürodur. Yapının diğer bölümlerden bağımsız olarak programlanıp, mekan ikiye bölünerek kullanılmıştır. Büro pasaj yönetiminin kullanımı için tasarlanmıştır. Giriş, sekreter, bekleme ve ofis kısımlarından oluşmaktadır. Büroda zemin

kat döşemesi ahşaptır. Mekan doğal havalandırma yöntemleri ile havalandırılıp, ısıtma güvenlik ve yangın uyarı sistemleri bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI B BLOK 2.KAT BÜRO İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ	
BİNA	HACOPULO PASAJI
DÜZEYLER	ZEMİN KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Sekreter • Bekleme • Ofis

Tablo 3.16 Büro için program önerisi

Şekil 3.26 Büro kat planı

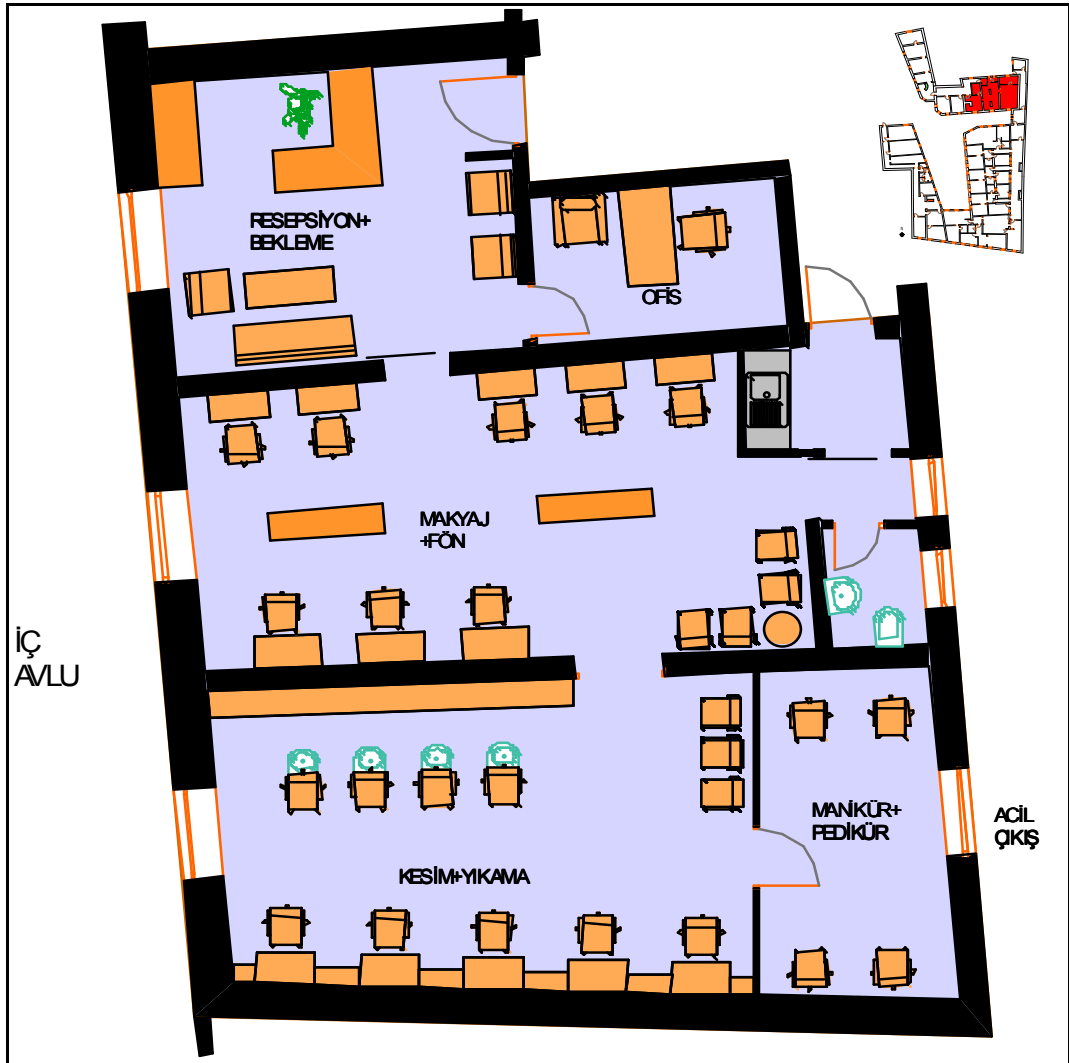
- **Kuaför Salonu:**

3 katta yer alan mevcut plandaki 16, 17, 18, 19 numaralı mekanların birleştirilmesi ile elde edilmiştir. Salona giriş, B Bloğun giriş merdiveni ve asansörle sağlanmaktadır. Duvarlar arasında kapılar açılarak mekan büyütülmüştür. Salon; giriş, bekleme, büro, makyaj, fön, kesim, yıkama, manikür, pedikür, wc ve mutfak bölümlerinden oluşup, personel mekanları salonun dışında tasarlanmıştır.

Pasajın geçmiş kullanımlarında bayan kuaförlülerinin önemli bir yeri vardır. Bu sebeple yeni kullanımda çağdaş donanımla programlanan salon müşterilerine hizmet verecektir. Salonun döşeme kaplaması ahşaptır. Mekanın bütün bölümleri doğal havalandırma yöntemi ile havalandırılmaktadır, güvenlik, ısıtma ve yangın donanımı bulunmaktadır. Salon acil çıkış merdiveni ile bağlantılıdır.

HACOPULO PASAJI B BLOK 3. KAT İÇİN KUAFÖR SALONU İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ				
BİNA	HACOPULO PASAJI			
DÜZEYLER	3.KAT			
MEKANLAR	GİRİŞ	SALON 1	SALON 2	
		<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Resepsiyon • Vestiyer • Büro • Bekleme 	<ul style="list-style-type: none"> • Makyaj • Fön • Wc • Mutfak • Acil Çıkış 	<ul style="list-style-type: none"> • Kesim • Yıkama • Manikür • Pedikür • Boya • Acil Çıkış

Tablo 3.27 Kuaför Salonu için program önerisi

Şekil 3.27 Kuafor Salonu için kat planı

3.Kat

Lokanta – Bar:

Lokanta Bar kısmı Pasajın B Bloğunun 3 ve 4 .katlarında yer alır. Mevcut plandaki 3.4 kattaki bütün mekanların birleştirilmesi ile elde edilmiştir. Mekana B Bloğun ana merdiveni ve asansör ile çıkılmaktadır. Acil çıkış merdiveninden çamaşırhane ve geri hizmetler bölümüyle bağlantı sağlanmıştır. Mekanın 3. katında ise resepsiyon, bar, yemek yeme alanları, özek yemek odaları, wc ler, mutfak kısmı ile depolar yer alır. Mekanın 4. katında ise restoranın yönetim kısmı ile personel alanları yer almakta olup bu mekana acil çıkış merdiveninden çıkılmaktadır. Girişe bekleme bölümü eklenmiştir

Binanın İstiklal Caddesi yönündeki bölümü mevcut duvarları kaldırılmadan duvarlar arasında kapılar açılarak koridor elde edilmiş ve küçük odalarda özel yemek mekanları tasarlanmıştır. Servisin mutfağa uzak olması nedeni ile bu bölüme küçük bir servis mutfağı eklenmiştir.

Mutfak kısmı yapının 3.katındaki teras bölümünü de içine alarak tasarlanmıştır. Mutfaka giriş, asansör ve ana merdiven holüne bağlanan servis holü ile sağlanmaktadır. Ayrıca mutfaka acil çıkış merdiveni bağlantısı ile de çıkılmaktadır. Mutfak, sıcak, soğuk bölümler, soğuk hava deposu, kuru depo, içecek deposu servis hazırlık bölümü ve bulaşık bölümlerinden oluşmaktadır.

Mekanların her bölümü doğal havalandırma yöntemlerinden faydalanmaktadır, güvenlik, ısıtma, tesisatları bulunmaktadır.

HACOPULO PASAJI B BLOK 4.5 KAT İÇİN LOKANTA -BAR PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	3.KAT	4.KAT
MEKANLAR	LOKANTA BAR- MUTFAK	
	<ul style="list-style-type: none"> • Asansör • Giriş • Resepsiyon-Kasa • Bar • Yemek bölümleri • Servis mekanları • özel yemek odaları • Servis mutfağı • wc • Ana Mutfak • Acil Çıkış 	<ul style="list-style-type: none"> • Büro • Personel Odası • Depo • Acil Çıkış

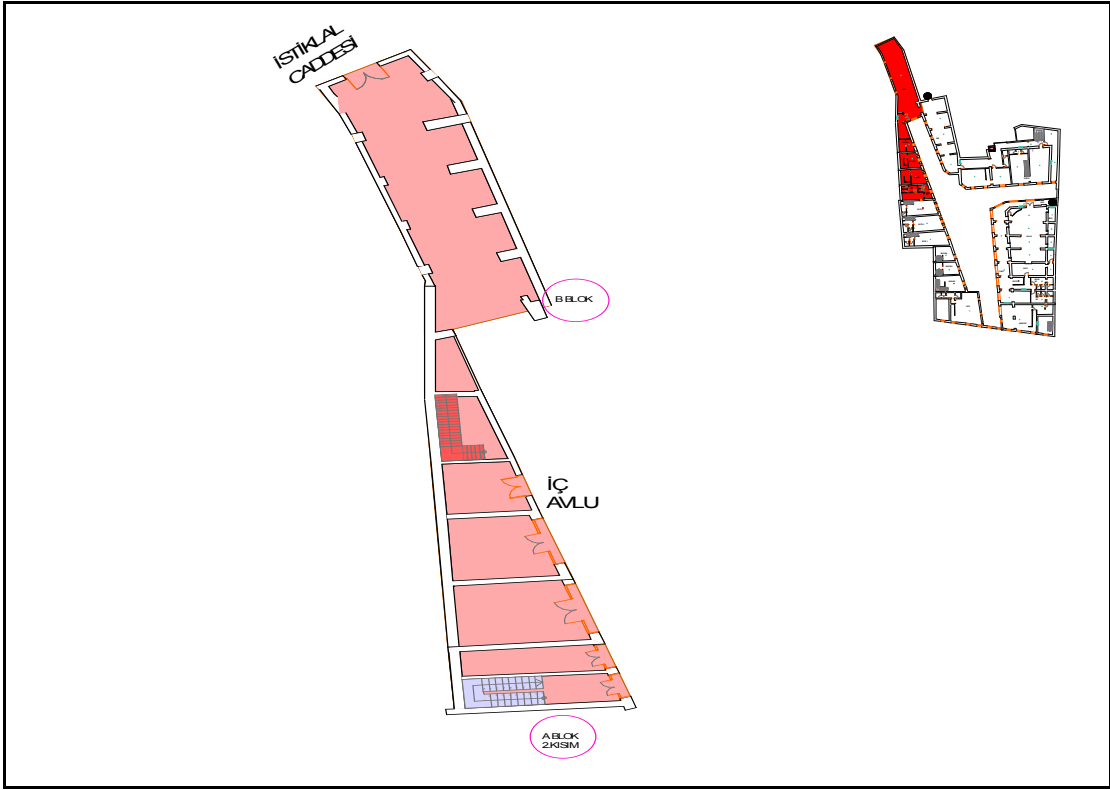
Tablo 3.18 Restoran - Bar için program önerisi

Şekil 3.28 Restoran-Bar planı

3. 5. 3 C Blok

C Bloğun Pasajdaki diğer yapılardan farkı İstiklal Caddesine olan cephesi ve yapılarının iki katlı olmasıdır. Yapı, İstiklal Caddesi giriş yönündeki dükkanları ve üst katı ile avlu içindeki iki katlı mağazaları kapsamaktadır. Pasajın İstiklal Caddesi yönünden girişi daraltan ve avlunun algılanmasını engelleyen dükkanlar kaldırılarak cadde ile avlu birbirine bağlanmıştır. kaldırılan dükkanların yerine pasajda yer alan mağazaların vitrin olarak kullanabilecekleri, sergileme alanları olarak tasarlanmıştır. Avlu içindeki mağazalar mevcutta olduğu işlevlerdedir. Cadde üzerindeki 2.kat mimari ofis ve cafe-bar olarak işlevlendirilerek girişi zemin kattan çıkan merdivenle sağlanmıştır

Şekil 3.29 C Blok planı

- **Mağazalar:**

C Bloğun zemin katında bulunan mevcut plandaki 35, 36, 37, 38, 39, 40 numaralı dükkanlardır. Girişleri avlunun içinden olup zemin ve 1.kattan oluşmaktadır. Zeminde ürün teşhir vitrinleri ve kasa bulunup, 1.katta ürün teşhir reyonları ve depo bulunmaktadır. Merdiven altları depo olarak değerlendirilip, mağazalardaki ürünler duvarlarda konumlanan teşhir raflarında satışa sunulmaktadır. Mağazaların iç avluya taşan vitrinleri kaldırılıp vitrinler yapılan tasarımda aslına uygun hale getirilmiştir.

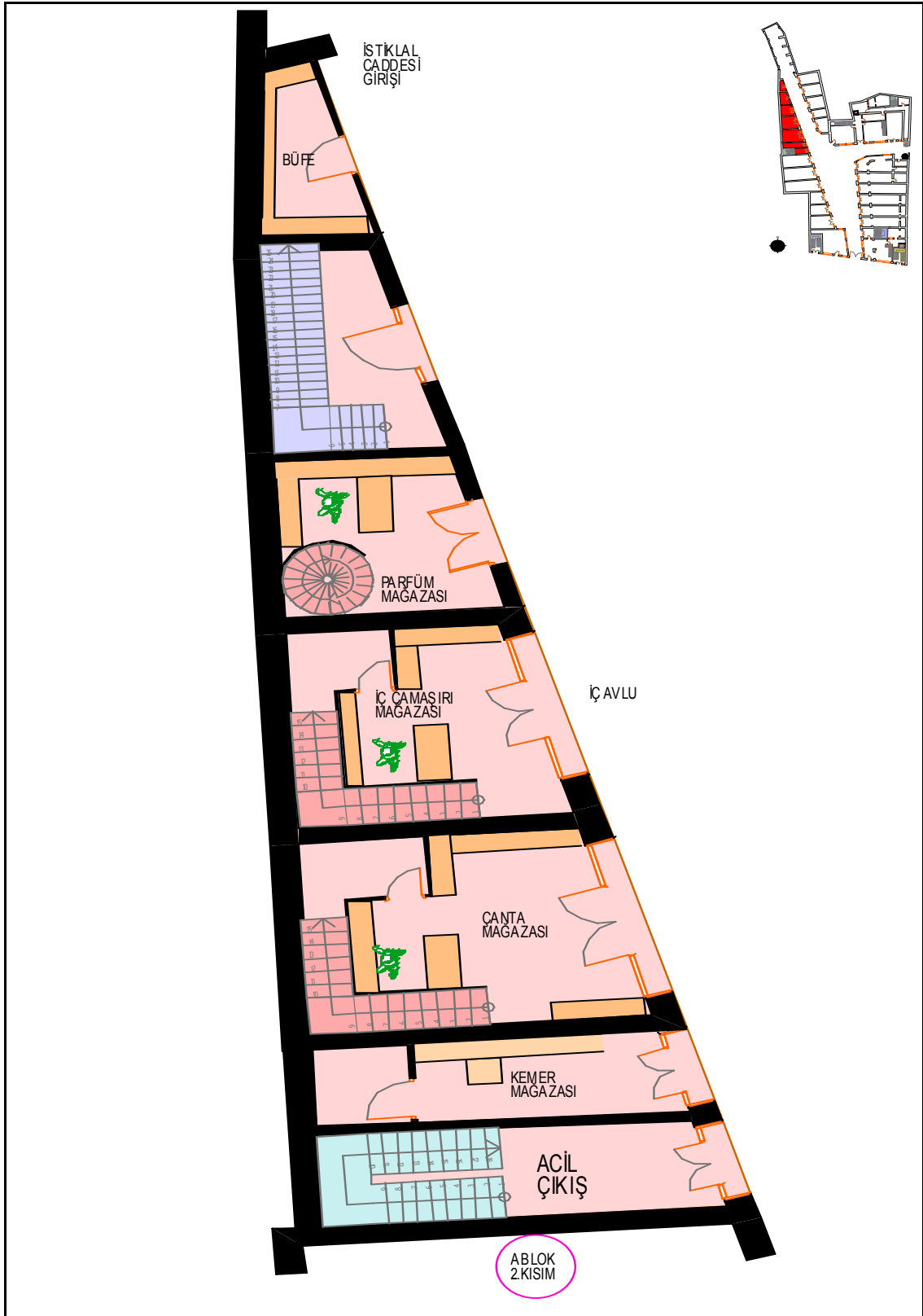
36 numaralı mağaza moda tasarım kursundan inen acil çıkış merdiveni olarak kullanılmıştır. Zeminde acil çıkışın yanı sıra bayan kemerlerinin satışa sunulduğu mağaza olarak işlevlendirilmiştir, 1.kata ise acil çıkışın yanına genel tuvaletler eklenmiştir. Mevcut plandaki 40 numaralı mağaza ise üst kattaki cafe bölümünün giriş merdiveni olarak kullanılmıştır.

Mağazaların giriş katların döşeme kaplaması karo mozaik olup 1.kat döşemeleri ahşaptır. Mekanların havalandırması doğal yollarla sağlanıp, ısıtma ve klima tesisatı bulunmaktadır

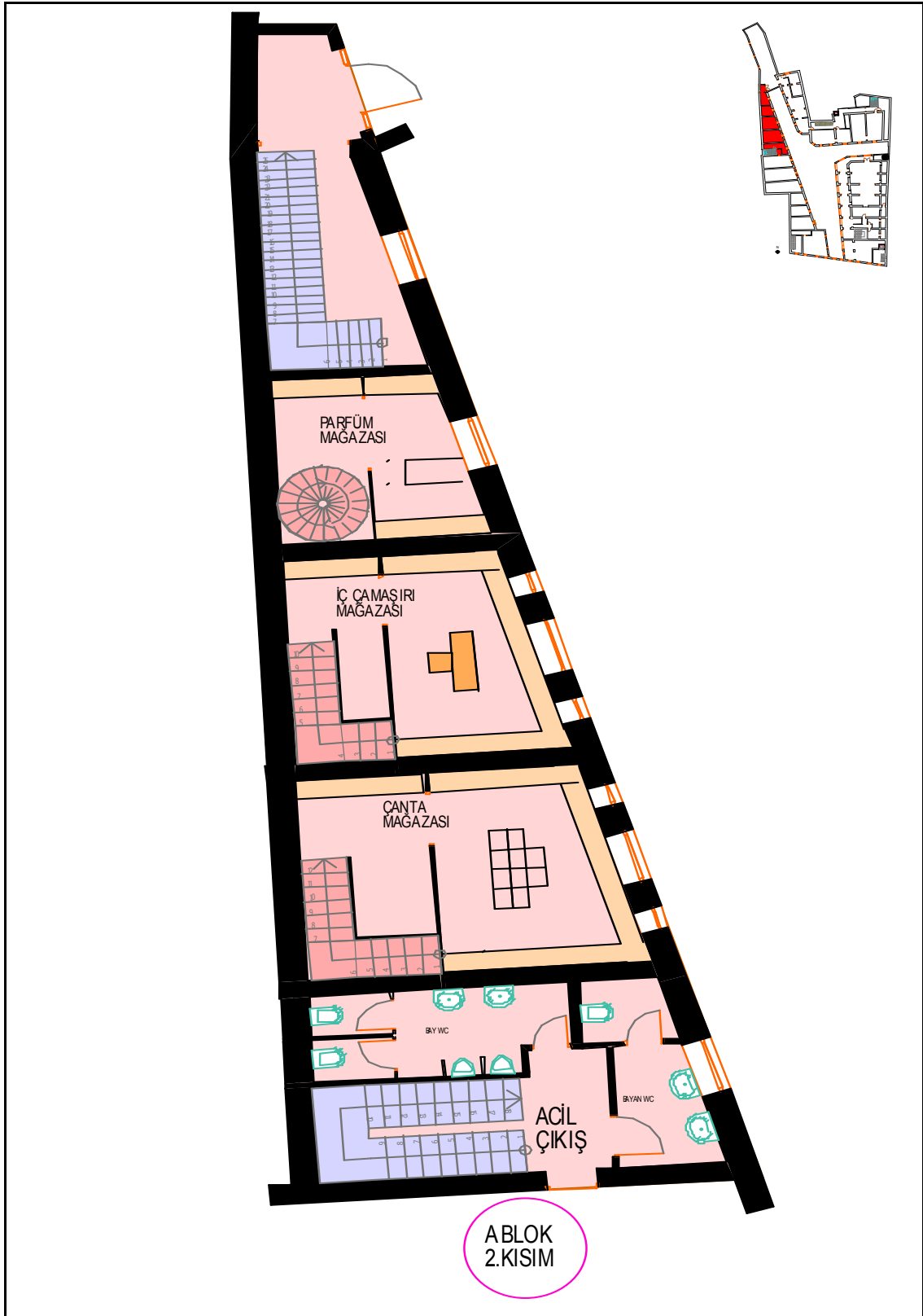
HACOPULO PASAJI A BLOK C BLOK ZEMİN KAT MAĞAZALARI İÇİN PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	ZEMİN KAT	ASMA KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Ürün Teşhir Bölümü • Satış-Kasa • Depo • Merdiven 	<ul style="list-style-type: none"> • merdiven • Ürün Teşhir Bölümü • Depo

Tablo 3.19 C Blok zemin kat mağazaları için program önerisi

- **Kemer Mağazası:** Mevcut plandaki 36 numaralı dükkan, bayan kemerlerinin satışa sunulduğu mağaza olarak işlevlendirilmiştir
- **Çanta Mağazası:** Mevcut plandaki 37 numaralı dükkanda, çeşitli atölyelerde üretilen bayan çantaları, cüzdan ve valizler satışa sunulmaktadır mağaza mevcut tada bu işlevle kullanılmaktadır.
- **İç Çamaşırı Mağazası:** Mevcut plandaki 38 numaralı dükkandır, çeşitli iç çamaşırları, çorap ve pijamalar satılmaktadır. Mağaza mevcutta cafe olarak kullanılmaktadır.
- **Parfümeri Mağazası:** Mevcut plandaki 39 numaralı dükkandır. Mağazada bay bayan parfümleri ve kolonya çeşitleri satışa sunulmaktadır.
- **Büfe:** Mevcut plandaki 41 numaralı dükkandır.
- **Genel Tuvalet:** Mevcut plandaki 36 numaralı dükkan acil çıkış merdiveni olarak kullanılıp. ikinci katta acil çıkışın yanına pasajdaki küçük mağazalar ve pasaj kullanıcıların kullanımına sunulan bay ve bayan tuvaletleri eklenmiştir.

Şekil 3.30 C Blok planı

Şekil 3.31 C Blok planı

- **Cafe-Bar**

Mekan pasajın C Bloğunda bulunmaktadır. Mevcut planda 6 ve 7 numaralı mağazalardır. Giriş avlu içinden çıkan merdivenle sağlanmıştır.

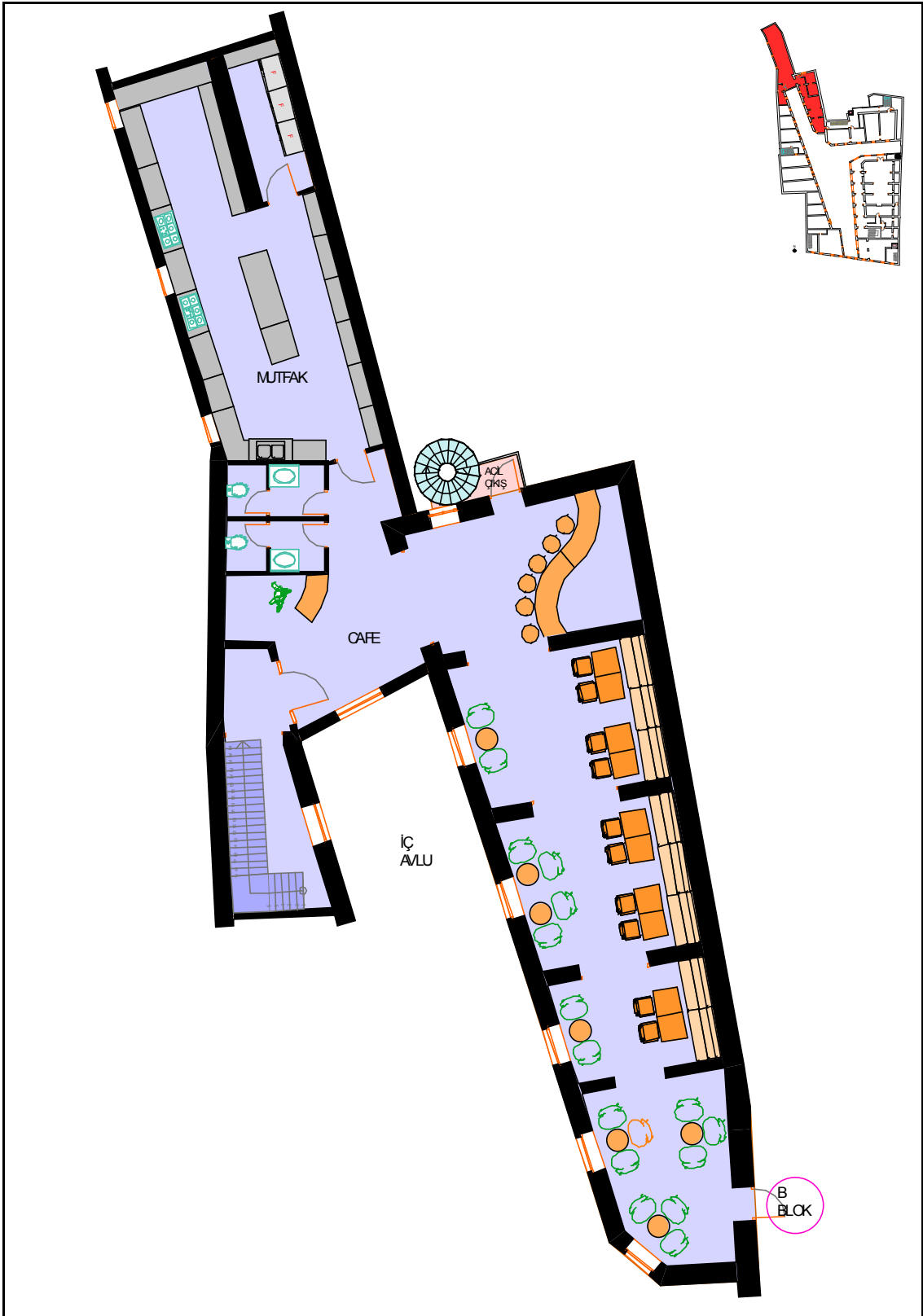
B Bloğun 6, 7, 8, 9, 10 numaralı dükkanları mekan ile birleştirilerek cafe ye eklenmiştir. B Bloktaki mekanlar daha geniş bir mekan elde etmek için birleştirilmiş ve mekanın B Bloktan da girişi sağlanmıştır.

Mekan mevcutta halı mağazası olarak kullanılmaktadır. Pasajın İstiklal Caddesine cephesi olan tek mekandır. Bu yüzden cadde üzerinde buluşma ve oturma amaçlı olarak tasarlanmıştır.

Mekanın döşeme kaplaması ahşap olup tavanı volta döşemedir. Mekan doğal havalandırma yöntemi ile havalandırılmaktadır, klima ve ısıtma tesisatı bulunmaktadır

HACOPULO PASAJI C BLOK VE B BLOK İÇİN CAFE-BAR PROGRAM ÖNERİSİ		
BİNA	HACOPULO PASAJI	
DÜZEYLER	C BLOK	B BLOK
	1.KAT	1.KAT
MEKANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Giriş • Resepsiyon • Vestiyer • wc • Mutfak 	<ul style="list-style-type: none"> • Bar • Servis Mekanları • Oturma Bölümü

Tablo 3.20 C Blok 1.kat cafe için program önerisi

Şekil 3.32 C Blok 1.kart cafe planı

3. 6 Yapım Teknikleri ve Malzeme

“Yapının bir bölümü, zemin ve iki normal katlı, bir bölümü ise zemin ve normal katlardan oluşmuştur. Ayrıca zemin katlarında tavan yüksekliği nedeni ile asma katlar yapılmıştır. Yapı taş ve tuğla, kagir yığma yapım teknikleri ile inşa edilmiştir. Duvar harcı olarak zamanın özelliklerini gösteren tuğla toz ve kırmızı katkılı kireç harcı kullanılmıştır, bu harç yapının iç ve dış sıvalarında da kullanılmıştır ayrıca bazı bölümlerin pencere söveleri tuğla üzeri sıva tekniği ile yapıldığı görülmektedir. Yapının döşeme sistemi bazı bölümlerinde tonoz kemer, volta döşeme, ahşap döşeme sistemleri görülmektedir. Yapının birkaç kez kısmi yangı tehlikesi geçirmesi binada bazı tadilatlarla neden olmuştur. Yapının iç değişimlere uğramasına rağmen yapının dış cephesi giriş katında aynen muhafaza edilmiştir. Yapının iç avlusunda taban, dere çakıl taşlarıyla mozaik şeklinde döşeme meydana getirilmiştir.”⁴⁵

3. 6. 1 Malzeme Kullanım Önerileri

Pasajın yeniden işlevlendirilmesi ile yapılacak onarım sırasında kullanılacak yeni malzemelerin özellikleri, eski malzeme ile uyum sağlayan nitelikte olmalıdır.

“Malzemeler doğal etkilerle, zamanla bozulup harap olur. Açıkta kalan kerpiç yağmur karşısında eriyip dağılır, tuğla aşınır, çatlayıp ayrışır, ağaçtan yapılan kiriş ve dikmeler, çatılar çürür, taşlar da düzgün yüzeylerini yitirir, oyuk ve çatlaklarla dolu, kötü bir görünüm sergilerler özel kimyasal birleşimler kullanılarak malzemelerin dokusunu sağlamlaştırılıp; bozulma sürecini bir ölçüde yavaşlatıp, yapı daha uzun süre yaşatılabilmektedir.”⁴⁶

“Ahşap mimari öğeler nem etkisiyle zamanla çürümekte; kurt yenikleri ile dayanımı azalmaktadır. Kapı, pencere gibi işlenmiş mimari öğelerin, tavan bezemesi gibi ayrıntıların böceklerinin öldürülmesi ve dokularının sağlamlaştırılması için kimyasal maddelerle işlem görmeleri söz konusudur. ahşap iskeletin eskimiş olan öğeleri yenilenmekte; onarımlarda emprenye

⁴⁵ Hacıpulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi-Teknik Raporu

⁴⁸ Hacıpulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi-Teknik Raporu,a.g.e

⁴⁶ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr>

edilmiş ahşap kullanılarak, yeni öğelerin yaşamlarının daha uzun süreli olması güvence altına alınabilmektedir.”⁴⁷

Kullanılamayacak kadar harap durumda olan mimari parçaların yerine kopyalarının hazırlanması gerekebilir. “Öncelikle yenilemelerin hangi malzeme ile yapılacağıının belirlenmesi özgün malzemenin bulunamaması durumunda Özgün malzemenin rengine ve yapısına uyum sağlayabilmek için malzeme araştırması yapılır; gerekli bağlayıcı katkıları eklenerek uygun fiziksel ve kimyasal özellikler elde edilebilir. Dökme tekniğiyle hazırlanan yeni parçaların gerçeğe yakın biçim alabilmeleri için silikon kauçuk, lateks gibi kalıp malzemelerinden yararlanılmaktadır.”⁴⁸

Özgün parçaların kırıklarını birleştirmek için titanyum, paslanmaz çelik gibi malzemelerden yararlanılır. Korozyona karşı güvenlik sağlamak için metal bağlantı elemanlarının kurşun yada epoksi reçine gibi koruyucularla iyice örtülmesi gerekir.⁴⁹

“Otomobil egzostlarından, ev ve fabrika bacalarından çıkan kurum ve isler havayı kirletir ve binaların cephelerinin kararmasına neden olurlar; Tarihi binaların cephelerinin temizliği, dikkatli yapılması gereken bir işlemdir; özensiz yapıldığında yüzeye zarar verir, bozulmayı hızlandırır. Temizliğin hangi teknikle yapılmasının uygun olduğuna karar verilebilmesi için önce cepheyi oluşturan malzemenin türü, kir tabakasının niteliği, yüzey bozulmaları ve yapının bulunduğu ortamın özellikleri incelenir. İstanbul’da Kültür Bakanlığı’na bağlı Konservasyon ve Restorasyon Merkez Laboratuvarı uzmanları bu konuda bilimsel araştırma ve uygulamalar yapmaktadırlar. Temizleme işlemi sırasında yalnız kir tabakasının kaldırılmasına, taş veya tuğla yüzeyin tahrip edilmemesine özen gösterilmelidir. Temizlik için mekanik, kimyasal, yada ısı kaynaklı teknikler arasından seçim yapılması söz konusudur. Bu amaçla önceden yüzey üzerinde değişik teknik ve

⁴⁷ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr>

⁴⁸ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr,a.g.e>

⁴⁹ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr,a.g.e>

kimyasallarla temizlik denemeleri yapılır ve koruma açısından en uygun olanı seçilir.”⁵⁰

3. 6. 2 Çalışmada Kullanılan Malzemeler

Yapının orijinal planında olmayan duvarlar kaldırılıp, yeni işlevde eklenen duvarlar daha hafif malzemelerden seçilmiştir. Döşeme, tavan kaplamaları, merdivenler, mağaza vitrinleri, pencere, kapı kasa, kanatlarında kullanılan ahşap malzeme, bozulan bölümlerin, yerlerine orijinal malzemeye uygun malzeme ile onarılmıştır. Zemin kat döşemesi olan karo mozaikler temizlenip onarılmıştır. Pencere boşluklarında görülen oran değişimleri düzenlenerek, pasajın cephelerinde görüntü kirliliği oluşturan yağmur iniş boruları, tabela, klima, elektrik kabloları, tente ve saçaklar kaldırılıp, cephelerdeki görsel bütünlüğü bozmayacak şekilde yeniden düzenlemiştir.

Yapının giriş kapılarında, balkon demir korkuluklarında, pencere parmaklıklarında ve tonoz yüzeyleri arasındaki gergi demirlerindeki paslanmalar, yüzeyden temizlenerek yüzeye koruyucu malzeme takviye edilmiştir.'

“Pasajın cephelerindeki sıvaların dökülmesi ile sıva altındaki tuğla örgü açığa çıkmıştır, duvarların taşıyıcı özelliklerine zarar vermeden tuğla derzleri temizlenmelidir. Daha önceki sıva bileşimi analiz edilerek aynı bileşimdeki malzemeyle bölge tekrar sıvanmalıdır. Uygulama sırasında kullanılan madde, yüzeyden derinlere nüfuz ettirilmeli ve mukavemeti arttıracak şekilde kullanılmalıdır. Suya karşı geçirimsiz, su buharına karşı geçirimli ve dış etkenlere karşı dayanıklı olmalı, zamanla renk değiştirmemelidir”.⁵¹

Pasajın dış cephelerinde, görülen kir tabakasının temizlenmesi için. Öncelikle cephe malzemesi analiz edilerek, Temizleme işlemi sırasında, duvar yüzeylerinin tahrip etmeden en uygun yöntemle kir tabakası

⁵⁰ <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr>,

⁵¹ ŞEN, Handan., 1998 “Beyoğlu Hacıpulo Pasajı Koruma Önerileri”,Yüksek Lisans Tezi,Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul,

temizlenmiştir.

3. 7 Yapı Donanımı Değişimleri

Pasajda mevcutta bulunan, sıhhi tesisat, elektrik ve ısıtma sistemleri günümüz koşullarına göre çağdaş malzemeler ile yenilenmiştir. Mekanların özelliklerine göre havalandırma doğal yöntemlerle sağlanıp, mutfak depo ve wc bölümlerinde havalandırma, kanallar yardımı ile sağlanmıştır. Pasajdaki tüm mekanlara İnternet, telefon, kablolu TV gibi haberleşme sistemlerinin altyapıları sağlamıştır. Pasaj girişlerine ve mekanların tümüne güvenlik sistemleri eklenmiştir.

“Venedik Tüzüğü'nün 13. maddesinde "Eklemelere ancak yapının ilgi çekici bölümlerine, geleneksel konumuna, kompozisyonuna, dengesine ve çevresiyle olan bağlantısına zarar gelmediği durumlarda izin verilebilir" denilmektedir. Tarihi yapıların yeniden kullanılmaları, çağdaş yaşam içinde etkin olarak yer almaları amacıyla yapılan projelerin başarılı olabilmesi bazı eklerle birlikte düşünölmelerini gerektirmektedir.”⁵²

Bu sebeple, yapının A Blok 1.kısımın girişine ve B Blok girişine asansör eklenmiştir. A Blok 1.kısımının konut birimleri ile 2.kısımda bulunan moda tasarım kursundan avluya inen ve B Bloğun arka birimine acil çıkış merdivenleri eklenmiştir. A Bloğun 1.kısımının konut mekanlarına girişi sağlayan geçidin üzeri şeffaf malzeme ile kapatılıp 4. kata buraya, konutlara giriş sağlayan köprü eklenmiştir.

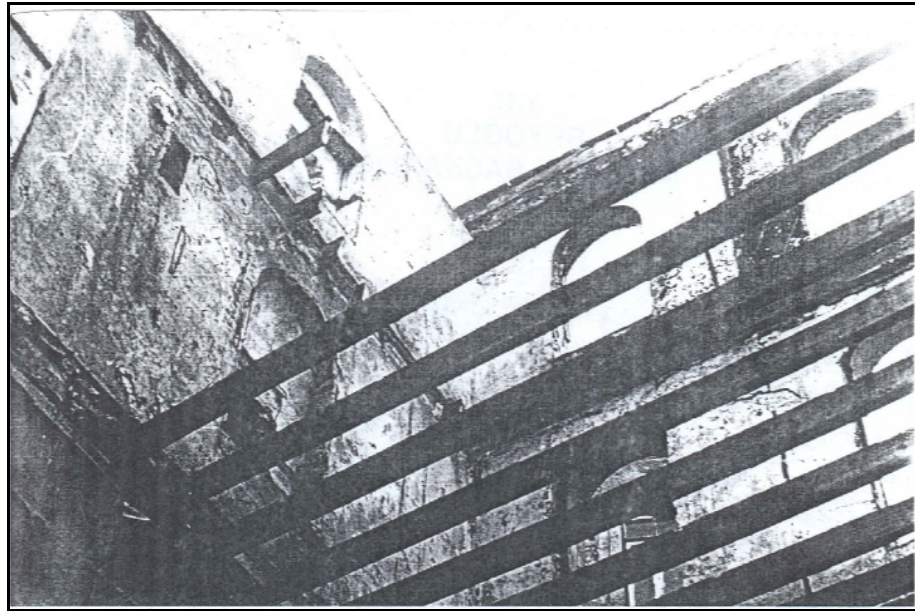
3. 7. 1 Yangın Donanımı

Hacopulo Pasajını, diğeri tarihi binalarda olduğu gibi tehdit eden fiziksel koşullardan biriside yangınlardır. Bina çeşitli nedenlerden dolayı birçok kez yangın tehlikesi geçirmiştir. Pasajın kagir yapım tekniğinde yapılmış olması ile yeniden onarılmış ve yapıda değişiklikler yapılip kullanılmıştır. Pasajın B Bloğun mevcutta 13 numaralı mekanı 14. O 1.1997 tarihinde çıkan yangın sonucunda tahrip olmuştur.

⁵² <http://www.restorasyonmerkezi.com.tr>

Resim 3. 28 Tarihi hanın yanması ile ilgili gazete manşeti (Sabah gazetesi, 15 Ocak 1997)

Resim 3. 29 Yangın sonrası binanın içi

. Binanın geçirdiği bazı yangınları belgeledikten sonra yeni işlev önerimizde yangın donanımı hakkında yapılan çalışmaları sıralarsak

A Bloğun 1 kısmında konut mekanları ile çok amaçlı salondan geçen ve kilise giriş avlusuna inen yangın merdiveni eklendi.

A Bloğun 2 kısmında moda tasarım kursundan avlunun içine C Bloktan inen yangın merdiveni eklendi.

B Bloğun arka kısımda 3.kat mutfak kısmından zemine inen acil çıkış merdiveni eklendi.

Binanın yeniden işlevlendirilmesi ile bütün mekanlarda yangına dayanıklı malzemeler kullanılıp, pasajdaki bütün mekanlara yangın uyarı sistemleri yerleştirilip, önemli noktalara yangın söndürme sistemleri yerleştirildi.

3. 7. 2 Otoparklar

Pasajın, mimarisi ve içinde bulunduğu çevre itibari ile otopark olarak kullanılabilecek alanı yoktur, bu yüzden yapının kullanıcıları çevredeki otoparkları kullanmaktadır. Pasajın cephelerinin bulunduğu, İstiklal Caddesi araç trafiğine kapalıdır ancak Meşrutiyet Caddesi ve bu caddenin İstiklal Caddesi ile bağlantısı olan Yeni Çarşı Caddesi araç trafiğine açıktır.

Pasaja, Meşrutiyet Caddesi yönünden gelindiğinde, Tepebaşı, TRT binasının önündeki katlı otoparkı ve cadde üzerindeki diğer otoparkları kullanabilmektedir.

Pasaja, İstiklal Caddesi yönünden gelindiğinde, Yeni Çarşı Caddesi üzerinde Galatasaray Otoparkı ve bu cadde üzerindeki diğer otoparklar kullanabilmektedir.

SONUÇ:

Bölgenin geçirmiş olduğu ticari ve sosyal değişimler, genel olarak bölgenin kullanıcılarının ve yapılardaki işlevlerin değişimlerine neden olmuştur. Günümüzde Beyoğlu "İstiklal Caddesi" İstanbul'un eğlence, kültür ve sanat merkezlerinden birisidir.

Geçmişten günümüze canlılığını ve popüleritesini koruyan bir çok tarihi pasaj, insanların artık daha çok eğlenmek ve keyifli zaman geçirmek için uğradıkları mekanlar haline gelmiştir.

Hacopulo Pasajı, bugüne kadar pek çok kişinin geçtiği, dönemin ünlü isimlerine ait dükkanlarının bulunduğu, hareketli bir geçmişe sahip tarihi bir yapı olup, konumu ve Tepebaşı'ndan istiklal Caddesine ulaşımında en kestirme geçit olma özelliği ile korunmaya değer bir binadır.

Günümüzde, pasajda filmler ve video klipler çekilmekte, İnternet üzerindeki forumlarda adından sıkça bahsedilmektedir. Yapı üniversite öğrencileri ile fotoğraf meraklıları tarafından sıkça ziyaret edilen bir mekan olup, çaycısı, kedileri, ve meraklısına hitap eden dükkanları ile kent yaşamının bir parçasıdır.

Yüzyılların, kültürel birikimini barındıran İstanbul da mimari ve kültürel özellikleri bakımından korunması gereken birçok yapı bulunmaktadır. Hacopulo Pasajı da bu yapılardan birisidir.

Yapılan çalışmada, bu durumda bulunan birçok yapıya örnek olmuş yada olabilecek bir yöntem ile yapıların, neden ve nasıl korunması gerektiğinden bahsedilip, yapının günümüz insanının kullanım ihtiyaçları ile donatılarak, moda, tasarım, kültür, sanat, yeme içme, konut ve sosyal mekanların bir arada bulunduğu bir merkez olarak işlevlendirilmesine karar verilmiştir. Böylece yapı, yeni işlevi ile geçmiş kullanımlarına ve kimliğine zarar verilmeden korunarak, kent dokusuna yabancılaşmadan, herkesin ulaşabileceği bir mekan olarak günümüz insanına sunulmaktadır.

Bu çalışmada, çevremizde bulunan tarihi yapılarımıza atıl durumda ilgiye muhtaç mimari eserler olarak bakmanın yanı sıra kendi içlerinde barındırdıkları gizemleri, kullanıcılarını ve kullanım özellikleri hakkında bilgi

sahibi olunmasını sağlamakta, kültürel mirasımızın bir parçası olan yapılarımızı insan haklarına da gereken önemi vererek koruyarak yapılarımızı gelecek kuşaklara tanıtmak ve aktarmak amaçlanmıştır.

KAYNAKLAR

1. AHUNBAY, Z.,1996 Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, Yem Yayınları, İstanbul
2. AKIN, N .,1998”Beyoğlu”.Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c.2, s.212-218,
3. AKYILDIZ, E., 25 Nisan 1987 “Hacopolu'nun Miras Bilmecesi”, Cumhuriyet Gazetesi
4. ALTINOLUK, Ü.,(Doç. Dr), 1998 “Binaların Yeniden Kullanımı” Yem Yayınları, s.21,23 İstanbul
5. Arredamento Mimarlık Dergisi, 2002, sayı. 2002.07/08 “Baufeld 3” Eski Baviara Bira Fabrikası Alanının Yeniden Düzenlenmesi s.105,İstanbul
6. BERK, İ., 1990” Pera”Adam Yayınları,İstanbul
7. Beyoğlu Belediye Başkanlığı, İmar Müdürlüğü Arşivi
8. CEZAR, M., 1991 “19. Yüzyıl Beyoğlu'su” Akbank Yayınları,İstanbul
9. ÇİÇEK, Ali., İstanbul Markiz Pasajı ve Markiz Pastanesi,Yapı Dergisi sayı,270–s.88
10. Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi,1994 "Hacopulo Pasajı", Cilt:3 s.482
11. DÖKMECİ, V., - ÇIRACI,H., Şubat 1987 “Beyoğlu'nun Tarihsel Gelişimi” Yapı Dergisi, sayı,71 s. 42-47,İstanbul
12. DUHANI.SAİD.N., 1984 Eski Binalar Eski Evler 19.Yüzyıl Sonunda Beyoğlu'nun Sosyal Topografyası, s.14,16,40 Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu İstanbul, 1984
13. ERKSAN, M., 6 Aralık 1992 “Mucize Var mıdır?”, Cumhuriyet Gazetesi
14. EVREN, B., 2002 Panai ve Hacopulo Pasajları, Maison Française Dergisi sayı.82 s.147,148 İstanbul
15. GÜLERSOY, Ç., 24 Şubat 1991. “Heybetli Binaların iç Dünyası Geçitler”, Cumhuriyet Dergi, s,259
16. Hacopulo Pasajı Rölöve-Restitüsyon Projesi-Teknik Raporu

17. HANSIZ S., - KURU S, S., Beyoğlu Kiliseleri. Hazzapaul Frers'in sahaflara düşmüş resmi ve özel evrak-ı metruk esi.
18. H, ŞEN., 1998 "Beyoğlu Hacıpulo Pasajı Koruma Önerileri",Yüksek Lisans Tezi Y.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
19. <http://www.aksam.com>
20. <http://www.arkitera.com>
21. <http://www.eksisözlük.com>
22. <http://www.hazzopulo.com>
23. <http://www.hürriyetim.com>
24. <http://www.ibb.com>
25. <http://www.küçükprens.com>
26. <http://www.restorasyonmerkezi.com>
27. <http://www.yem.com>
28. <http://www.wowturkey.com>
29. İstanbul Büyük Şehir Belediyesi, Atatürk Kitaplığı
30. Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü
31. ÜNANSAL, N., Şubat 1995,"Kent Otelleri" Ahşap Dergisi s.23. İstanbul
32. ÜSDİKEN, B., 1994 "Hacıpulo Pasajı", Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:3 s.481,482
33. ÜSDİKEN, B., 1994 "İstiklal Caddesi", Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi Cilt:4 s.265,271
34. ÜSDİKEN, B., 1991 "Beyoğlu'nda Kaybolan Pasaj ve Geçitler II", Tarih ve Toplum Dergisi,sayı.89,s.278-284
35. ÜSDİKEN, B., 1991 "Bey oğlunda Kaybolan Pasaj ve Geçitler III", Tarih ve Toplum Dergisi,sayı.90,s.358-365

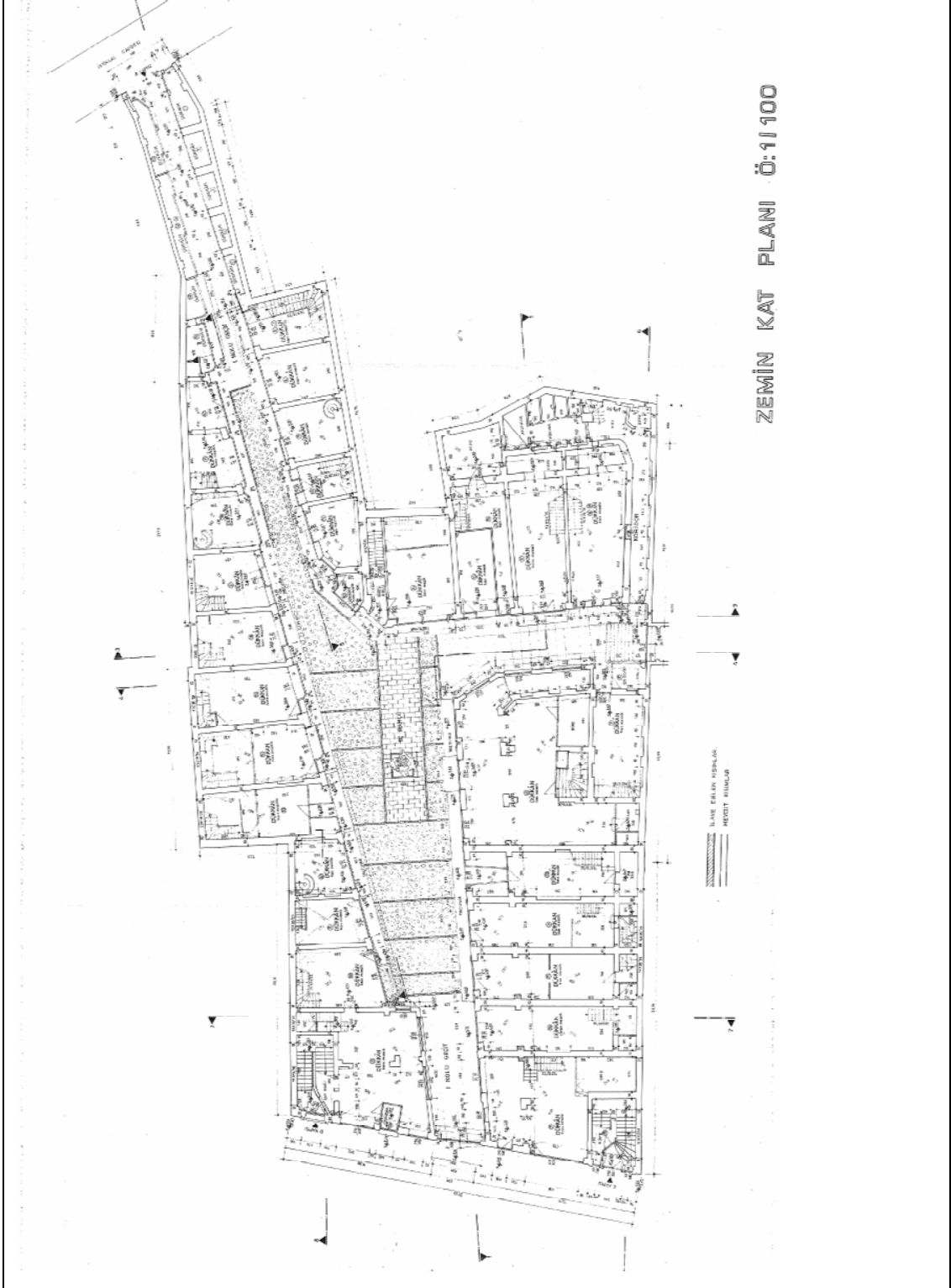
36. SÖZEN,M., 1984, Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı 1923-1983, s.275, Ankara
37. TÜRENÇ, P., Mart1988 "Pasajda Vasiyet Oyunu"Güneş Gazetesi, s.3,10,20
38. YİRMİBİR Dergisi Mayıs 2004 "Yeni Markiz Pasajının Düşündürdükleri" sayı.23 s.52

ÖZGEÇMİŞ:

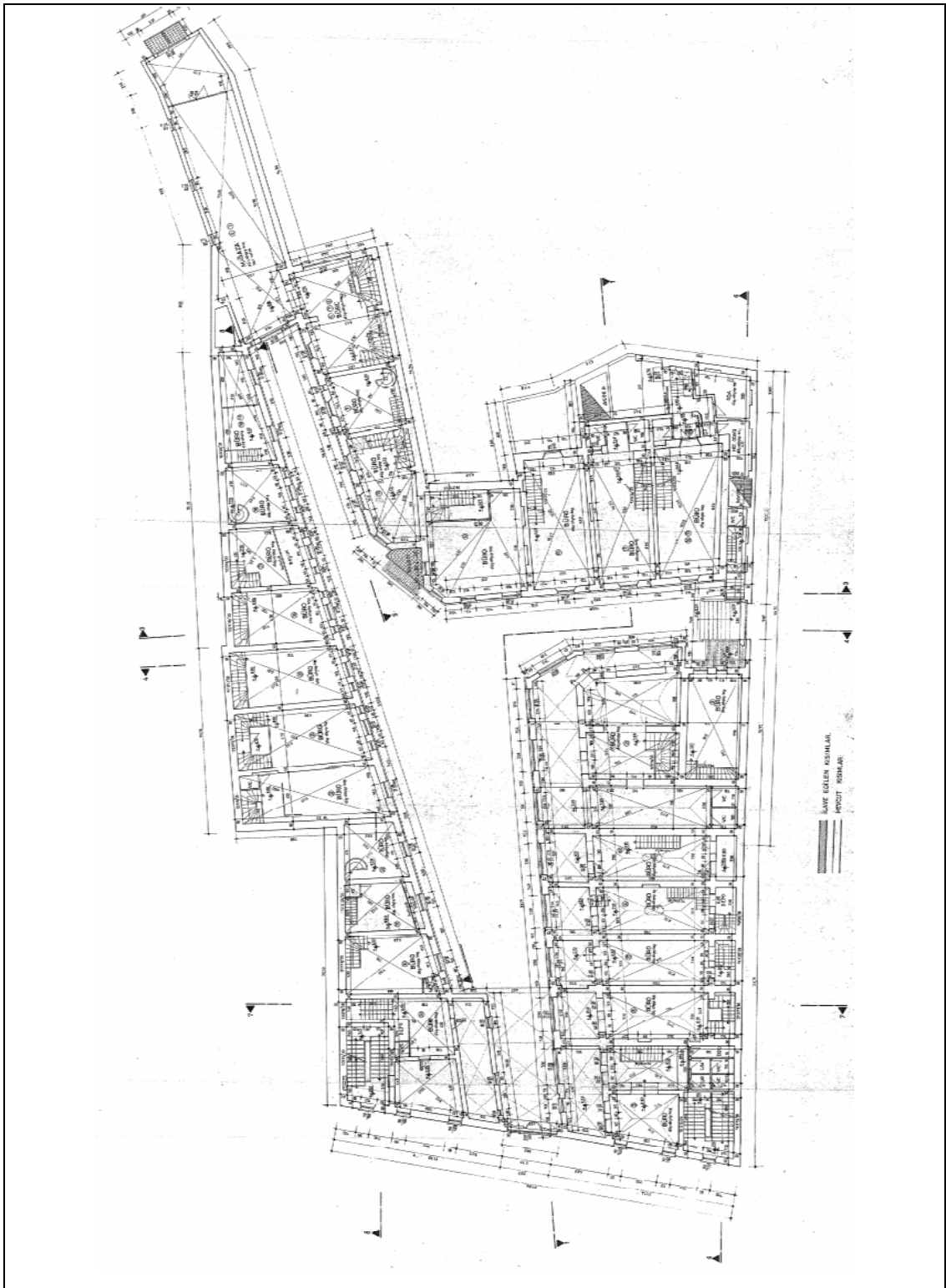
23 Ekim, 1977 Giresun'da Doğdu

İlk ve orta öğrenimini sırasıyla Giresun Cumhuriyet İlkokulu, Sarvan İlköğretim Okulu ve Giresun Lisesinde tamamladı, 1999 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik - Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümüne girdi, 2003 yılında bölüm 3.sü olarak mezun oldu. 2004 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Ana Bilim Dalında yüksek lisansa başladı.

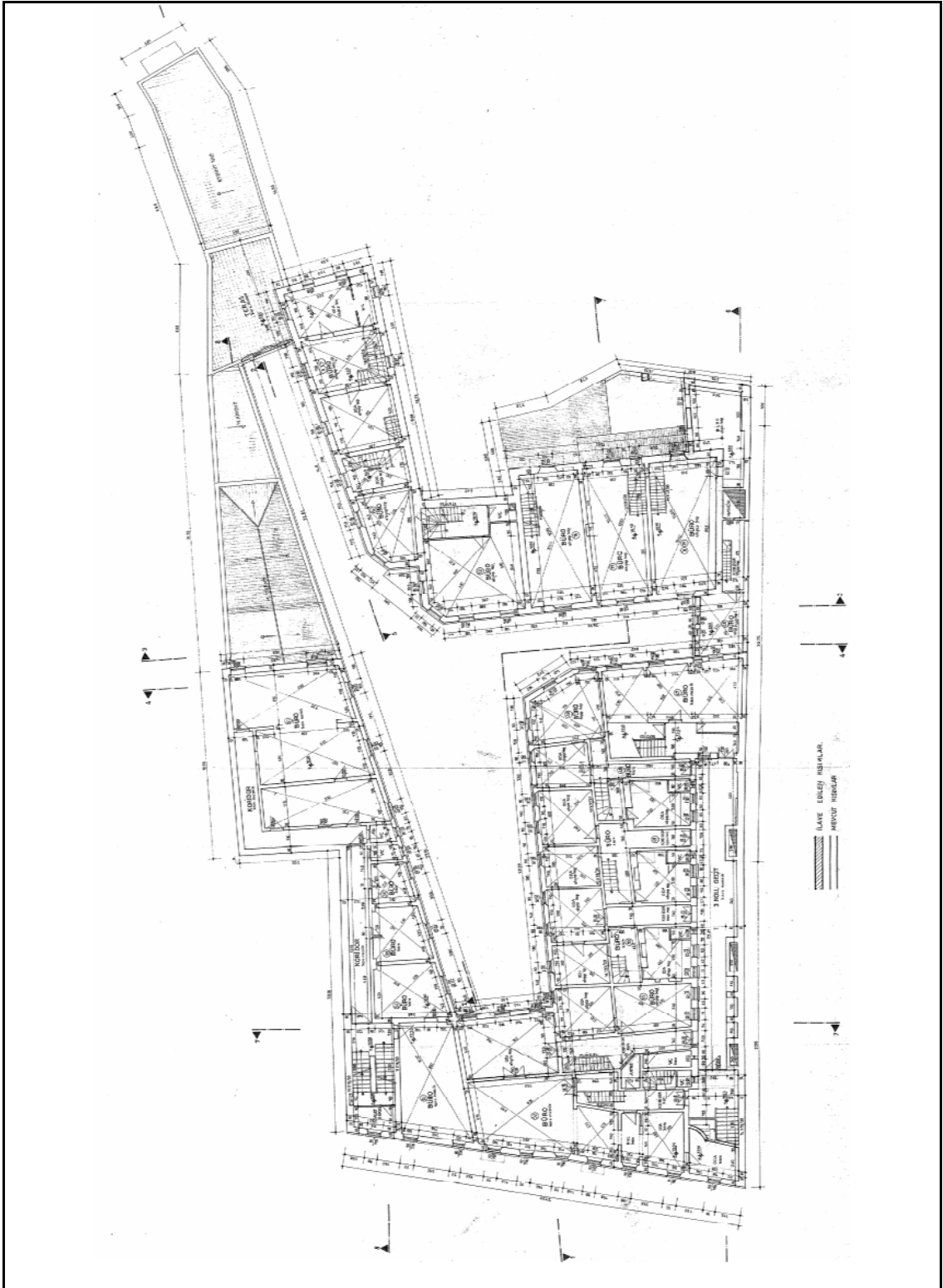
2003 - 2005 yılları arasında çeşitli büro ve şantiyelerde iç mimar olarak çalışmalarını sürdürdü. Halen 2005 yılında atandığı Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü'nde Araştırma Görevlisi Kadrosunda görev yapmakta.

EK.1 PASAJIN MEVCUT PLANLAR**EK.1.1 Zemin Kat Planı**

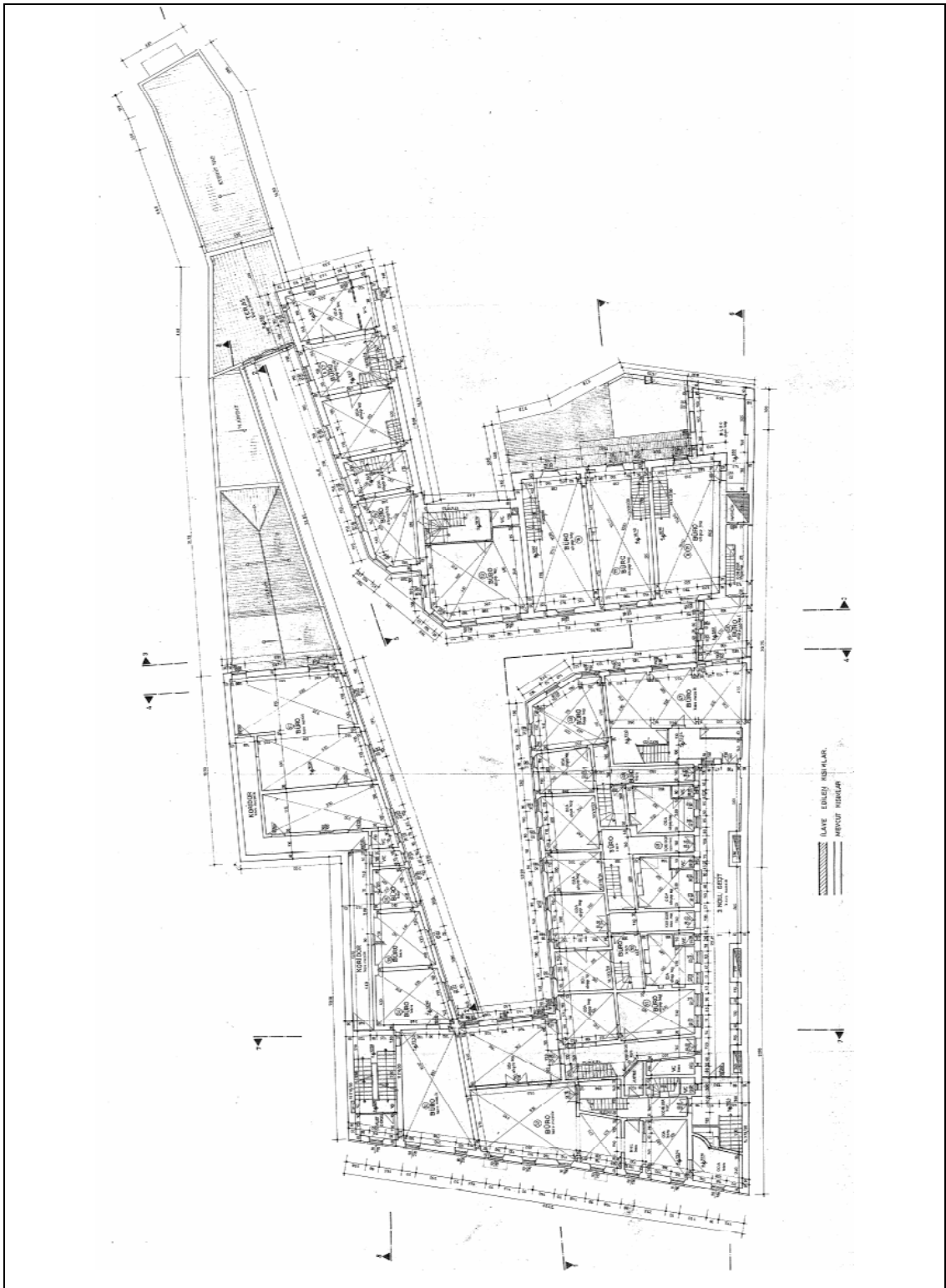
EK.1.2 1.Kat Planı

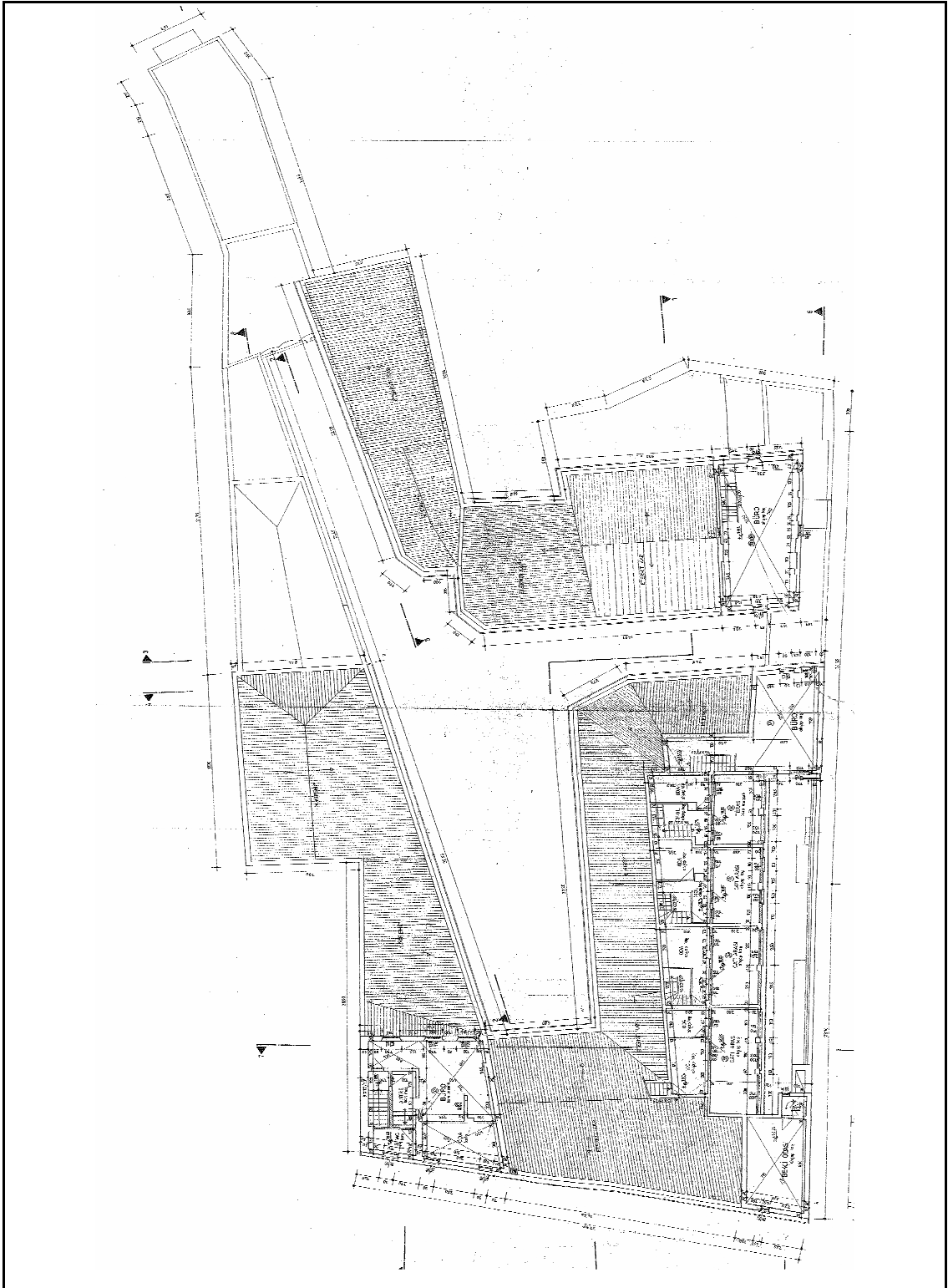
EK.1.3 2.Kat Planı

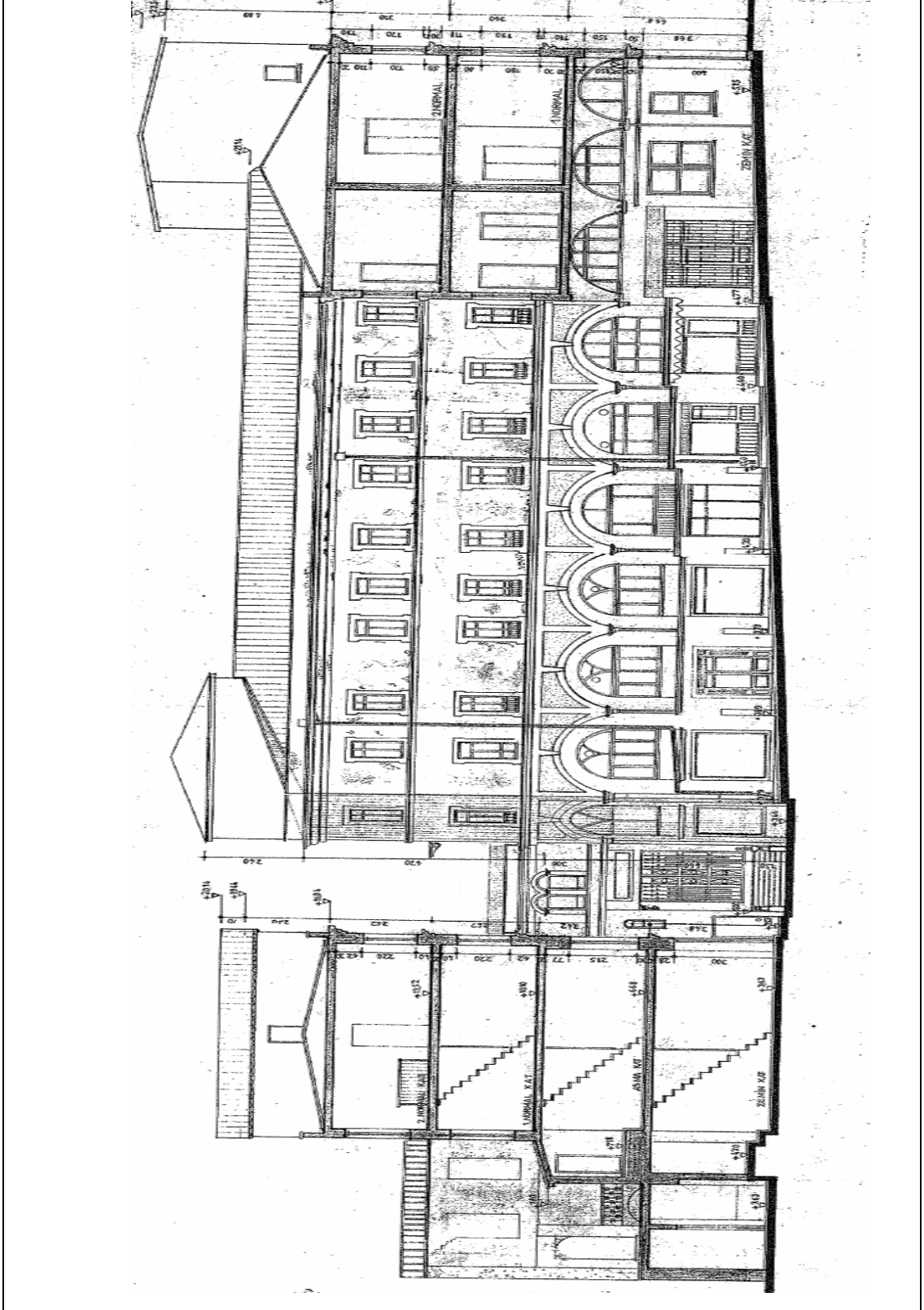

EK.1.4 3.Kat Planı

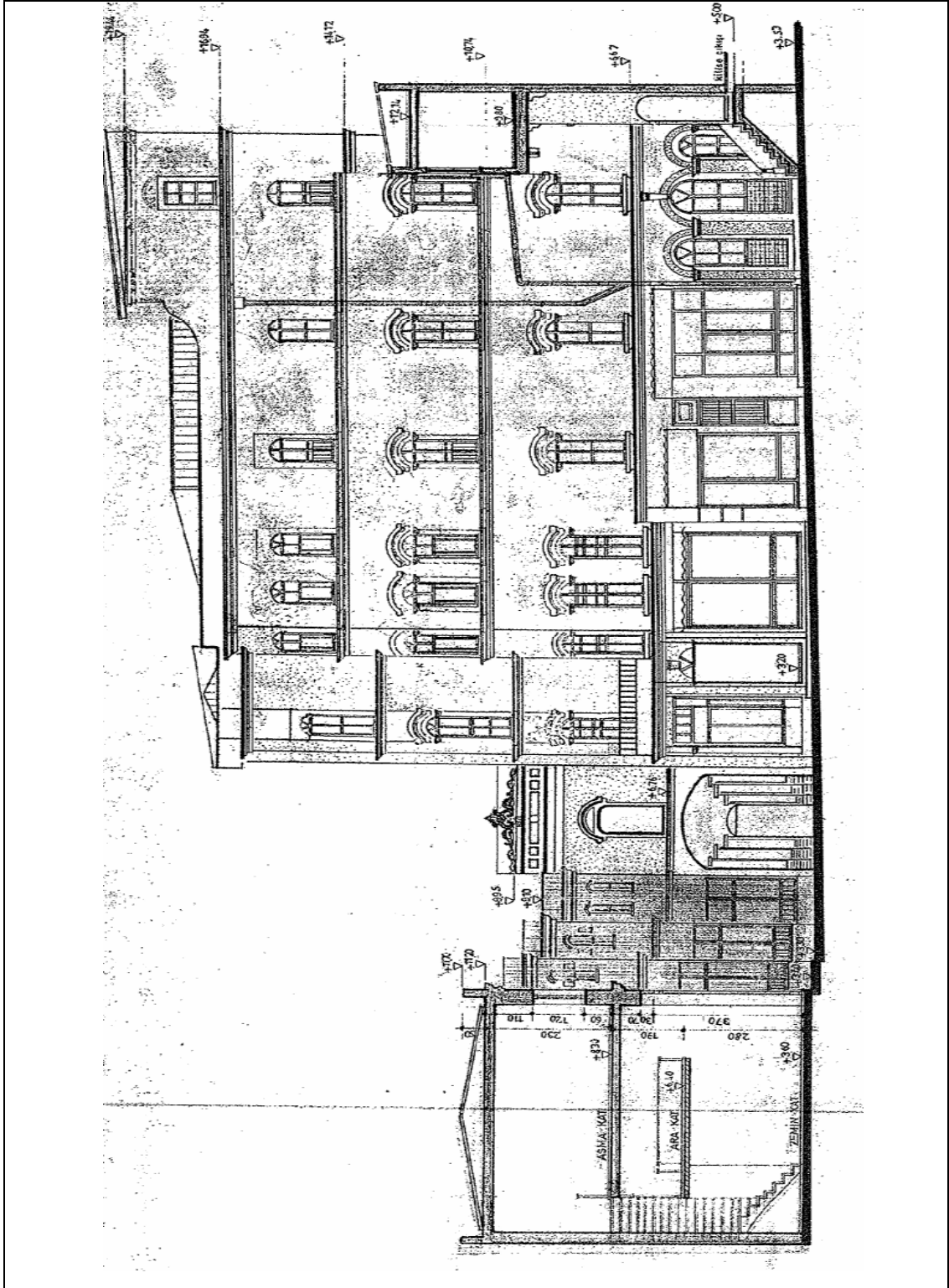

EK.1.5 4.Kat Planı

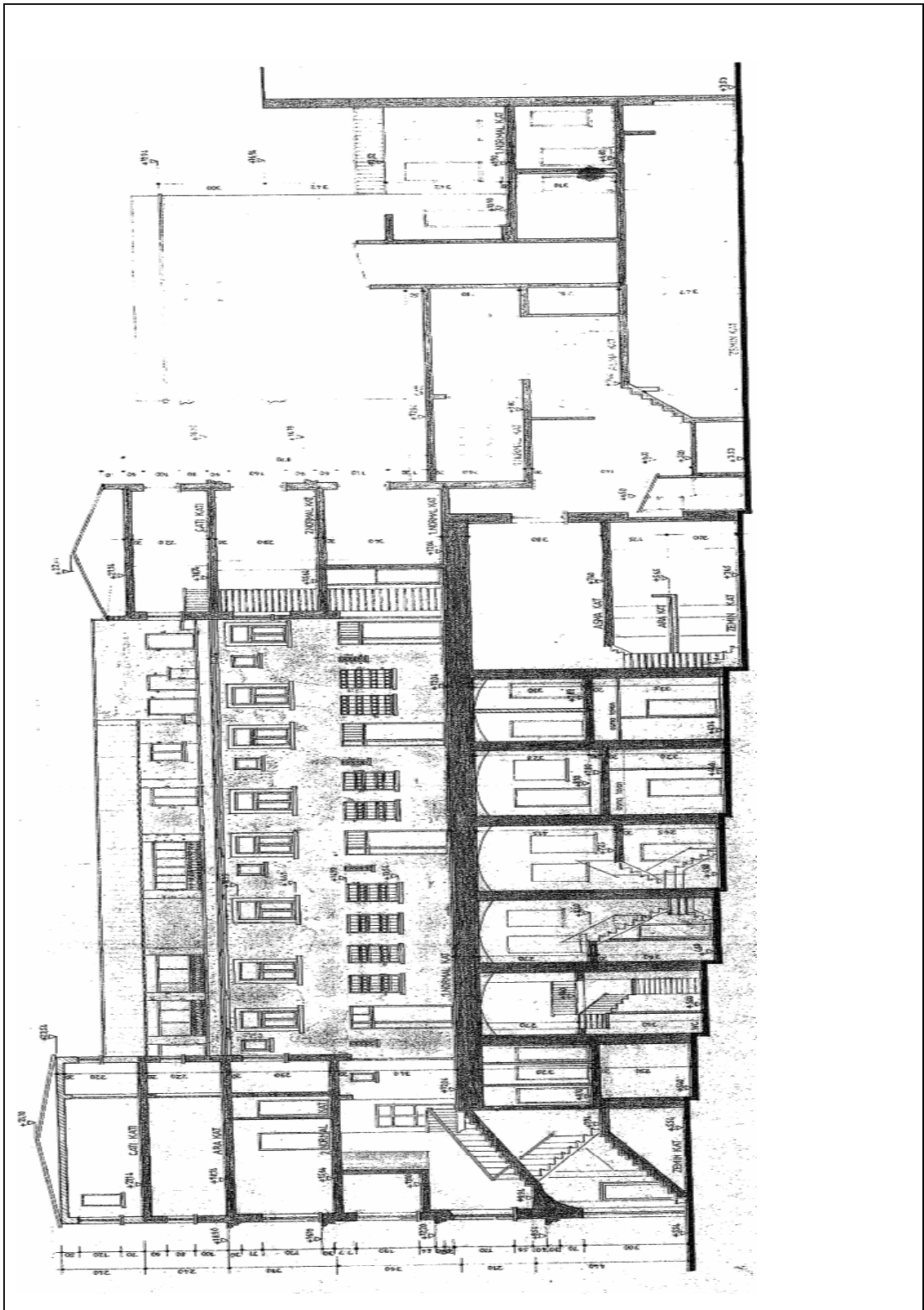

EK 2. KESİT VE GÖRÜNÜŞLER**EK 2.1 A-A Kesit**

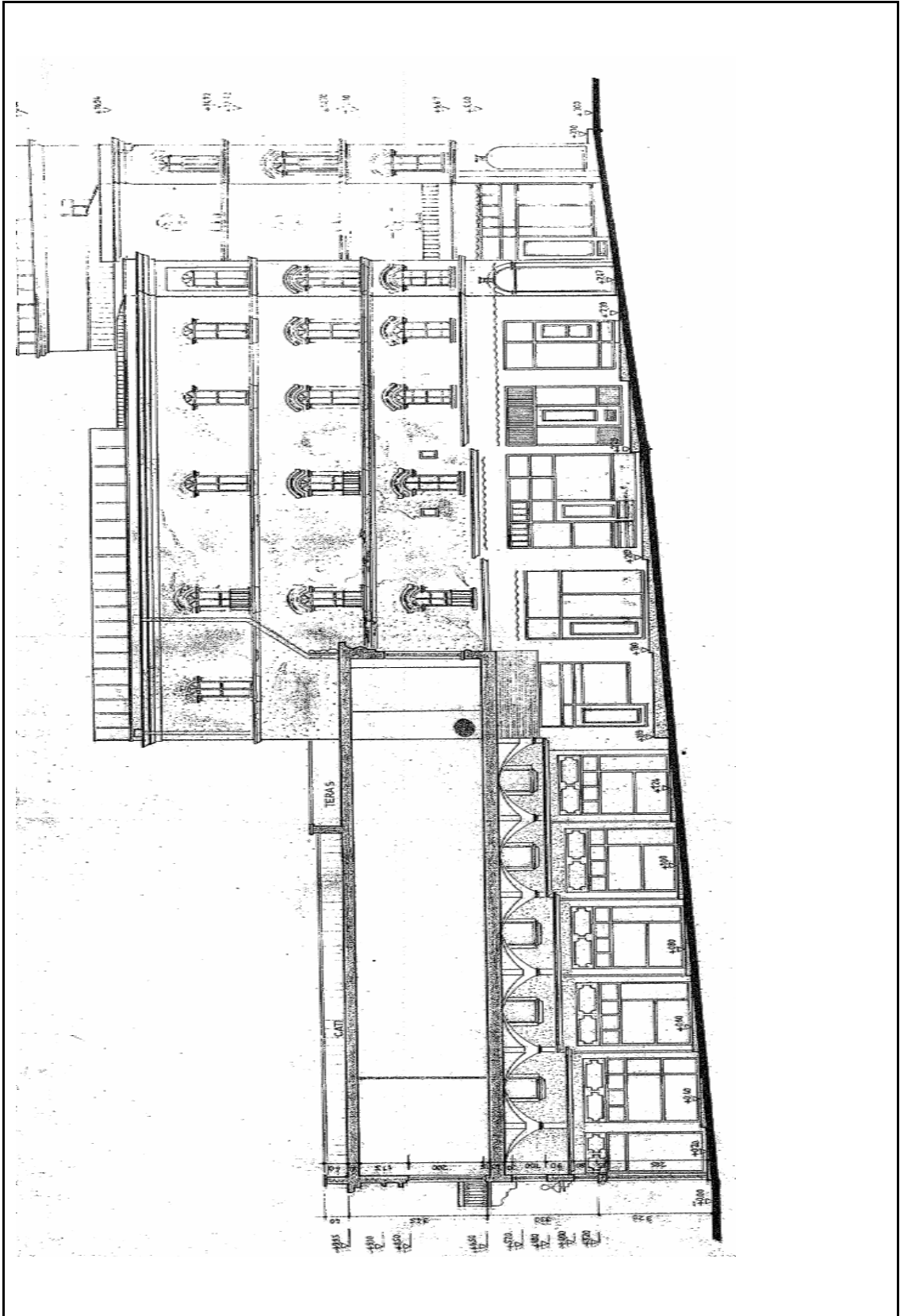
EK 2.2 B-B Kesit

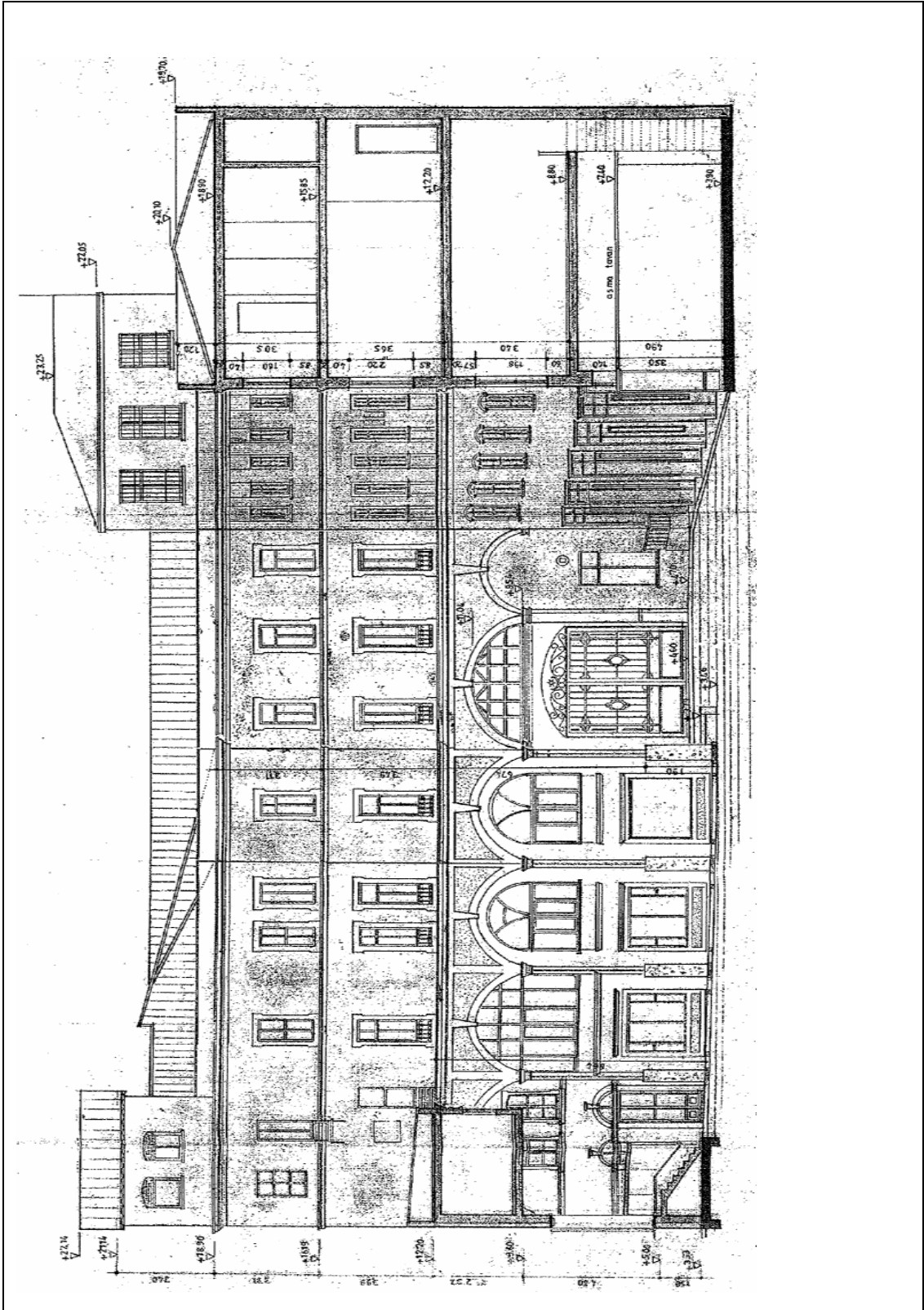
EK 2.3 C-C Kesit

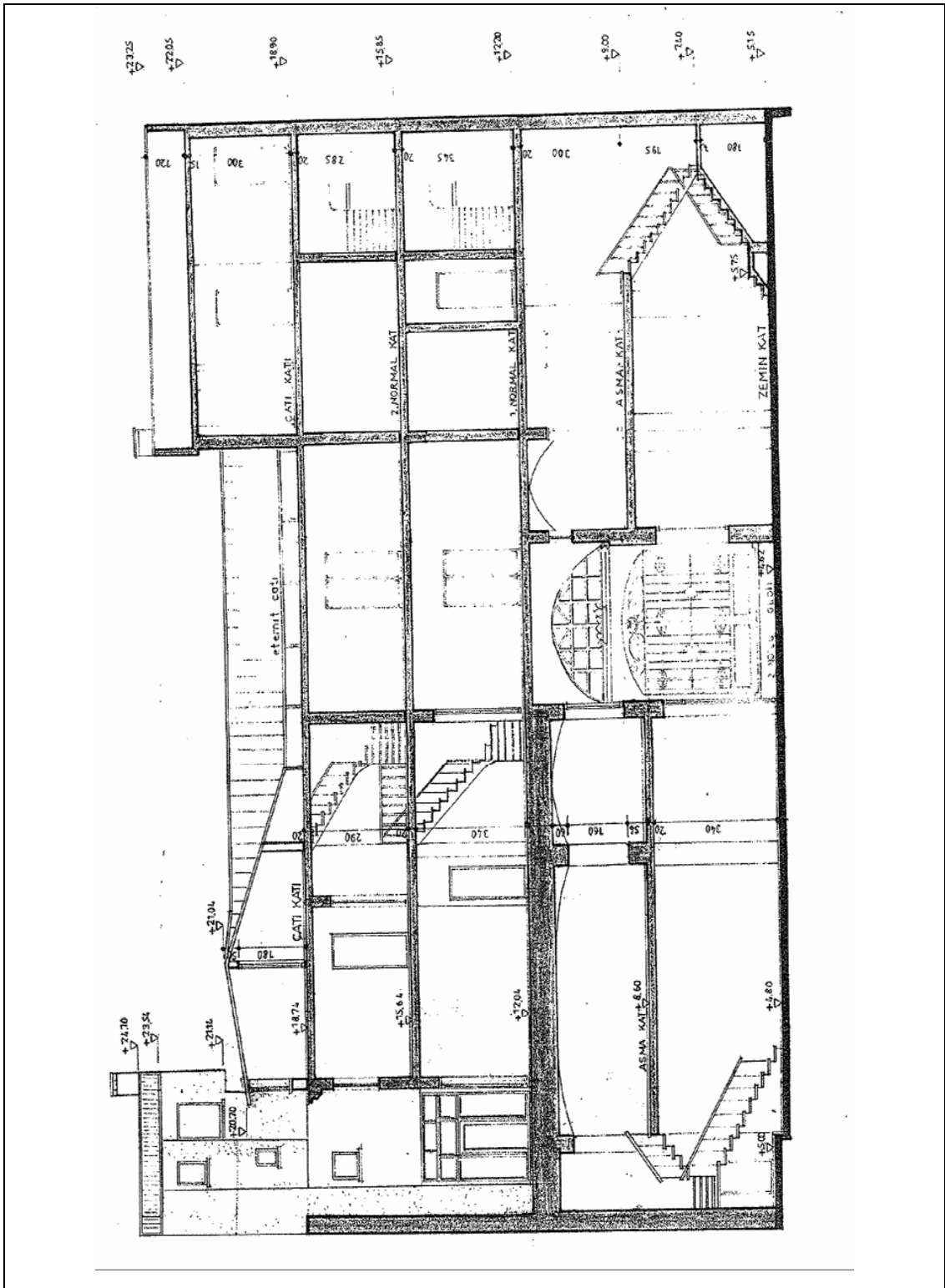
EK 2.4 D-D Kesit

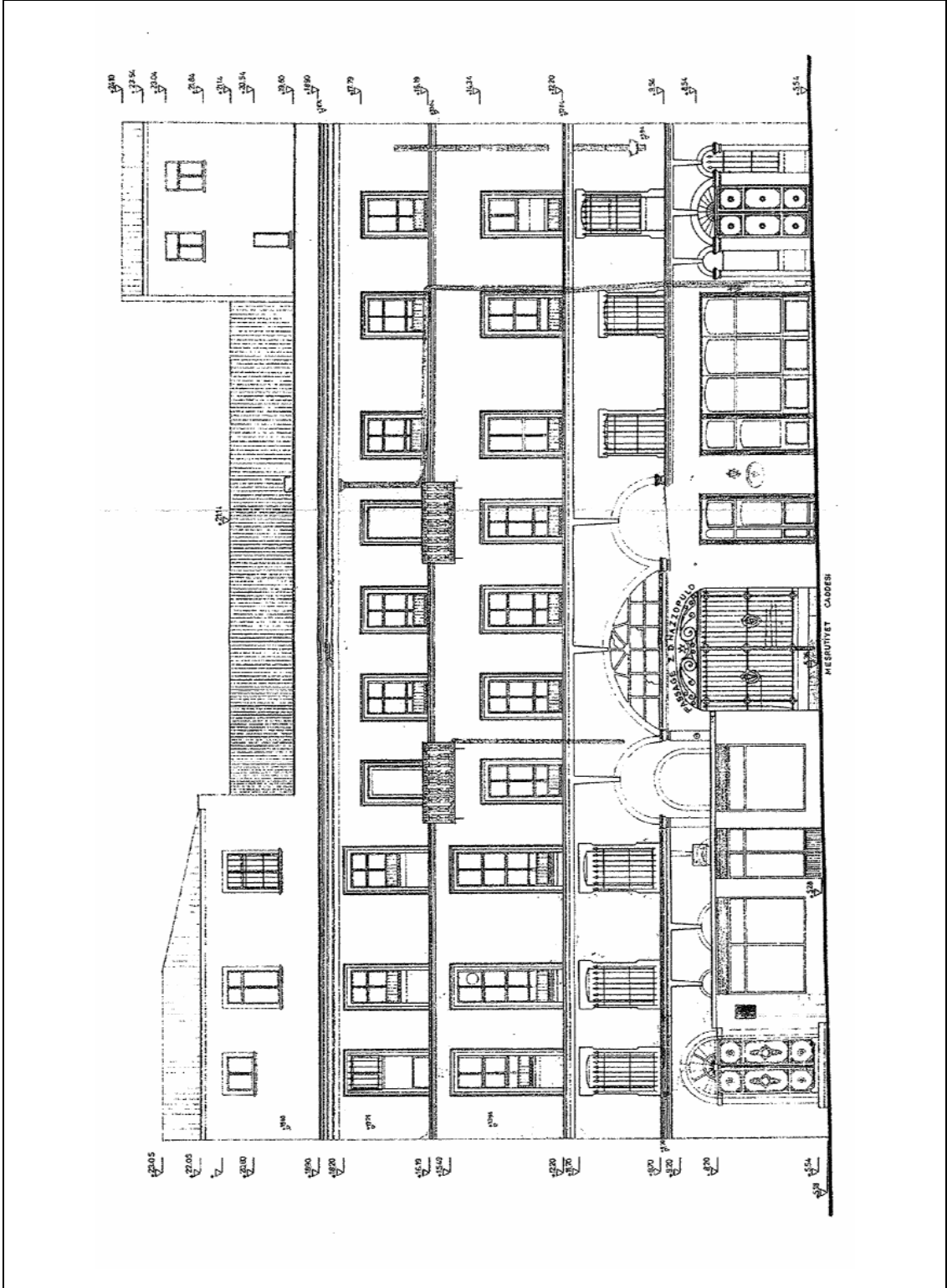
EK 2.5 E-E Kesit

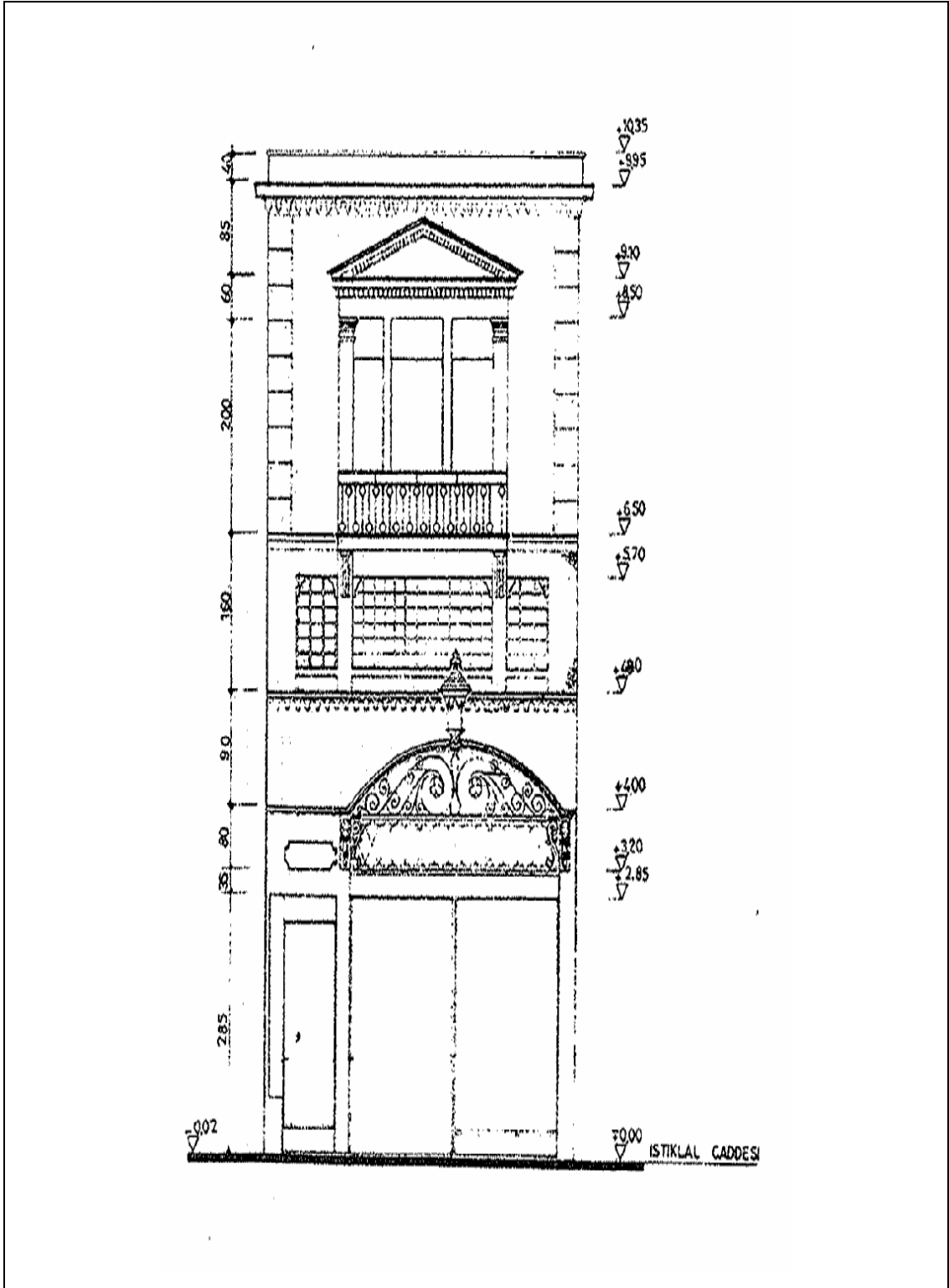
EK 2.6 F-F Kesit

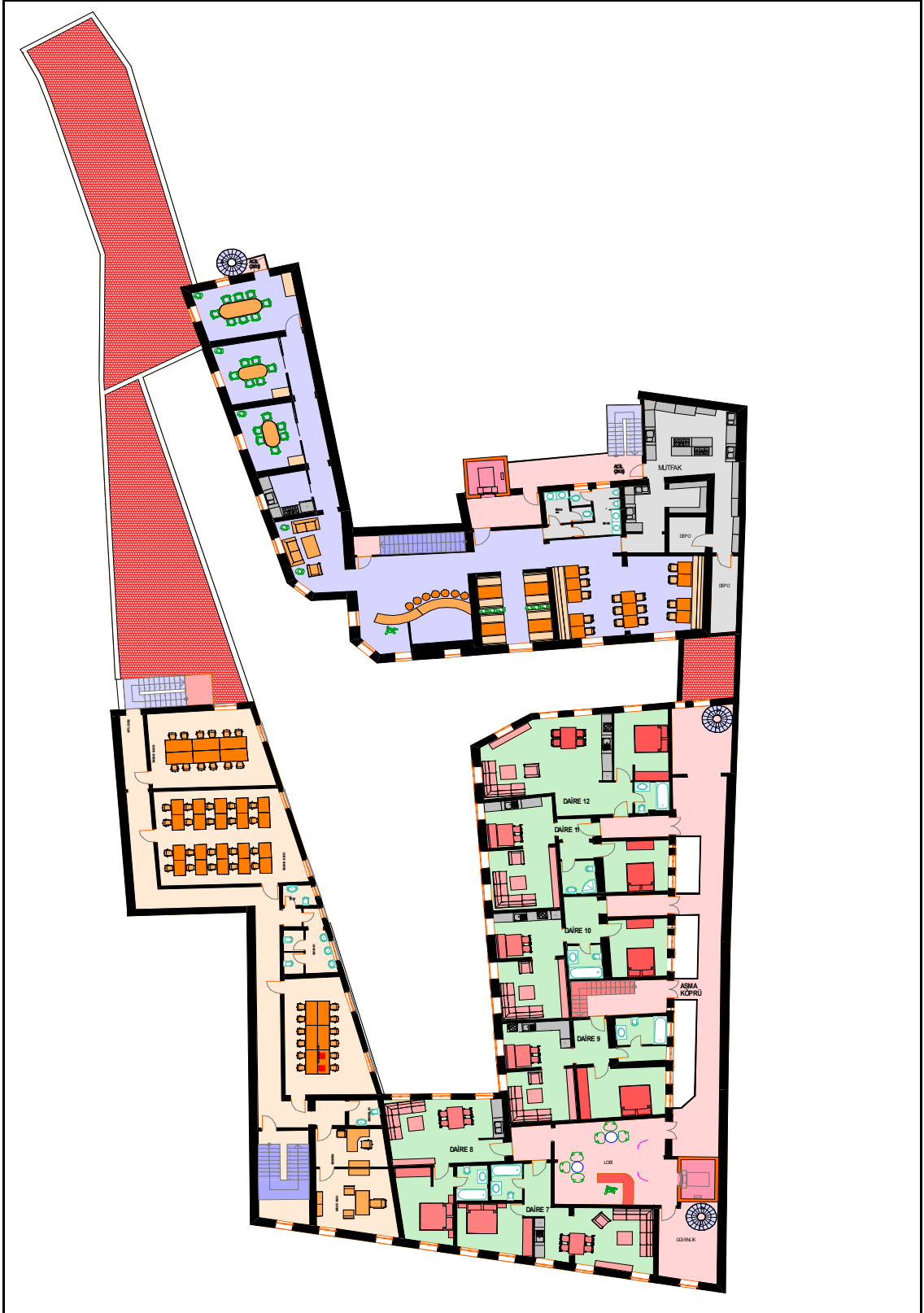
EK 2.7 Meşrutiyet Caddesi Cephesi

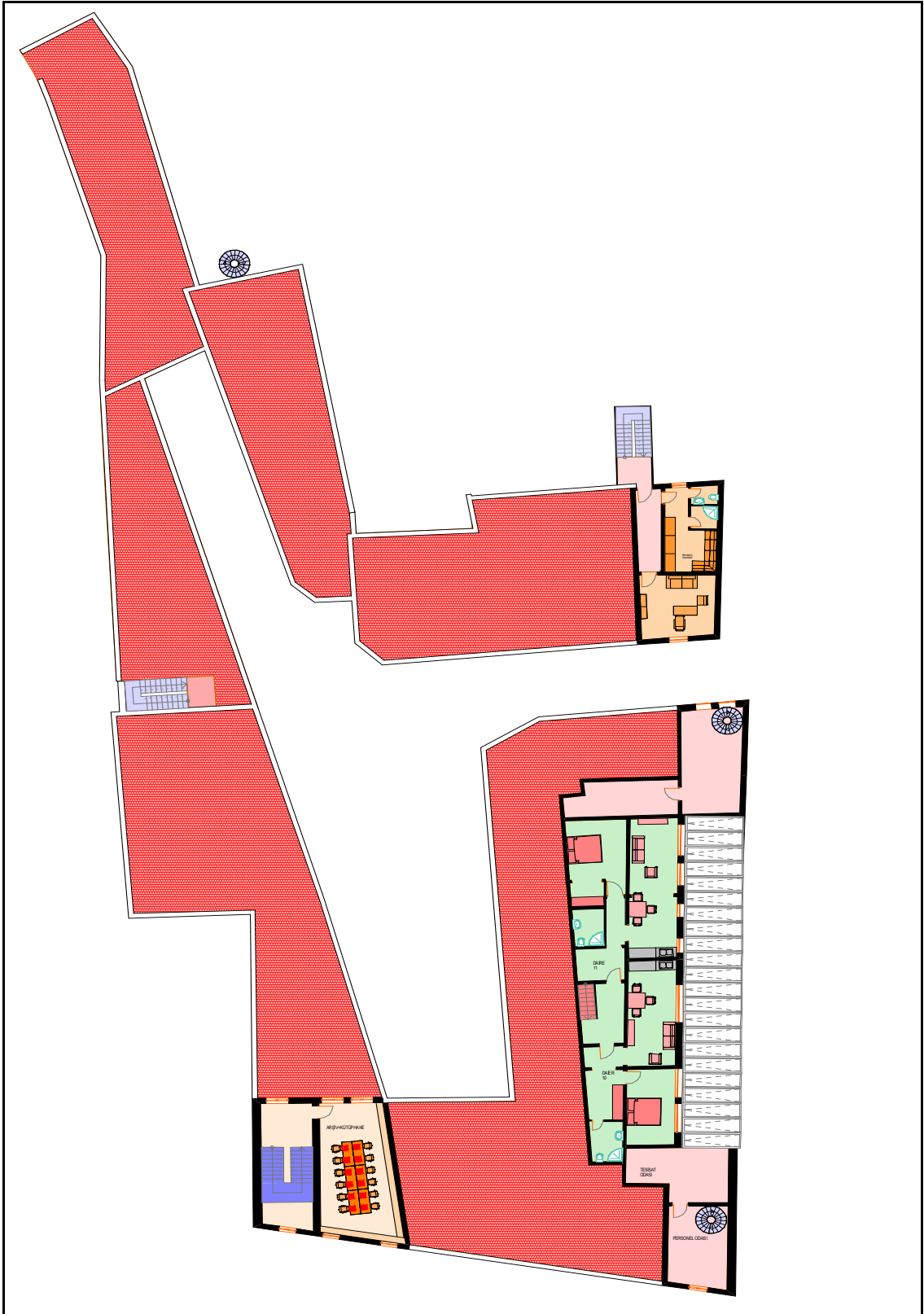
EK 2.8 İstiklal Caddesi Cephesi

EK 3.4 3. Kat Planı

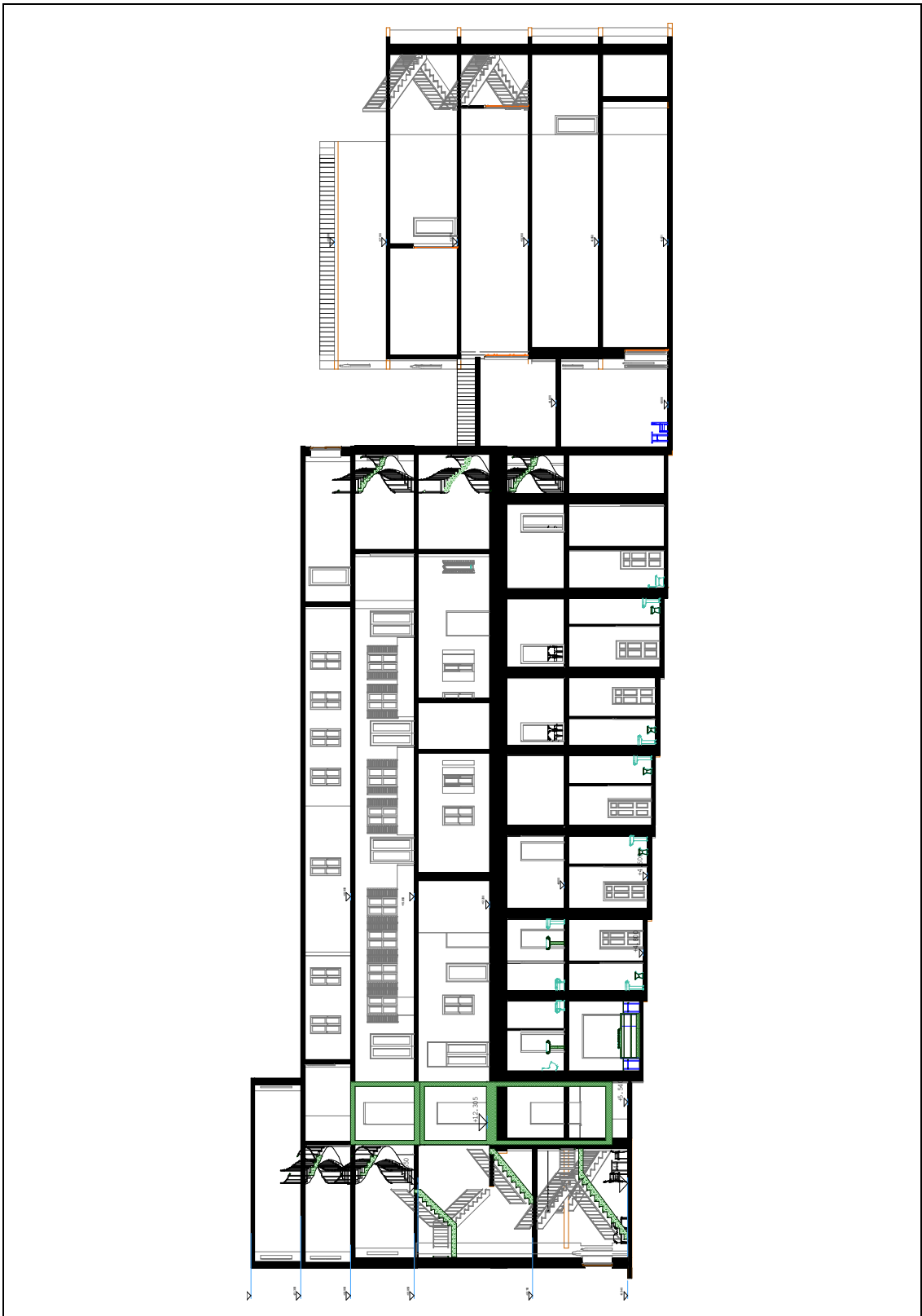

EK 3.5 4.Kat Planı

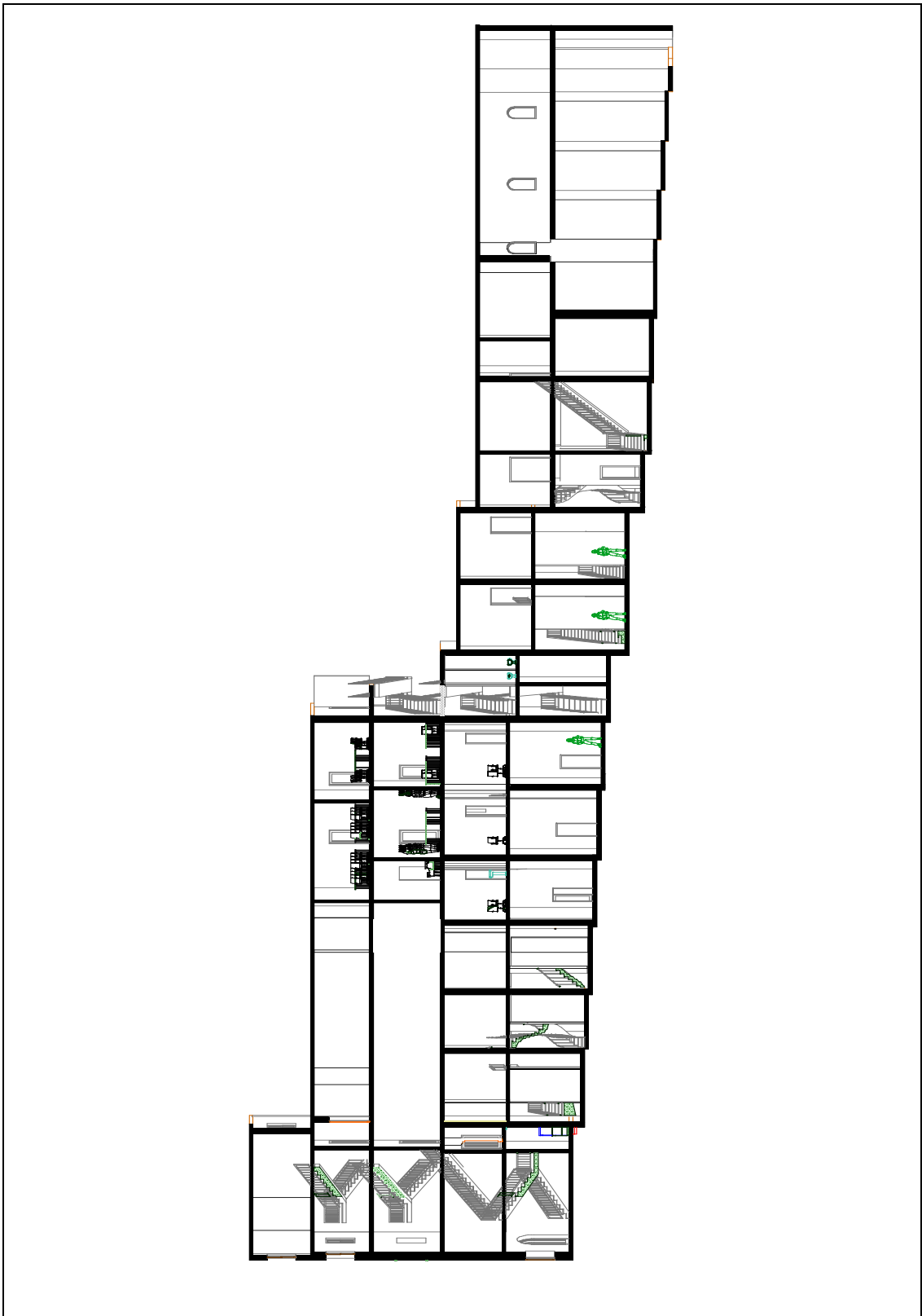

EK 4. PASAJIN YENİ KULLANIM PROJESİNDEKİ KESİTLER**EK 4.1 A-A Kesit**

EK 4.2 B.B Kesit

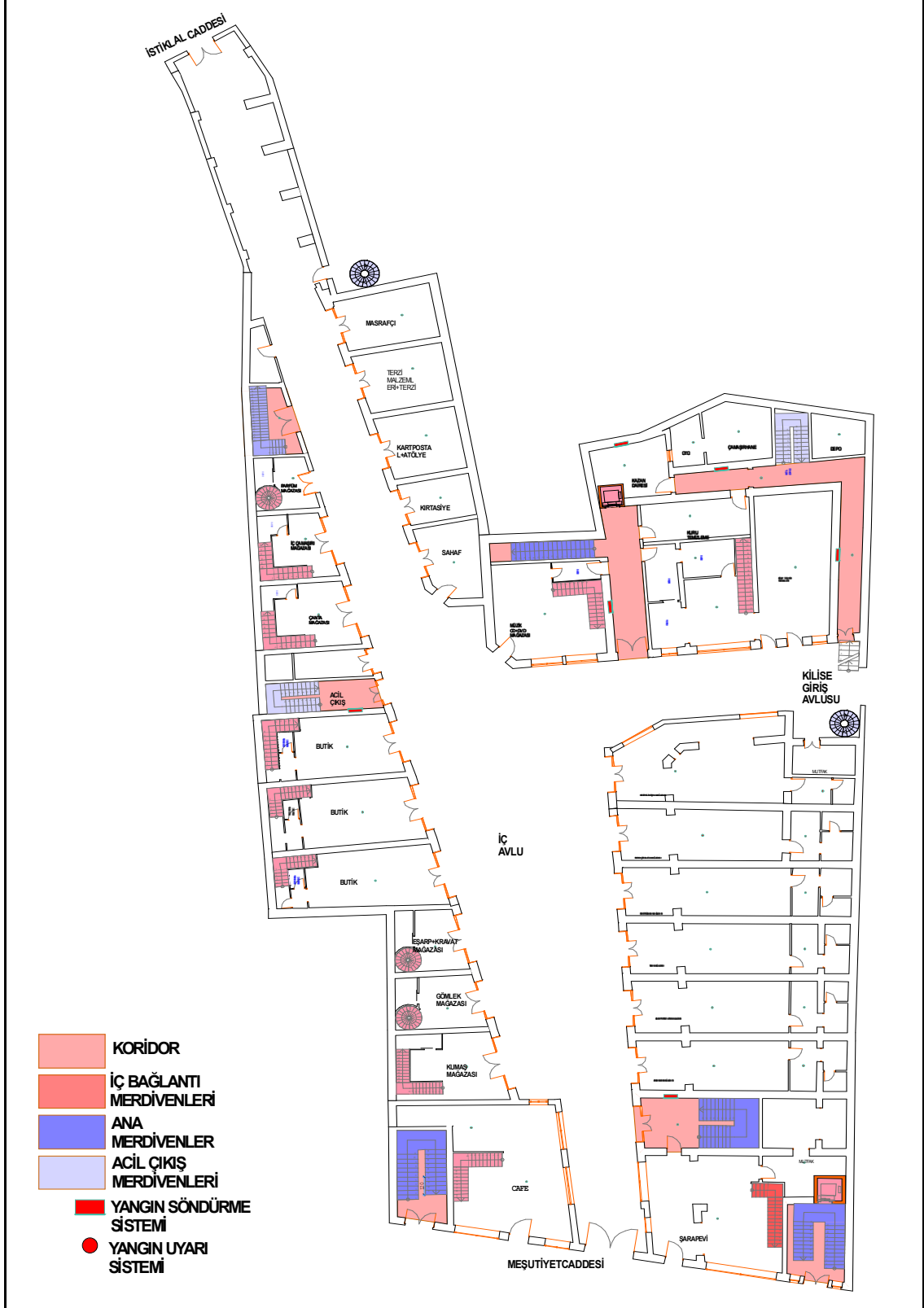

EK 4.3 C-C Kesit

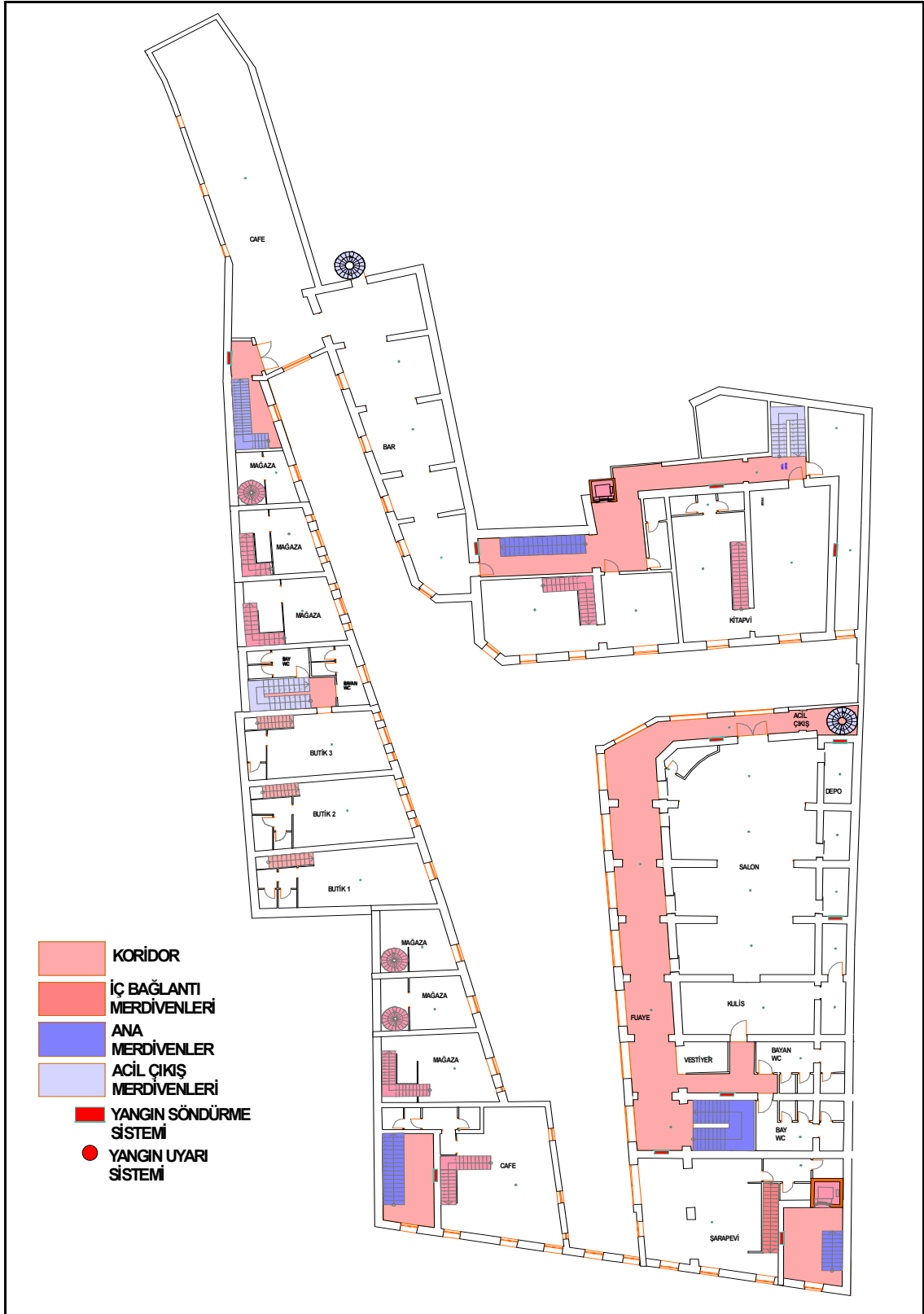

EK 5. YANGIN LEJANTI

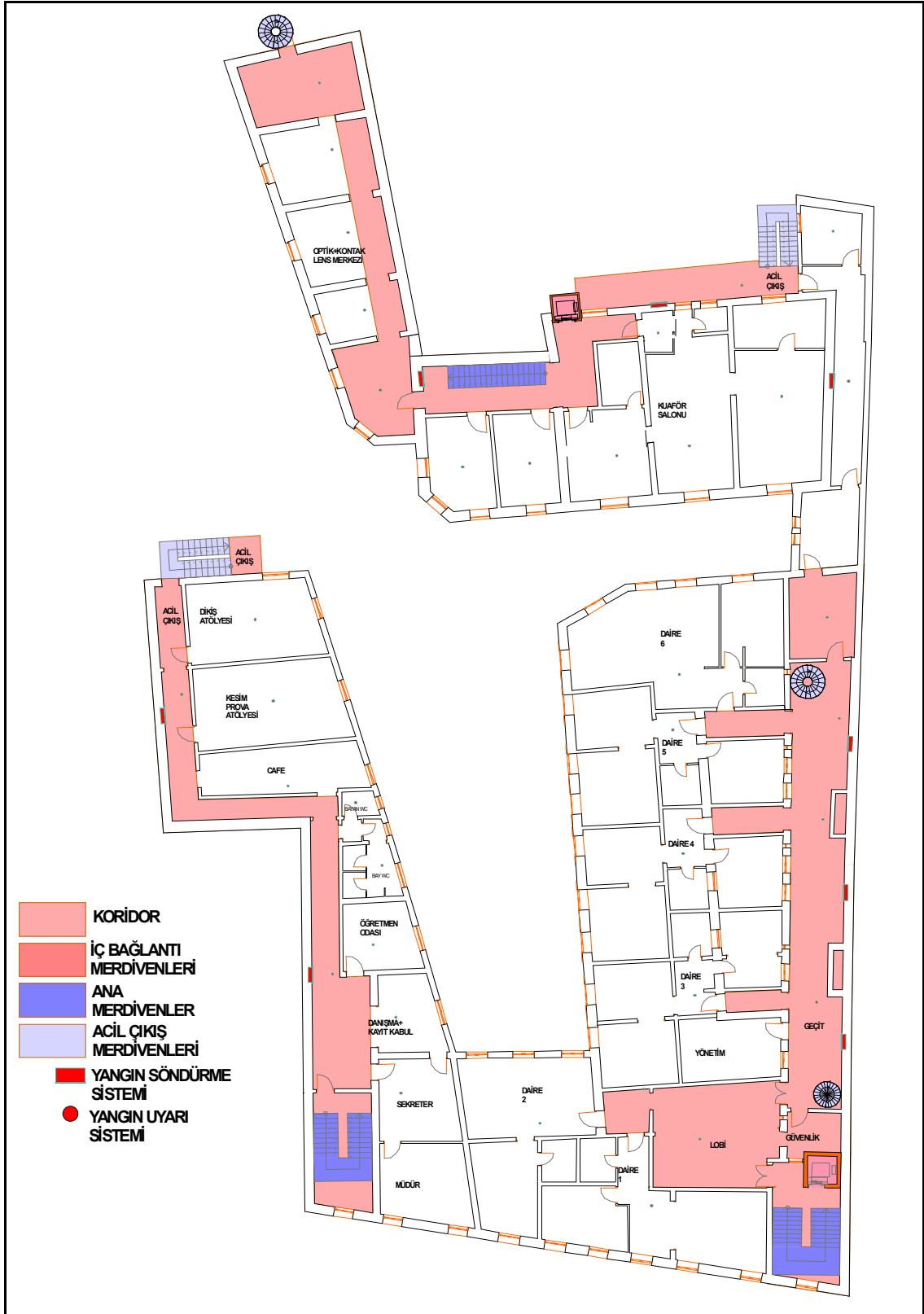
EK 5.1 Zemin Kat Yangın Lejantı

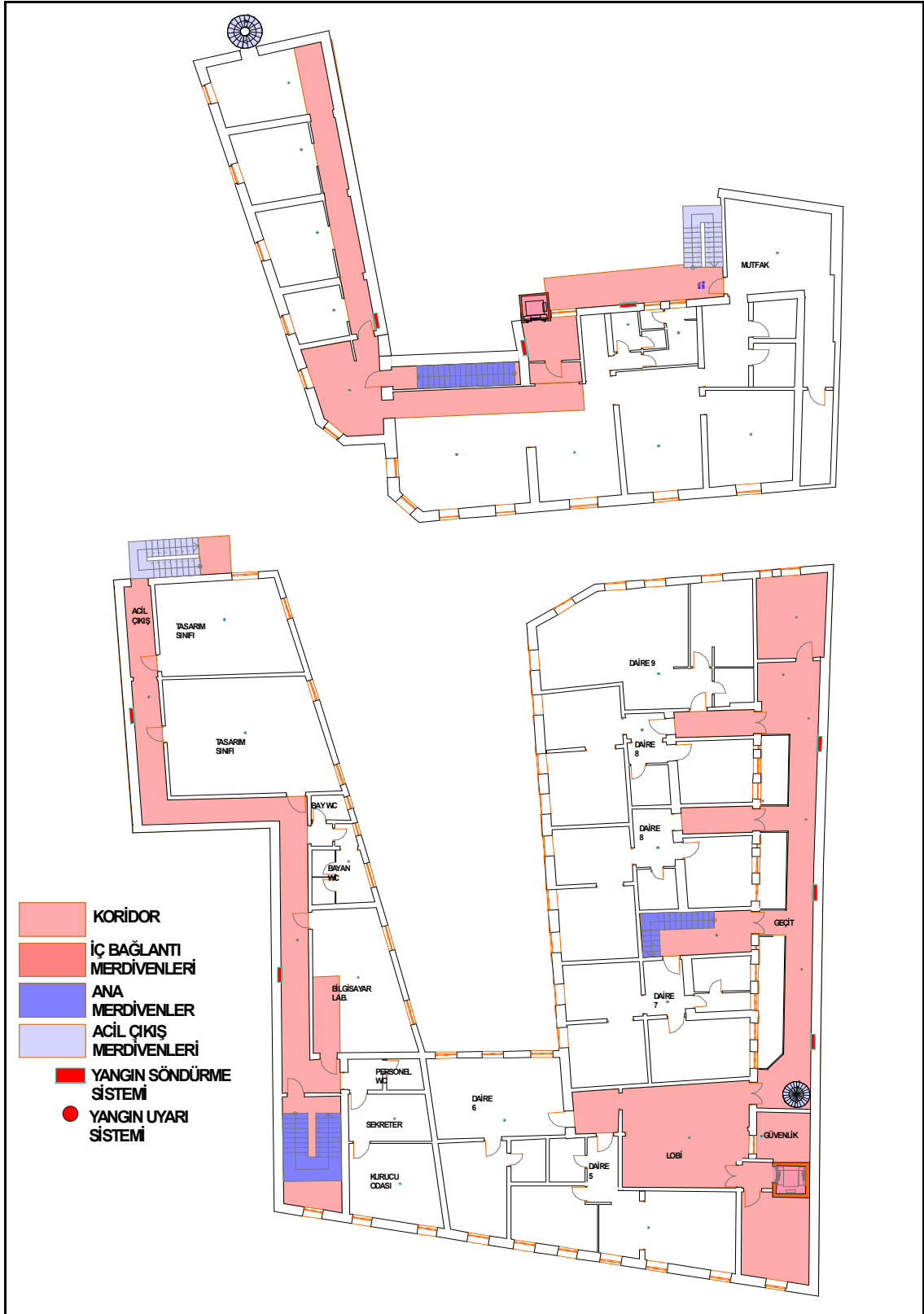
EK 5.2 1.Kat Yangın Lejantı

EK 5.3 2.Kat Yangın Lejantı

EK 5.4 3.Kat Yangın Lejantı

EK 5.5 4.Kat Yangın Lejantı